

Після реставрації палац на Вінниччині, в якому Олександр Можайський уперше в світі створив у кресленнях літак, став перлиною

Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

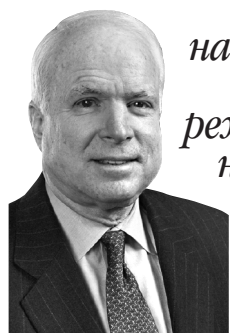
П'ЯТНИЦЯ, 4 СЕРПНЯ 2017 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№144 (6013)

ЦИТАТА ДНЯ

ДЖОН МАККЕЙН:

Американський сенатор про закон США щодо введення нових санкцій проти Росії

«Цей законодавчий акт є наполяганням на тому, що Володимир Путін і його режим повинні заплатити належну ціну за напад на демократію, порушення прав людини, окупацію Криму і дестабілізацію України».

2

Нелегальні мігранти рвуться у Європу

НАЦБЕЗПЕКА. У першому півріччі цього року українські прикордонники затримали 1059 нелегальних мігрантів. Про це повідомляє прес-служба Держприкордонслужби. «Із них 314 осіб затримані за незаконний перетин кордону, а решта — за порушення правил перебування іноземців в Україні та інші правопорушення», — йдеться у повідомленні. У відомстві також зазначають, що найбільше нелегальних мігрантів було затримано на кордоні з Молдовою — 717 осіб. Водночас на кордоні з країнами ЄС було затримано 272 нелегали. Найчастіше незаконних мігрантів затримували на кордоні зі Словаччиною, Польщею, Угорщиною та Румунією. За статистикою відомства, серед затриманих незаконних мігрантів найбільше виявилось громадян Молдови, Росії, Грузії, Туреччини, Азербайджану, Бангладеш, В'єтнаму, Індії та Вірменії.

Як повідомлялося, у Держприкордонслужбі триває спільна спеціальна операція «Кордон-2017». До неї залучено представників правоохоронних органів держави, ЗСУ, Європейського агентства FRONTEX та прикордонних відомств суміжних держав, окрім Росії.

ЦИФРА ДНЯ

40 000

протоколів за керування транспортним засобом у нетверезому стані склали працівники поліції за перші шість місяців 2017 р.

Доки плагіатори спатимуть спокійно?

Фотокопак з сайту Mappe.de

4

DON'T COPY! «УК» дізнався, як працюватиме національна база наукових текстів та якою буде відповідальність за інтелектуальну крадіжку

Ініціатива знизу без допомоги держави

ДОСВІД. Об'єднані громади на Донеччині створюють власні пожежні команди, до складу яких входять місцеві жителі

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Недавно в одному з віддалених від райцентру сіл Слов'янського району Донецької області виникла пожежа на

території дитячого майданчика. Місцеві жителі вже подумки почали підраховувати збитки, адже було очевидно, що впоратися з вогнем зможуть тільки професійні пожежники з відповідною

технікою, але ті зі Слов'янська прибудуть аж через годину. Яким же було здивування людей, коли через 10—15 хвилин почулося гучне завивання сирени і до місця загорання вулицями промчав червоно-білий

пожежний автомобіль. А невдовзі стало відомо: улюблене місце відпочинку дітей і найближчі оселі врятувала пожежна команда Черкаської громади, що базується в одній-меншому населеному пункті.

Саме такі мобільні підрозділи, куди входять місцеві жителі, вже створено і працюють ще у двох об'єднаних територіальних громадах Донеччини — Лиманській і Шахівській.

3

4 820 103 080 046

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ встановлені Національним банком України на 3 серпня 2017 року

USD 2590.4180

EUR 3064.2055

RUB 4.2759

/ AU 328879.47

AG 4318.23

PT 243758.33

PD 231583.37

за 100 доларів США

за 100 євро

за 100 рублів

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Для бізнес-інтересів Кремля
настають чорні дні**ГЕОПОЛІТИКА.** Введення Америкою нових санкцій проти Росії привітали у Києві, Москва їх різко засудила. А в ЄС заговорили про шкоду для економічних інтересів**Вікторія ВЛАСЕНКО,**
«Урядовий кур'єр»

Президент США Дональд Трамп підписав ухвалений раніше обома палатами Конгресу закон про розширення санкцій проти Росії, Ірану та Північної Кореї. Документ законодавчо закріплює чинні санкції проти Росії, а також створює механізм обов'язкового узгодження з Конгресом США можливого рішення президента США щодо ослаблення санкцій проти РФ.

Мова санкцій

Серед санкційних заходів, які вводить цей закон, — низка обмежень проти російських енергетичних компаній. Їх запровадили також щодо російського енергетичного сектору, гірничої промисловості, металургії, суднобудування і залізниць. Крім того, американським компаніям і приватним особам заборонили укладати з російськими банками угоди з надання фінансування довші, ніж на 14 днів. А тривалість угод з надання фінансування російським енергетичним компаніям планується обмежити 30 днями. Президент США, згідно з документом, також отримує право накладати санкції на будь-кого, хто бере участь у будівництві або в обслуговуванні всіх російських експортних нафто- і газопро-

водів. Обмеження суворо: окремі інвестиції в такі проекти не повинні перевищувати один мільйон доларів США, а в сумі — не більше п'яти мільйонів протягом року. За підрахунками консалтингової фірми IHS Markit, всього у Росії 90 газопроводів, вони йдуть у 13 країн світу, п'ять із яких є членами ЄС, пише DW.

Крім цього, закон розширює коло фізичних і юридичних осіб, проти яких можуть запровадити обмежувальні заходи. Буде налагоджено систему виявлення тих, хто укладає угоди від імені або в інтересах організацій, пов'язаних із розвідувальним і оборонним відомствами РФ. Особливо показовим тут є пункт, який передбачає заморожування активів тих, хто порушує режим обмежувальних заходів, і забороняє угоди з російськими компаніями, які перебувають під санкціями. Вони потен-

Президент Петро Порошенко у Фейсбуку наголосив, що жорсткі санкції діятимуть до повного звільнення української землі.

ційно поширюватимуться не лише на самих порушників, а й на їхніх найближчих родичів.

Президент Петро Порошенко привітав підписання Дональдом Трампом нового пакета анти-

російських санкцій і вважає, що це є підтвердженням стратегічного напруження відносин України та

зидент на своїй сторінці у Фейсбук. Петро Порошенко наголосив, що санкції діятимуть до повного звільнення української землі.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман назвав ухвалення антиросійських санкцій «сильним і необхідним кроком на підтримку України». На своїй сторінці у Фейсбук він зазначив, що санкційний закон США «не лише є підтримкою України, а й серйозним сигналом про необхідність дотримуватися міжнародного права та демократичних цінностей».

Кремль — в істерії, Брюссель — вичікує

Тим часом у Москві різко відреагували на жорсткі американські санкції. Прем'єр РФ Дмитро Медведєв назвав це оголошенням «повноцінної торговельної війни». Такий коментар він оприлюднив на своїй сторінці у Фейсбук. Дмитро Медведєв також зазначив, що підписаний закон символізує «кінець надій на покращення» від-

носин Росії з новою американською адміністрацією. Крім того, на його думку, «адміністрація Трампа продемонструвала цілковите безсилля, найпринизливішим чином передавши виконавчі повноваження Конгресу». Російський прем'єр також переконаний, що у новому законі, підписаному Дональдом Трампом, «інтереси американського бізнесу практично проігноровані».

Неоднозначну реакцію новини із Вашингтона викликали і в Брюсселі. Зокрема, Президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер заявив, що ЄС може піти на зустрічні кроки проти Сполучених Штатів, якщо підписані Дональдом Трампом санкції проти РФ впливатимуть на економічні інтереси ЄС, передає Reuters.

За словами очільника Єврокомісії, такі контрзаходи можливі, якщо від запроваджених Вашингтоном санкцій проти Москви постраждають європейські компанії, задіяні в спільних енергетичних проектах із Росією. «Ми готові: ми мусимо захищати наші економічні інтереси перед Сполученими Штатами, і ми робитимемо це», — запевнив Жан-Клод Юнкер. Проте він визнав, що Вашингтон усе-таки взяв до уваги деякі занепокоєння ЄС з приводу нових санкцій.

Інвестор приходить
в успішну громаду**Євген ЛОГАНОВ,**
«Урядовий кур'єр»

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ. Представники Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ Майкл Уокер та Алмазбек Усенов зустрілися в Запоріжжі з керівниками області та обговорили важливі для регіону питання. Насамперед сторони розглянули заяву голови Запорізької ОДА Костянтина Бриля, зроблену на 13-й позачерговій сесії Запорізької облради. У своєму зверненні, яке адресоване не лише депутатам облради, а й Президентіві, Генпрокуророві та голові СБУ, Костянтин Бриль закликав владу зробити усе можливе, аби не допустити дестабілізації та захоплення влади в Запорізькій області.

Представники місії ОБСЄ зауважили, що на початку реалізації реформи з децентралізації влади в Україні існували побоювання щодо реального сценарію дестабілізації в регіоні. Проте час показав, що люди оцінили весь позитив створення об'єднаних територіальних громад. Більше того, Запорізький регіон досяг помітних успіхів. Костянтин Бриль у свою чергу повідомив гостям, що в загальноукраїнському рейтин-

гу формування спроможних територіальних громад Запорізька область посіла третє місце. І це стоїть не тільки кількості, а й якості проведення реформ. «Набагато цікавіше розвивати державу та запроваджувати в життя необхідні людям реформи, а не брати участь у політичних інтригах», — сказав голова Запорізької ОДА. За його словами, жителі області відчули важливість створення об'єднаних територіальних громад. Це стосується передусім прямих фінансових відносин «бюджет — громада», що одразу позначилося на якості життя людей. Костянтин Бриль наголосив, що облдержадміністрація працює на засадах партнерських взаємовідносин з усіма громадами. «Ми посідаємо третє місце в державі за кількістю громад, проте цьому передувала непроста праця з людьми на місцях», — сказав він.

Наостанок Костянтин Бриль повідомив, що вже восени в Запоріжжі заплановано провести ІнСо-форум інтеграції й кооперації. Однією із ключових платформ форуму стануть саме об'єднані громади. Адже інвестори повинні побачити весь позитив співпраці з об'єднаними громадами.

ООН каратиме за підтримку терористів

Лора ВОВК
для «Урядового кур'єра»

ПРЕРОГАТИВА. Рада Безпеки ООН ухвалила резолюцію 2370 (2017) щодо запобігання набуттю зброї терористами. Вона спрямована на подолання постійної загрози виготовлення, зберігання, передачі, придбання або використання зброї терористичними групами. Прес-служба Постійного Представництва України в ООН повідомила, що метою цієї резолюції є подальше підвищення ефективності заходів щодо контролю над озброєннями, здійснених на національному,

регіональному та міжнародному рівнях з метою припинення незаконного використання стрілецької зброї та легких озброєнь, а також компонентів для виробництва саморобних вибухових пристроїв.

Також зазначається, що в своїй заяві делегація України закликала до посилення експортного і прикордонного контролю, зокрема правил передачі зброї, військової техніки чи чутливих матеріалів, а ще — до зміцнення співробітництва правоохоронних та розвідувальних органів держав. Раніше увага міжнародної спільноти зверталася на

продовження порушень міжнародного права Російською Федерацією, яка постачає на окуповану територію на сході України численні види зброї, які використовуються для проведення терористичних атак. У зв'язку з цим українська делегація наголошувала на необхідності посилення зобов'язань, підтверджених у прийнятій резолюції, щодо припинення підтримки терористів, а також на важливості притягнення до відповідальності тих, хто постачає зброю, фінансує або надає будь-яку іншу підтримку терористам.

Позов виграємо — транзит газу збережемо

Катерина ЦАРЬОВА
для «Урядового кур'єра»

ПОЗИЦІЯ. НАК «Нафтогаз України» не відмовлятиметься від претензій, висловлених у позовах до російського газового монополіста «Газпрому» в Стокгольмському арбітражі. Такою була відповідь комерційного директора національного нафтогазового холдингу Юрія Вітренка на заяву Міністерства закордонних справ РФ. Російська сторона заявила, що збереження транзиту їхнього газу через територію України можливе тільки за умови дії

конкурентоспроможних тарифів і зняття Києвом всіх претензій з ВАТ «Газпром». Стосовно «Північного потоку-2», то він не передбачає припинення транзиту російського газу діючими газопроводами, йдеться у заяві. Після цього Юрій Вітренко написав на своїй сторінці у Facebook: «Наш позов у Стокгольмському арбітражі за контрактом на купівлю-продаж газу був визнаний обґрунтованим, і наші вимоги були задоволені. Позов щодо транзитного контракту не менш обґрунтований. Розраховуємо на перемогу й за ним». Він також закликав не вірити заявам РФ, що

після запуску газопроводу в обхід території України не припинятиметься транзит блакитного палива за іншими діючими напрямками, зокрема через Україну. «Нас запевняли, що запуск «Північного потоку-1» не призведе до зменшення транзиту через Україну. Обдурили», — резюмував посадовець.

До слова, раніше Стокгольмський арбітраж відхилив вимоги «Газпрому» щодо принципу «бери або плати», задовольнив вимоги «Нафтогазу» про перегляд ціни на газ у контракті й скасував заборону «Газпрому» на реекспорт блакитного палива.

Ініціатива знизу без допомоги держави

(Закінчення.
Початок на стор.1)

Скептиків відтепер різко поменшало

Створення перших місцевих пожежних команд у Донецькій області почало набирати реальних обрисів ще торік восени завдяки початку реформування Державної служби з надзвичайних ситуацій, під час якого планували залучати ще й новостворені об'єднані громади. Найпершою стала Черкаська ОТГ, куди увійшли 11 населених пунктів з центром у селищі Черкаське, що розташоване за 20 кілометрів від районного центру.

Очевидні переваги перенесення місця служби рятувальників ближче до тих, кому потрібна допомога, вже ні в кого не викликають сумнівів. Адже донедавна на згадану територію у разі необхідності навідувалися співробітники тутешнього управління ДСНС зі Слов'янська чи Краматорська. З огляду на відстань і стан сільських доріг на місце виклику вони прибували в середньому через 30–40 хвилин, а ось черкаська громадська команда пожежників тепер витрачає на це вдвічі менше часу. Що, звичайно, позначається на ефективності роботи рятувальників.

За словами начальника пожежного поста Черкаської об'єднаної територіальної громади Костянтина Даниленка, спершу, коли тільки почали втілювати задумане в життя, було чимало скептиків. Не секрет, сам термін «реформи» з певних причин нерідко сприймають досить негативно, і тому люди не дуже вірили, що у селі порівняно швидко збудують такий об'єкт і тут успішно працюватиме місцевий пожежний підрозділ.

Та головне управління ДСНС України в Донецькій області та місцева влада, які опікувалися проектом, невдовзі присоромили тих, хто сумнівався. З обласного бюджету на будівництво та обладнання центру для пожежників було передбачено 5,2 мільйона гривень, а спорудження відповідного приміщення тривало всього місяць.

Традиційно для цього підбирали одну з найвищих точок селища Черкаського, де тепер у центрі безпеки є все необхідне для несення служби рятувальників: гараж, кімнати для чергування і відпочинку, кухня тощо. А до нового приміщення Черкаська громада тоді отримала в подарунок ще й новенький пожежний автомобіль.

Поступово тут сформували команду пожежних

У Черкаському пройшли «Ігри вогнеборців» для місцевих дітлахів

ків, куди увійшли 17 місцевих жителів. На той момент скептиків у селищі вже поменшало, а тому оочих було значно більше, ніж створених робочих місць. Отож завдяки великій кількості претендентів і вибору до команди увійшли найкращі, серед яких колишні робітники заводу, охоронці, вчителі та пенсіонери ДСНС.

Сільські пожежники пройшли попередню підготовку: після організованого для них фахівцями головного управління ДСНС навчання в Маріуполі вони ще побували на відповідній практиці у колег у Слов'янську.

«Працюємо у чотирьох змінах по четверо осіб у кожній, — розповідає один із місцевих пожежників. — Про всі надзви-

У школах селища Черкаське триває профілактична робота: дітям не тільки популярно розповідають про небезпеку пожеж, а й поступово вчать їх запобігати і протистояти цьому лиху.

чайні події на території громади, які потребують нашої участі, нас повідомляє черговий диспетчер служби «101». Ми найпершими приїжджаємо на виклик, отже розуміємо, що саме від нас іноді залежить життя потерпілих чи збереження майна. А ще крім пожеж, нас залучають до розчищення шляхів, обрізання дерев чи інших робіт, що їх здатні виконувати тільки такі служби».

Серед добровільних помічників — нинішні дітлахи

Фінансується центр безпеки у Черкаському з бюджету об'єднаної територіальної громади: цього року його утримання обійдеться у майже 1,5 мільйона гривень. А на перспективу в селі не приховують, що у межах проекту тут прагнуть створити саме повноцін-

ДОВІДКА «УК»

Пожежна охорона у Швеції всього на 20% складається з професіоналів, решта — добровільні помічники. У США на долю вогнеборців-добровольців припадає 73% приборканих пожеж. У Німеччині вогню протистоять майже 40 тисяч професійних пожежників і 1,3 мільйона добровільних помічників.

ний центр безпеки, адже вже є дві кімнати для поліцейських, а у недалекому майбутньому є наміри добудувати приміщення для розташування ще й медиків. Тобто зробити так, щоб у єдиному центрі безпеки чергували і працювали в комплексі всі зазначені служби.

Перший досвід громадських пожежників із Черкаського і сама ідея місцевого центру безпеки сподобалися землякам. Тож такий проект уже реалізували ще у двох

об'єднаний територіальній громаді про бажання стати добровільними помічниками центру безпеки вже повідомили понад 60 жителів сіл. Тому закономірно з'явився намір різноманітними підходами всіляко заохочувати людей, які беруть на себе відповідальність за безпеку своїх та сусідніх населених пунктів. Серед кількох варіантів, що їх розглядає місцева влада, є й будівництво сучасного спортивного залу, де пожежники-добровольці й представники їхніх родин зможуть займатися безкоштовно.

А оскільки поповнення сільських пожежних команд дуже важко уявити без підростаючого покоління, у школах тутешніх населених пунктів триває профілактична робота: дітям не тільки популярно розповідають про небезпеку пожеж, а й поступово вчать їх запобігати і протистояти цьому лиху. Роблять це на прикладі місцевих пожежних команд, де працюють і батьки деяких школярів.

Одним із показових прикладів залучення найменших жителів сіл до ймовірної майбутньої професії стало багатолюдне дійство у селищі Черкаське, нещодавно організоване з нагоди церемонії вручення нового сучасного спорядження фахівцям центрів безпеки Черкаської, Лиманської та Шахівської об'єднаних територіальних громад. Адже цього дня для місцевих дітлахів організували цікаву інтерактивну програму: конкурси, вікторини, а також захопливі змагання «Ігри вогнеборців», під час яких учасники отримали змогу ближче ознайомитися з роботою центрів безпеки й рятувальників.

ПРОШУ СЛОВА!

Різні світи: Шевченко з рису і півень із гною

Віктор ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
для «Урядового кур'єра»

У липні нинішнього року представники Національного реєстру рекордів України зафіксували чергове досягнення в категорії «Наука і технології». Пам'ятаєте нещодавно розтиражований у ЗМІ й інтернеті велетенський портрет молодого Тараса Шевченка, створений посівом рису з чорним листям по зеленому полю неподалік Скадовська Херсонської області?

Картина, яку помітно навіть із космосу, дійсно вражає, її площа — 1370 квадратних метрів, довжина понад 34 метри, ширина — 40 метрів. Не виключено, що це найбільший портрет Шевченка у світі. Креативне рішення реалізували селекціонери з Інституту рису Національної академії аграрних наук України. Науковці довго готувалися до того, щоб повідомити загалу про успішне втілення ідеї, чи не щоденно перевіряли, як сходять рис на полі, чи рівномірно він з'являється. Звісно, переживали за своє дітище. Здавалося б, сміливим задумом учених та його вдалим втіленням можна тільки захоплюватися.

Однак виявляється, що не всім така ініціатива припала до душі. Як повідомили у Національному реєстрі рекордів, після публікації даних про досягнення почали надходити образи від російських інтернет-користувачів, тому довелося закрити сторінку для коментарів. Чимало мешканців сусідньої держави «из-за поребрика» ображали українських учених, зневажливо поставилися до їхньої роботи.

І як після такого не згадати «творчість» російських умільців, котрі минулої зими презентували «символ нового року Росії»? Мабуть, пам'ятаєте, як в одному з якутських сіл представили композицію велетенського півня, зіпленого з... гною. Всесвітня мережа зробила цей виріб популярним. Чимало росіян бажали сфотографуватися на тлі скульптурного творіння, приїжджали для цього здалеку. Проте не всі охочі встигли увічнити себе з півнем, бо з потеплінням у того відвалилася голова. Виріб довелося розібрати і вивезти на звалище.

Чи сміялися українці з цього дива? Звісно, бо ж ішлося не про, приміром, велетенський креативний портрет Пушкіна серед вирізаних десь у тайзі дерев. Дуже вже був оригінальним задум російського «скульптора», а про специфічний матеріал для його втілення і мови немає. Кплини так і просяться на язик!

Інша річ, портрет нашого Кобзаря на рисовому полі, знуцання й глузування з якого недоречно, тому що він дійсно має солідний вигляд, гарний, величний. Очевидно, росіяни заздрять, або ж усе, пов'язане з Україною чи нашою окремистістю, їх просто дратує. Та Бог із ними! Хай собі бісяться! А польове зображення Шевченка на Херсонщині милуватиме очі українців і після святкування Дня Незалежності — скосять дозрілий рис тільки у вересні.

До речі, вчені Інституту рису НААН України не вперше звернулися до патріотичної тематики таким оригінальним чином. Минулого року вони висіяли найбільший в Україні тризуб із рису. А новий рекорд, задуманий науковцями для втілення наступного року, поки що утаємничено. Тризуб на кукурудзяному полі (у вигляді лабіринту) торік представили і в агропарку розваг «Кукулабія» під Києвом. Для нього також знайшлося місце у Національному реєстрі рекордів України. Між іншим, цей тризуб також розсердив представників «руського міра», які шаленіли у соцмережах.

Цього літа в агропарку знову влаштували лабіринт, вирізавши на кукурудзяній ниві карту нашої країни з областями і напис «Мандруй Україною». Мапа масштабніша за торішній тризуб — займає 45 тисяч квадратних метрів, а загальна довжина всіх її стежок сягає понад півтора кілометра. Знадобилося 640 тисяч насінин королеви полів. Карта добре проглядається з висоти, зокрема з ліумінованих літаків, які злітають із розміщеного неподалік аеропорту «Київ» («Жуляни»). Над лабіринтом влаштовано дерев'яний міст, щоб можна було згори оцінити оригінальний задум та зробити селфі.

Роздзинка лабіринту — пізнавальний квест. Відвідувачам необхідно шукати відповіді на запитання, про які можна дізнатися у різних точках кукурудзяної України. Як правило, пункти пропонуваного кросворду пов'язані з історією нашої країни та особливостями певної місцевості. Папірець із відповідями та анкету з контактами слід залишати на виході з лабіринту. Організатори обіцяють розіграти призи і нагородити переможців. Я вирішив не здавати папірець, оскільки відповів лише на 20 із 26 питань.

Питання квесту змінюватимуться кілька разів за сезон. А триватиме сезон до початку жовтня. Оскільки кукурудзу збирають пізніше за гречку, то лабіринт-карта зберігатиметься ще не один місяць.

Не випадково у нашій країні розваги почали пов'язувати з національною тематикою. Час зобов'язує. Ми маємо пам'ятати і про анексований Крим, і про війну на Донбасі, і про те, звідки ми родом, і на якій землі нам далі жити. Прийдешнім поколінням українців слід із дитинства перебувати саме в українському середовищі. І добре, якщо вони запам'ятають на все життя не тільки спожиту піцу й відвідані атракціони, а й лабіринти з тризуба чи мапи рідної землі, патріотичні кросворди та портрет молодого Тараса у рисовому полі.

Що не кажить, а в таких речах більше сенсу, ніж у селфі поруч із скульптурним півнем із гною. Утім, у кожного свої смаки.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Доки плагіатори спатимуть спокійно?

Інна КОВАЛІВ,
«Урядовий кур'єр»

Про те, що можна вкрасити не тільки гроші, а й думки, «УК» писав ще торік, коли у рамках боротьби з плагіатом Кабмін підтримав ідею створення єдиної бази — Національного репозитарію академічних текстів. Яким було здивування, коли на сайті finforum безсоромно сплагіювали текст моєї статті про... боротьбу з плагіатом! Без жодного посилання на автора чи видання. Ще й самовільно додали рекламу бюро перекладів. Тож красномовним доказом порушення Закону «Про авторське право і суміжні права» стане скріншот на пам'ять інтернет-сторінки і заява у відповідні органи.

Утім, інтелектуальні крадіжки поширені не лише в засобах масової інформації, а й в академічних працях. Найчастіше плагіатом грішать студенти, а ще викрадачі чужих думок майстерно маскуються під науковців різного калібру. Але ж плагіат — це злочин, то чому досі більшість плагіаторів сплять спокійно?

Учені коти — майстри на всі лапи

Як кажуть, є попит — є й пропозиція. Підтвердження миттєво видає віртуальна помічниця: на запит «дисертація недорого» мережа рясніє безліччю оголошень на кшталт «замовити кандидатську, магістерську, докторську дисертацію, недорого». А ось ширший вибір: диплом, реферат, контрольна робота, курсова, есе, стаття, дисертація. Всього від 30 (!) гривень. Обіцяють «низькі ціни, якісне й швидке виконання». Причому такі «майстри слова» обіцяють написати, приміром, магістерську за три тижні, можуть і терміново — всього за дві доби. Про якість годі й замислюватись. Проте, вочевидь, такі «вчені коти» (одна з кумедних назв контори) штампують усе під ряд — аж гай шумить. Телефоную до плагіаторів-бізнесменів і задля експерименту замовляю в них наукову статтю... про плагіат! Після короткої паузи представниця контори зауважує, що займається винятково економічною тематикою й гарантує 92%

Фото з сайту buyingmeganthomasreality.com

унікальності тексту. «Ми обов'язково перевіряємо роботу на плагіат по внутрішній базі та у мережі, — запевняє фахівець. — Вартість написання залежить від складності теми і строків виконання. Не переживайте: тексти пишуть кандидати й доктори економічних наук!»

Зцілення публічністю

Раніше плагіат десятиліттями вважався нормою й розповсюджувався в усіх академічних спільнотах, немов вірус, і лише нещодавно проти нього знайшли ліки. Найперше, це публічність, причому дві її грані: оприлюднення академічних текстів і публічне засудження плагіаторів (а відтак, ганьба й позбавлення їх вчених звань). Позбавляти псевдонауковців наукових ступенів з привселюдним осудом почали ще в 2014—2015 роках за часів экс-міністра освіти і науки Сергія Квіта. Нині профільне відомство продовжує розпочату справу — запроваджує механізми, які дадуть змогу миттєво виявляти плагіат, отже, й ефективніше з ним боротися.

Законодавчо перші цілени у цю боротьбу було закладено з ухваленням нового Закону «Про вищу освіту» у 2014 році, де у ст. 69 прописано, що вищі «здійснюють заходи із запобігання академічного плагіату — оприлюднення наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів іншими ав-

рів без відповідного посилання».

Насправді провідні університети вже впродовж кількох років мають власні внутрішні репозитарії, де публічно розміщують наукові праці своїх викладачів і студентів. Та серйозною проблемою загальноукраїнського масштабу є те, що вищі фактично не мають з чим порівнювати свої роботи. Тому Міністерство освіти і науки створює національний репозитарій академічних текстів. Так, торік Кабмін своїм розпорядженням доручив профільному відомству розробити відповідне положен-

ня, матеріали наукових конференцій тощо.

Розпорядника ще не визначили

Яким чином функціонуватиме електронна база, пояснюють у МОН. «Процедурою наповнення національного репозитарію академічними текстами, порядок їх зберігання, систематизації, обробки, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з інституціональними учасниками й іншими користувачами, застосування аналітичних інструментів визначатиме регламент, який наразі розробляється

Вочевидь ефективним щепленням від епідемії плагіату стане виховання академічної доброчесності. У провідних університетах вже запроваджують відповідні навчальні курси. Втім закладати зернини інтелектуальної порядності потрібно ще у школі.

ня, і вже 19 липня цього року затвердив його.

Тож відомо, що національний банк наукових текстів стане загальнодержавною електронною базою. Вона складатиметься з центральної й локальних частин — репозитаріїв університетів і наукових установ, видавництва. У загальній базі накопичуватимуться, зберігатимуться й систематизуватимуться всі академічні тексти: бакалаврські й магістерські роботи, дисертації, автореферати, монографії, статті у наукових виданнях, ма-

МОН, — розповідає «УК» директор департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти і науки України Андрій Шевцов. — Структурою, яка працюватиме над наповненням електронної бази академічних текстів, буде розпорядник національного репозитарію.

Відповідно до регламенту розпорядник забезпечує використання відомостей єдиного банку текстів, надає користувачам доступ до інформації, формує довідники, реєстри, аналітичні матеріали, решту інформа-

ційно-довідкових ресурсів, проводить систематизацію та іншу аналітичну роботу. Причому розпорядника репозитарію міністерство визначатиме одночасно із затвердженням регламенту».

У МОН зазначають, що в структурі відомства є державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», яка могла б бути розпорядником репозитарію у співпраці з іншими установами такого типу. Компанію, яка розроблятиме програмне забезпечення для національної бази текстів, визначать після складання відповідного технічного завдання у рамках забезпечення функціонування ресурсів та сервісів електронної бази даних.

База — лише інструмент

На запитання «Хто саме проводитиме експертизу академічних текстів на запозичення?» у МОН констатують, що ресурси Національного репозитарію є допоміжним засобом для експертизи академічних текстів на плагіат. Експертизу здійснюватимуть фахівці відповідної галузі знань та захисту прав інтелектуальної власності.

«Щоб знайти текстові запозичення в магістерській роботі, дисертації, монографії, експерту з плагіаризму необхідно мати відповідну, максимально повну і структуровану базу текстів, — пояснює Андрій Шевцов. — Чи буде експерт це робити безпосередньо або за допомогою відповідного програмного забезпечення, він має спиратися на таку базу, з якою може порівнювати текст, який аналізується. Зазвичай компанії, які перевіряють роботу на плагіат, здійснюють це за допомогою спеціальних програм і користуються текстами, розміщеними в інтернеті у вільному доступі. Проте вочевидь цього недостатньо. А вітчизняна база даних академічних текстів може бути саме таким «резервуаром інформації», що допоможе шукати текстові запозичення з більшою ймовірністю й ефективністю».

У злочині покаятись замало

Яку ж відповідальність, окрім докорів сумління (якщо вони є!), нестиимуть плагіатори? Адже крадіжка

— це не лише гріх, а й злочин. Тож недостатньо просто покаятись; порушник, який свідомо присвоює чужі думки й ідеї, має бути покараний. «Якщо суд признає відповідальність за плагіат, у першу чергу спирається на Закон «Про авторські та суміжні права», — зазначає Андрій Шевцов. — У проекті нового рамкового Закону «Про освіту» в розділі «Академічна доброчесність» уперше передбачено досить жорсткі покарання за плагіат і для науково-педагогічних працівників, і для студентів. Так викладачі притягуються до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства. А студентам за інтелектуальну крадіжку загрожує повторне оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо), повторне проходження навчального курсу, навіть відрахування із закладу».

Утім, найперше, потрібно бути чесним перед собою. «Суди себе сам. Це найважче», — вкладає золоту істину в уста одному з героїв «Маленького принца» Антуан де Сент-Екзюпері. І хоча наше суспільство поволі прокидається від гіпнозу байдужості до масового запозичення чийось розумних думок, необхідно апріорі змінювати ставлення до такого злочину.

Вочевидь ефективним щепленням від епідемії плагіату стане виховання академічної доброчесності. Над цим уже працюють у провідних університетах країни. Так, МОН у співпраці з вищими в рамках міжнародних донорських проектів, зокрема програми Європейського Союзу «Еразмус Плюс», сприяє розробці й запровадженню навчальних курсів з академічного письма для студентів і аспірантів, надання основних знань щодо питань плагіаризму та захисту прав інтелектуальної власності в освіті й науці. Понад те, закладати зернини академічної доброчесності потрібно ще у школі, пояснюючи учням, що списувати — значить украсти, натомість важливіше розвиватися, самостійно виконуючи завдання. І тут великою мірою необхідне заохочення вчителів, які не міряли б усіх школярів однією міркою, а плекали в дітях прагнення до індивідуальності. Адже з цих учнів виростуть студенти, а з них — майбутні науковці. І якими вони стануть, краще подумати вже сьогодні.

На Луганщині з рецептами ідуть до людей

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

НА ЧАСІ. За даними обласного управління охорони здоров'я, на Луганщині в урядовій Програмі «Доступні ліки» беруть участь 154 аптеки. Станом на 17 липня виписано 59 077 рецептів на загальну суму понад 2,099 мільйона гривень. Тобто, жителі Лу-

ганщини понад 59 тисяч разів скористалися «Доступними ліками».

Щоб зробити програму доступнішою, білокуракинські медики, наприклад, виписують рецепти на безкоштовні медикаменти прямо на вулиці, в пересувному наметі, з яким уже об'їздили увесь район. За словами лікаря загальної практики сімейної ме-

дицини білокуракинської лікарні Яни Дмитрієвої, державна програма почала працювати в районі ще в квітні, проте білокуракинці не поспішали нею користуватися. Тому медики й ухвалили таке нестандартне рішення. Для цього в подорож районом вирушили лікар та медсестра і за два місяці такої роботи надали допомогу вже понад ти-

сячі пацієнтів. Стільки ж було виписано рецептів на безкоштовні ліки.

«В основному, люди звертаються по допомогу з питань гіпертонічної хвороби та цукрового діабету. Ми ведемо прийом, і якщо просять ті, хто звертається, виписуємо рецепти на безкоштовні ліки. Для людей це дуже зручно», — підкреслює Яна Дмитрієва.

Прийом у рамках мобільної групи медики проводять двічі на тиждень. Люди підтверджують: це дуже зручно. «Ми з дружиною удвох отримуємо близько 3 тисяч гривень пенсії. Цього не вистачає, щоб придбати усі необхідні ліки. Але ж з віком хвороб менше не стає, — каже пенсіонер Дмитро Мінчук. — І все це викачує

значну частину сімейного бюджету».

Дмитро Іванович радіє, що отримав рецепти на безкоштовні ліки, адже вже років три — чотири його мучить цукровий діабет другого ступеня.

За словами дільничної медсестри білокуракинської лікарні Олени Лизенко, акцію планують проводити регулярно до настання холодів.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Професор, академік Академії гірничих наук України Георгій Рудько: «Державне управління надрами — важлива сфера національної безпеки країни»

На черговому спільному науково-практичному семінарі з китайськими колегами відбулося підписання Меморандуму про співдружність та співробітництво між Державною комісією України по запасах корисних копалин (ДКЗ) і Центром оцінки запасів і ресурсів корисних копалин Міністерства земель і ресурсів Китайської Народної Республіки. Про те, як упродовж десятиліть ДКЗ здобуває авторитет у країні й на міжнародній арені, наскільки важливо ці напрацювання зберегти і примножити, говоримо з її головою — професором, академіком Академії гірничих наук України Георгієм РУДЬКОМ.

УК Георгію Іллічу, не лише китайські чиновники, а й інші представники цієї нації, обережні, виважені, треба чимало часу і зусиль, щоб здобути їхню довіру й зацікавлення. Як це вам вдалося?

— Працюю і результатами на міжнародній арені зокрема. Там ми теж не пасемо задніх. ДКЗ співпрацює з міжнародними й національними організаціями у галузі розвитку єдиної міжнародної нормативно-методичної бази з геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин. Виконуємо роботи з такої оцінки зі спеціальною групою експертів Європейської економічної комісії ООН з класифікації енергетичних та мінеральних ресурсів і запасів корисних копалин, з цільовою групою експертів ООН з шахтного метану Комітету з усталеної енергетики Європейської економічної комісії ООН. Провідні фахівці ДКЗ з нафтогазового комплексу — члени Спільки інженерів-нафтовиків.

Завдяки діловим контактам ДКЗ із закордонними фаховими організаціями Україна першою з країн Європи адаптувала національну класифікацію запасів і ресурсів корисних копалин до Міжнародної рамкової класифікації ООН викопних енергетичних та мінеральних ресурсів.

Розроблену ДКЗ Класифікацію запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.1997 № 432.

Досвід ДКЗ із застосування Міжнародної рамкової класифікації ООН викопних енергетичних та мінеральних ресурсів для підрахунку і звітності про запаси й ресурси всіх видів корисних копалин враховує цільова група експертів Європейської економічної комісії, вивчають на регіональних семінарах ООН для країн Центральної Азії, Кавказу, Казахстану та інших. Це не могло пройти повз увагу китайських колега, які одним із головних питань ХХІ століття вважають надра країни і планети, екологічні виклики часу.

УК Але тут, мабуть, не останню роль відіграла особиста довіра до вас китайських керівників та науковців?

— Китайською й англійською мовами перекладено кілька наших монографій, статей, книжок. Важливо, що на семінарі був присутній і зробив одну зі стрижневих доповідей разом з українською стороною генеральний директор Центру за-

ДОСЬЄ «УК»

Георгій РУДЬКО. Народився у 1952 році. В 1974-му закінчив геологічний факультет Львівського держуніверситету ім. Івана Франка, в 1984-му — географічний факультет Чернівецького держуніверситету та аспірантуру Пермського університету. Працював геологом польових загонів ВГО «Західсибгеологія» та у ДП «Західкургеологія». Викладав у Івано-Франківському технічному університеті нафти та газу та Львівському Франковому університеті. З 2004 року — голова Державної комісії України по запасах корисних копалин, доктор геолого-мінералогічних наук, доктор географічних наук, доктор технічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, академік Академії гірничих наук України, почесний розвідник надр України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки 2014 року, заслужений діяч науки і техніки України. Має понад 600 наукових праць, із них 63 монографії, 16 підручників для вищих навчальних закладів, понад 40 методичних розробок та інструкцій Державної комісії України по запасах корисних копалин.

пасів і ресурсів корисних копалин профільного міністерства КНР Чжан Давей, з яким ми спільно підписали згадуваний документ в інтересах обох держав.

УК Розкажіть детальніше про співпрацю ДКЗ з китайськими колегами.

— У 2015 році в Пекіні відбувся тижневий китайсько-український семінар з класифікації ресурсів (стан, порівняння, застосування) на запрошення Центру оцінки запасів і ресурсів корисних копалин Міністерства земель і ресурсів КНР та науково-дослідного інституту нафтогазової розвідки і розробки Національної нафтової організації.

У квітні цього року в Києві проведено українсько-китайський семінар з класифікації ресурсів.

Основною темою на семінарах була опрацьована фахівцями ДКЗ монографія «Національні та міжнародні системи класифікації запасів і ресурсів корисних копалин: стан та перспективи гармонізації». Монографія й національна класифікація запасів і ресурсів корисних копалин України викликали жваву зацікавленість міжнародного геологічного товариства. Зусиллями й коштами компанії Shell (Royal Dutch Shell plc), а також Міністерства земель і ресурсів Китаю монографію та класифікацію перекладено англійською та китайською мовами для майбутнього застосування і використання в роботі.

Розроблену ДКЗ класифікацію застосовує Міжнародна агенція з атомної енергії для спрощення переходу від класифікації МАГАТЕ запасів і ресурсів родовищ урану до РКООН-2009.

Науково-технічна співпраця ДКЗ з міжнародними організаціями сприяє підвищенню іміджу нашої країни на міжнародній арені, закріпленню авторитету ДКЗ як організації, що зробила внесок у створення Міжнародної рамкової класифікації ООН і бере активну участь у розробленні глобального коду звітності щодо запасів і ресурсів корисних копалин. Сер-

Георгій Рудько під час семінару зі спеціалістами КНР в Україні

цевина діяльності ДКЗ — це теза: «Державне управління надрами — сфера безпеки України».

УК Однак віднедавна в інформаційному просторі країни почастишали заяви, в яких прямо чи опосередковано заперечується необхідність проведення державної експертизи і оцінки запасів корисних копалин для управління використанням мінерально-сировинної та паливно-енергетичної бази України в сучасних правових та економічних умовах.

— Так, намагаються це хитро політизувати: начебто державна експертиза — архаїзм радянських часів і планової економіки, а нині користувач надр сам може вирішувати, скільки у нього запасів у межах ділянки спеціального дозволу і якої вони якості й вартості. Одне слово, роби що хочеш, і це дуже небезпечно для економіки країни. Маємо досвід діяльності деяких користувачів надр з негативними наслідками.

Згідно з Кодексом України про надра, завдання держави — регулювання гірничих відносин у країні для забезпечення раціонального комплексного використання надр, навколишнього природного середовища, а також охорони прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян у користуванні надрами. Держава (уповноважені державні органи виконавчої влади) має точно знати, яку кількість корисних копалин розвідано, яка їхня якість, ринкова вартість і наскільки повно й ефективно їх використовують.

УК А як у нас із забезпеченням природними ресурсами? Житимемо?

— Державним балансом корисних копалин України обліковано майже 8 тисяч родовищ із 97 видів мінеральної сировини. Власними енергоресурсами наша держава забезпечена тільки на половину потреби, ними користуватися слід дуже дбайливо. Україна за запасами, ресурсами і видобутком корисних копалин

входить у першу десятку гірничодобувних країн, як Австралія, Бразилія, Індія, Казахстан, Канада, Китай, Росія, США, ПАР.

Майже у всіх цих країнах, (а це близько 60) з розвинутою гірничодобувною промисловістю, діють державні уповноважені організації, які засвідчують достовірність запасів розвіданих родовищ корисних копалин, їх промислове значення та комерційну вартість, дозволяють розкриття цих даних користувачами надр у публічній звітності.

Як і всі провідні гірничодобувні країни, Україна здійснює державне управління використанням своєї мінерально-сировинної й паливно-енергетичної бази та її розвитком, що додає їй стабільності й авторитету в міжнародній спільноті й бізнесі.

До речі, одним із перших нормативно-правових актів України після здобуття незалежності був Указ Президента «Про управління в галузі використання і охорони надр» від 30.04.1992 р. №287, яким заснована Державна комісія України по запасах корисних копалин.

Тож необхідність проведення державної експертизи запасів корисних копалин, які відкривають, розвідують, передають у користування, видобувають і реалізують, очевидна і не може бути предметом дискусій. Такі дискусії — це правовий нігілізм, щоб розхитати основи державного управління надрами і економіку країни

УК Над якими важливими питаннями працює ДКЗ?

— Поточну науково-технічну діяльність спрямовано на гармонізацію української класифікації з класифікаційними схемами провідних світових організацій, таких як CRIRSCO (Об'єднаний комітет з міжнародних стандартів звітності про тверді корисні копалини) та SPE (Спілька нафтових інженерів) для створення умов порівняння запасів корисних копалин, підрахованих за різними системами.

Розроблення схем порівняння таксонів класифікацій

і узгодження їх з CRIRSCO та SPE має відкрити можливість для підприємств гірничодобувного та нафтогазодобувного комплексів України здійснювати геолого-економічні оцінки промислового значення запасів своїх родовищ за класифікацією України і переводити їх до класифікацій, що використовують провідні міжнародні інституції (CRIRSCO, SPE, МАГАТЕ), а також фондові біржі.

За період діяльності ДКЗ досліджено і затверджено понад 4000 геолого-економічних оцінок родовищ корисних копалин, опрацьовано і надано чинності понад 40 нормативно-правових документів, що становлять основу галузевої науково-методичної бази. Опубліковано понад 100 наукових праць, понад 40 монографій, 15 підручників для вищих навчальних закладів і методичних розробок.

ДКЗ періодично, за заявками користувачів надр, проводить цільові науково-методичні семінари для підготовки спеціалістів геологічної галузі, підвищення фахової кваліфікації з питань розвідки родовищ, класифікації запасів і ресурсів корисних копалин, геолого-економічної оцінки мінеральної сировини та звітності й державного обліку запасів корисних копалин.

УК На завершення порадуйте нашими природними багатствами, що не в останню чергу привертає до нас увагу Китаю та інших країн.

— Україна має значний гірничодобувний потенціал і посідає провідне місце серед європейських країн з видобутку залізних, титанових, уранових і марганцевих руд, кам'яного і бурого вугілля, каолінових глин, кам'яної й калійних солей; з виробництва феромарганцю і глинозему. Видобувають також нафту і газ, індустриальні мінерали — доломіт, графіт, кварц та інші корисні копалини.

Ольга ЛОБАРЧУК
для «Урядового кур'єра»

НЕБАЙДУЖІСТЬ

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

Дорога міжнародного значення М-12 на Вінничині проходить через селище Вороновиця. На туристській мапі країни його помітно: саме тут Олександр Можайський уперше у світі створив у кресленнях літак. Про це розповідають експонати Вороновицького музею історії авіації та космонавтики. Заклад розташований у палаці Грохольських — Можайських — пам'ятці архітектури національного значення.

На жаль, тривалий період будівля мала непривабливий вигляд. Але у червні цього року після завершення капітальних реставраційних робіт фасаду палац ніби вмився вранішньою россою. Тепер туристи мають нагоду не лише ознайомитися з експонатами музею, а й насолодитися оригінальною архітектурою XVIII сторіччя.

Оновлювали всім миром

У 1777 році польський магнат Франциск Грохольський спорудив у Вороновиці триповерховий палац у стилі раннього класицизму. Довкола нього заклав красивий парк: Поділля тоді славилася архітектурно-парковими комплексами. З часом масток став належати Миколі Можайському. А після жовтневого перевороту 1917 року чим тільки не був палац: сільрадою, відділком міліції, клубом армії, управлінням мережі абвера, школою.

У 1971 році другий поверх будівлі відвели під музей. А ще тут музей відомого в краї бандуриста Володимира Перепелюка, бібліотека і музична школа — загалом культурний центр місцевої громади.

Був період, коли державі було не до палацу. Хоч у 1998 році передбачено понад 100 тисяч гривень на ремонт центральної частини фасаду. Через рік, як गरे-реставратори закінчили роботу, штукатурка почала осипатися. Тож улітку 2005 року, прибувши у від'їждження до Вороновиці, я

Ніби вмився вранішньою россою

ПАМ'ЯТКИ. Після реставрації палац Грохольських — Можайських став перлиною

побачив таку картину. Коштів, що надійшли з районного бюджету, ледве вистачало на ремонт на двох перших поверхах. Вхід на третій заставлено стільцями. Фасад має непривабливий вигляд, кілька вікон забито фанерою. На території архітектурно-паркового комплексу вирує ринок і повно сміття. Після цього соромно було читати на дошці, прикріпленій до облізлої стіни: «Україна, Вінницька область, відділ культури райдержадміністрації, музей».

Цю «культуру і відповідальність» роками бачили туристи з багатьох областей країни. Не лише свої.

Нашадки Грохольських і Можайських цікавляться долею палацу. Розповідають, що в перші роки незалежності приїжджали родичі Миколи Можайського з Франції. Його внук ніби то пропонував викупити палац. 2014-го завітали поляки роду Грохольських, які цікавляться своєю історією. «Торік був Генріх Грохоль-

ський і залишився вельми задоволеним, що роблять ремонт. А які раді тепер туристи! Вони здивовані, що наш палац реставрували, бо багато пам'яток перебувають у занедбаному стані», — сказала науковий співробітник музею Тамара Савчук.

Ремонт палацу зробили всім миром. Вінницька районна рада виграла грант ЄС. Як розповіла головний бухгалтер райради Олеся Ільченко, на реалізацію проекту з капітальної реставрації фасаду Європейська комісія надала майже 260 тисяч євро, що становить 89% потреби. Решту коштів надали з обласного, районного і селищного бюджетів.

Відкрили оновлений палац на початку червня цього року за участі представника Єврокомісії й заступника голови Вінницької облдержадміністрації. Цей захід виходить за межі селища й області. Щороку в музей приїжджають туристи з різних куточків країни,

переважно школярі й студенти.

Крила дала українська земля

Олександр Можайський жив у Вороновиці з 1869-го по 1876 рік. Після смерті брата він приїхав допомагати його вдові управляти маєтком. Працював мировим суддею у Брацлаві й водночас бентежив країну своїми ідеями і спробами піднятися у небо. Селом ходили чутки, що пан знається із самим чортом і вночі літає. Приводом для цього стала його дивна поведінка. Тесля з маєтку змайстрував для нього велику раму на колесах, яку обтягнули шовковою тканиною. Її у вітряний день трійка коней розганяла з гори — і цей змії піднімав відчайдуха в небо. Він був сміливим і наполегливим, бо, як зазначав сам, «хотів бути корисним вітчизні».

У Вороновиці Олександр Можайський створив лі-

так у кресленнях. А збудував його поблизу Санкт-Петербурга за 19 років до винаходу братів Райт. Та через якусь дрібничку літак не подолав земного тяжіння. Але ідея була правильна: якщо літальний апарат Райтів за формою нагадував крило і пілот керував ним лежачи, то винахід Можайського мав усі п'ять основних частин сучасного літака: фюзеляж, крила, хвіст, шасі й двигун.

В одній з експозицій ідеться про уродженця селища Героя Радянського Союзу Григорія Олійника, який у Другу світову війну здійснив 376 бойових вильотів і знищив 23 ворожі літаки. Загинув під час випробування нового літального апарата. Цього року виповнилося 100 років із дня його народження, і в музеї зібралися його родичі — прибули з різних куточків України і навіть з-за кордону. Вони передали музею військовий кашкет і портрет героя, які зберігалися в родині.

Тепер за палац не соромно

Загалом в експозиції музею понад 1000 експонатів, які розповідають про історію авіації й космонавтики. Неабияке зацікавлення туристів викликає й оригінальне ліплення на стелі, яке не знало реставрації. І приблизно 90% його у добром стані.

Одну з кімнат у палаці присвячено кобзареві Володимирові Перепелюку. Він був провідним бандуристом у знаменитому хорі Верьовки, складав думи і пісні. Максим Рильський допоміг йому упорядкувати щоденник і видати книжку «Повість про народний хор». Писав кобзар твори для дітей, а в літньому віці зібрав колекцію, яку назвав «Геніальна художниця природа». Свої рукописи, музичні інструменти, книжки й колекцію кобзар запавів рідному селищу.

Вороновицький музей входить до обласного туристичного маршруту, сюди завертають туристи з-за кордону. Нещодавно прибули з Франції до Вінниці, а їм у туристичному бюро порадили завітати до Вороновиці. Зрозуміло чому: тепер не соромно за палац.

Насамкінець зауважимо, що палац через суд забрав у базару свою землю. Вороновицька об'єднана територіальна громада виготовила ескіз центральної площі селища, і невдовзі територія поряд з його охоронною зоною набуде нового вигляду. За словами директора Віктора Дем'яненка, ще треба чимало зробити. Зокрема замінити електричну проводку в кількох залах, відремонтувати їх, оновити відкоси і замінити вікна, відремонтувати третій поверх, зробити освітлення в парковій зоні. Туалет у дворі зробити сучасним. На жаль, під час реставрації фасаду робітники зруйнували частину асфальтової доріжки в парковій зоні й не відремонтували. Знову ті самі граблі, хоч і з меншим державним. Час уже ставитися до нашого як до свого.

Найкраща книжка — прочитана

Марія КУРГАК,
заступник директора
видавництва «Либідь»,
для «Урядового кур'єра»

НА ЧАСІ. Доброчинність завжди була одним з рушіїв культурного життя в Україні. Особливо це відчутно у складних умовах сьогодення, коли жителі передовсім східного регіону позбавлені повноцінної можливості обирати, читати, користуватися у навчаннях, роботі бажаною й потрібною українською книжкою.

Одне з найстаріших видавництв країни «Либідь» має давні добрі традиції доброчинності, тож його колектив не залишив поза увагою надруковану в «УК» (18 листопада 2016 року) статтю «Броня міцна, а книги також зброя». Нам близька позиція щодо значення української книжки ініціатора й засновника «Дому книги» в Бахмуті на Донеччині Володимира Дериведмедя, тож цінуємо його кроки щодо реаль-

ного поширення української книжки на Донбасі. І прагнемо долучитися до цієї благородної праці.

Адже як справді національне за духом видавництво посіяло чимало зерен духовності. Від перших років незалежності країни «Либідь» в основу діяльності обрала видання із самобутньої спадщини українського народу, що працює на становлення української державності, духовне відродження нації.

У мирний час наші книжки у східному регіоні надходили в книгарні й бібліотеки. Це свідчить про те, що там українська книжка затребувана і знаходила шлях до читачів. Поступове засилля російської книжки, поза сумнівом, стало одним із чинників, які зумовили нинішню трагедію на Донбасі. У цих умовах саме доброчинність набуває особливої ваги. «Либідь» долучається до численних благодійних акцій всеукраїнського, регіонального рівнів, громадських ініціатив, щедро даруючи свої видання воїнам АТО, бібліоте-

кам, навчальним і культурним закладам.

Як стимул для подальшої плідної роботи сприйняло видавництво недавню подяку за подаровану літературу в навчальні заклади Маріуполя і Луганської області, яку від імені громадської організації «Не будь байдужим!» підписала виконавчий директор Окса-

Наші видання несуть знання, які вкрай потрібні українцям для розуміння сучасних трагічних подій.

на Левкова. Ми ретельно підбрали насамперед літературу національно-патріотичного спрямування. Це книжки Тараса Шевченка, Івана Дзюби, Ліни Костенко, Валерія Шевчука, найкращі видання з історії України, української літератури, мовні. Саме такі книжки несуть знання, вкрай потрібні укра-

їнцям для розуміння подій, що відбуваються.

Наш постійний автор Іван Дзюба, який народився і сформувався як інтелектуал на Донеччині, одну з недавніх своїх книжок «У літературі й навколо. З боргів давніх і новонабуваних» відкриває розділом «Донецька рана України», пояснюючи причини трагічних подій у регі-

оні: «Трагедія Донеччини має не лише політичні, економічні, соціальні виміри, а й культурні — в найширшому значенні слова. На жаль, ця тема залишається білою (чорною?) плямою для більшості нашого суспільства, яке не знало, не знає і не дуже хоче знати донецької складової нашої української культури. Ме-

ні випадало писати й говорити про це в різні часи».

Щиру вдячність видавництву висловили і бібліотечні працівники центральної міської публічної бібліотеки Краматорська, наголосивши, що книжки знаходять читачів і сприяють розвитку культурної компетентності громадян міста. Ми надіслали їх на конкретне замовлення бібліотеки. Також адресно підбрали та надіслали книжки для дітей та юнацтва дитячій бібліотеці №1 міста Лисичанська Луганської області.

Маючи в доробку прекрасні подарункові видання, з радістю надали книжкові призи для телеглядачів телеканалу «Луганська регіональна дирекція. Рідна Україна».

Це лише окремі приклади, але вони переконують, що українська книжка вкрай потрібна на сході. Для досягнення мети необхідні консолідовані зусилля держави, місцевої влади, видавців, меценатів, громадськості, всіх, хто не байдужий і здатний щось робити.

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 травня 2017 р. № 504-р
Київ

Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року

1. Схвалити Стратегію розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, що додається.
2. Міністерству економічного розвитку і торгівлі разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити та подати у тримісячний строк Кабінетові Міністрів України проект плану заходів щодо реалізації Стратегії, схваленої цим розпорядженням.
3. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 641 «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014—2024 роки» (Офіційний вісник України, 2013 р., № 69, ст. 2543).

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 24 травня 2017 р. № 504-р

СТРАТЕГІЯ розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року

Загальна частина

Мале і середнє підприємництво сприяє створенню нових робочих місць, зростання валового внутрішнього продукту, а також стимулюванню розвитку конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу економіки.

Стратегія розроблена на виконання Указу Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275.

Стратегія розроблена з урахуванням основних положень:

Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII (далі — Угода); Транспортної стратегії України на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 р. № 2174;

Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затверджених Законом України від 21 грудня 2010 р. № 2818-VI;

Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 1071;

Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 р. № 806;

Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385;

Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затвердженої постановою Правління Національного банку від 18 червня 2015 р. № 391;

Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 844;

плану дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу «Ведення бізнесу», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406;

Стратегії подолання бідності, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 161;

Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 червня 2016 р. № 402;

плану заходів на 2016—2017 роки з реалізації Стратегії подолання бідності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. № 573;

плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 615;

Концепції Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 р. № 892;

Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142.

Стратегія охоплює всі ключові сфери суспільного життя та відповідно має відображення в основних стратегічних та програмних документах, що прямо чи опосередковано впливають на розвиток малого і середнього підприємництва (додаток 1). Таким чином, Стратегія дає можливість скоординувати діяльність інших органів державної влади для реалізації виваженої та всеохоплюючої політики у сфері розвитку підприємництва відповідно до вимог сучасності.

Крім того, постановою Верховної Ради України від 13 квітня 2016 р. № 1090-VIII схвалені Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток підприємництва в Україні та підтримка малого і середнього бізнесу», що містять пріоритетні напрями та окремі заходи державної політики, спрямованої на стимулювання підприємницької ініціативи для забезпечення економічного зростання України, якими, зокрема, визначено необхідність розроблення цієї Стратегії.

Стратегія узгоджується з програмними та стратегічними документами, зокрема Стратегією розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року, Експортною стратегією України: Дорожньою картою стратегічного розвитку торгівлі на період 2017—2021 роки, Стратегією розвитку промислового комплексу, Енергетичною стратегією України на період до 2035 року, Цілями сталого розвитку (2015—2030 роки), програмами реформування системи державного нагляду (контролю).

Історично важливим кроком для України є підписання Угоди, якою передбачається створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, що є європейським вибором України з урахуванням інституту демократії, верховенства права та прав людини. Реалізація Угоди спрямована на модернізацію економіки, стимулювання торгівлі та забезпечення відповідності економічного регулювання європейській та міжнародній практиці. Для малого і середнього підприємництва, чутливого до змін, важливим є пристосовуватися до нових умов функціонування.

Кабінет Міністрів України визнає надзвичайну складність завдань, що стоять перед національною економікою та малим і середнім підприємництвом, і прагне докласти всіх зусиль для розвитку сильного та конкурентоспроможного сектору малого і середнього підприємництва, керуючися принципами Акта з питань малого бізнесу для Європи та враховуючи рекомендації Індексу економічної політики у сфері малого і середнього підприємництва (додаток 2).

Одним з пріоритетних завдань державної політики є розвиток підприємництва. Важливе місце займає Стратегія та план заходів з її реалізації.

Невід'ємною складовою частиною розвитку підприємництва є створення сприятливих умов для провадження підприємницької діяльності. З метою реалізації визначених цілей в Україні постійно проводиться робота з удосконалення регуляторного середовища (дерегуляція).

У 2016 році Кабінетом Міністрів України затверджено план заходів щодо дерегуляції господарської діяльності (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 615), виконання якого дасть можливість розв'язати нагальні проблеми у сферах надання адміністративних послуг, державного нагляду, інформаційних технологій, аграрній, харчовій, будівельній, транспортній сферах, а також у сферах митного, валютного та податкового регулювання.

Крім того, з метою підвищення ефективності регулювання Кабінетом Міністрів України проводиться робота із системного перегляду регуляторних актів, що сприятиме скасуванням неефективних та необґрунтованих регуляторних актів, внесенню змін відповідно до кращої світової практики, зокрема у сфері сільського господарства та безпеки харчових продуктів, будівництва, енергетики, транспорту та інфраструктури, інформаційних технологій та телекомунікацій.

Заходи щодо підвищення позиції України в рейтингу «Ведення бізнесу» здійснюються в рамках виконання плану дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу «Ведення бізнесу» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406), з метою входження України до провідної двадцятки країн світу.

Стратегія спрямована на забезпечення поступового розвитку малого і середнього підприємства, враховуючи тимчасово обмежені можливості фінансової підтримки та значні виклики, що постали перед країною.

Реалізувати Стратегію можливо шляхом:

скоординованої взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих сторін; системного підходу до формування та реалізації державної політики у сфері розвитку підприємництва; визначення очікуваних результатів її реалізації; виконання плану заходів з реалізації Стратегії; ефективного співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів малого і середнього підприємництва, їх об'єднань; максимального залучення всіх можливих ресурсів.

Аналіз сучасного стану розвитку малого і середнього підприємництва

Мале і середнє підприємництво в Україні тривалий час функціонує в складних умовах соціально-економічного розвитку. В 2014 році в Україні розпочалася економічна криза (втретє за історію незалежності країни), спричинена геополітичним конфліктом (тимчасовою окупацією території України наслідок збройної агресії Російської Федерації та проведення антитерористичної операції), що призвела до руйнування виробничих потужностей та транспортної інфраструктури, втрати міжгалузевих і логістичних зв'язків, ускладнення міжнародних відносин, недоступності енергетичної сировини (вугілля), суттєвого зростання інвестиційних ризиків та негативних очікувань населення. Також значний негативний вплив мали і накопичені системні диспропорції, що призвело до девальваційних та інфляційних процесів.

Після значного падіння валового внутрішнього продукту у 2014—2015 роках (6,6 і 9,8 відсотка відповідно), стрімкого зростання споживчих цін (на 24,9 та 43,3 відсотка відповідно) в 2016 році стали помітними ознаки відновлення та посилення позитивних тенденцій в економіці: зростання валового внутрішнього продукту на 2,3 відсотка, за даними Держстату, капітальних інвестицій на 18 відсотків, обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), залучених в економіку з початку інвестування, на 4,2 відсотка (порівняно з 31 грудня 2015 р.), уповільнення темпів зростання споживчих цін до 12,4 відсотка. На сьогодні національна економіка є економікою країни, яка фактично воює і перебуває в режимі нерациональних економічних відносин, спричинених тимчасовою втратою території, запровадженням різноманітних економічних санкцій та політичних обмежень, які продовжують негативно впливати на економічний розвиток країни. Так, рівень безробіття населення віком 15—70 років підвищився в 2014 році та залишився таким же високим в 2016 році (9,3 відсотка в середньому на рік), експорт товарів та послуг продовжує демонструвати негативну динаміку — за результатами 2016 року його скорочення становило 4 відсотки порівняно з 2015 роком (за методологією платіжного балансу).

За показниками кількості, зайнятості та обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) мале і середнє підприємство займає вагомє місце в національній економіці.

Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» визначено правові та економічні засади державної політики у сфері підтримки та розвитку малого і середнього підприємництва. Крім того, зазначеним Законом внесено зміни до Господарського кодексу України, згідно з яким за критеріями кількості працюючих та доходів від провадження будь-якої діяльності за рік суб'єкти господарювання поділяються на суб'єктів мікропідприємництва, малого, середнього і великого підприємництва, що частково відповідає законодавству ЄС, зокрема Регламенту ЄС № 70/2001, однак не містить третього критерію — балансу. З огляду на значну девальвацію національної валюти структура розподілу суб'єктів малого і середнього підприємства за такими критеріями зазнала змін.

Водночас Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлені критерії, що відповідають Господарському кодексу України (частина третя статті 55).

Підприємства в Україні під час провадження господарської діяльності можуть застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Спрощена система оподаткування запроваджена в 1998 році з метою стимулювання розвитку малого підприємництва, а також зниження рівня неформальної зайнятості.

Відповідно до Податкового кодексу України юридичні особи або фізичні особи — підприємці можуть сплачувати єдиний податок (замість окремих податків та зборів) та мають право на спрощені процедури обліку та звітвання, що є актуальним питанням для малих підприємств з огляду на той факт, що податкове адміністрування є однією з основних перешкод для розвитку підприємництва. За працівників такі підприємства повинні сплачувати податок з доходів фізичних осіб та єдиний соціальний внесок. На заробітну плату найманих працівників нараховується єдиний соціальний внесок у сумі 22 відсотки розміру мінімальної заробітної плати (з 1 січня 2017 р. мінімальна заробітна плата становить 3200 гривень). На сьогодні існують чотири групи платників податків за спрощеною системою оподаткування.

За останніми статистичними даними (додаток 3), у 2015 році в Україні існує 423 суб'єкти великого підприємництва (або 0,02 відсотка загальної кількості суб'єктів господарювання), решта — суб'єкти малого і середнього підприємництва, в тому числі 15 510 суб'єктів середнього підприємництва, 1,96 млн. суб'єктів малого підприємництва (327 814 малих підприємств та 1,6 млн. фізичних осіб — підприємців). Значна девальвація гривні у 2014—2015 роках призвела до того, що частина суб'єктів господарювання, які традиційно сприймалися як суб'єкти великого підприємництва, мали дохід від провадження будь-якої діяльності менш як 50 млн. євро, тому їх дані враховані у статистичній інформації у частині доходів суб'єктів середнього підприємництва.

У 2015 році кількість суб'єктів великого і середнього підприємництва скоротилася на 15 і 7 відсотків відповідно порівняно з 2014 роком (додаток 3), що може спричинити перехід суб'єктів малого і середнього підприємництва до іншої групи через обмежений попит та проблеми з ліквідністю. Більше 2 тис. підприємств оголосили про банкрутство та розпочали процес ліквідації в 2014—2015 роках (база даних Вищого господарського суду України). Разом з тим збільшилася кількість суб'єктів мікропідприємництва, утворилися нові підприємства (або відновили діяльність) особами, які втратили роботу або переїхали з території проведення антитерористичної операції. Крім того, у 2015 році обсяг реалізованої продукції в середнім підприємництвом продукції (товарів, послуг) зріс на 28,9 відсотка за рахунок зростання споживчих цін, що становило 63 відсотки загального обсягу реалізованої продукції. У цілому кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва демонструвала зростання в 2014—2015 роках.

Втрата позиції деякими суб'єктами великого підприємництва та стійкість суб'єктів малого і середнього підприємництва в кризових умовах призвели до підвищення частки малого і середнього підприємництва в Україні (додаток 4). В Україні у 2015 році суб'єкти малого і середнього підприємництва нараховували 79,1 відсотка всіх зайнятих працівників та 59 відсотків доданої вартості за витратами виробництва, що є вищими показниками, ніж у Польщі та Німеччині.

Суб'єкти середнього підприємництва в цілому є більшими, ніж в країнах ЄС, та формують значну частку доданої вартості за витратами виробництва (39,1 відсотка) та зайнятості (32,2 відсотка). Суб'єкти мікропідприємництва є великою групою, але не дуже продуктивною — 35,2 відсотка зайнятих працівників та 8,9 відсотка доданої вартості за витратами виробництва. В ЄС мікропідприємства також мають проблему низької продуктивності (29,2 і 21,1 відсотка відповідно).

У 2015 році мале і середнє підприємництво забезпечило 59 відсотків загальної доданої вартості за витратами виробництва (додаток 5). Значна частка доданої вартості за витратами виробництва малого і середнього підприємництва є в торгівлі та промисловості із значним внеском з боку підприємств, що працюють у сільському господарстві та надають різноманітні послуги. Суб'єкти мікропідприємництва зосереджені на наданні послуг у тих сферах, що не потребують значних інвестицій у виробництво, — 32,1 відсотка доданої вартості за витратами виробництва значаєних суб'єктів припадає на сферу торгівлі. Цей фактор відображає відносну простоту для започаткування підприємницької діяльності, достатній рівень прибутковості та можливості для оптимізації системи оподаткування. Суб'єкти середнього підприємництва здебільшого зосереджені в сфері надання послуг, але 30,3 відсотка доданої вартості за витратами виробництва забезпечує промислове виробництво. Частка доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів господарювання, зайнятих у сільському господарстві, є значною у сегменті малого підприємництва (без урахування мікропідприємництва) (20,5 відсотка). Цей фактор пояснюється балансуванням між вищою продуктивністю виробництва та додатковими витратами, необхідними для адміністрування великої кількості договорів оренди земельних ділянок, розташованих у різних місцях.

У сфері надання послуг суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять господарську діяльність, у кількісному відношенні більше, ніж суб'єктів великого підприємництва. З 423 суб'єктів великого підприємництва 400 провадять діяльність в сфері сільського господарства, промисловості, торгівлі або транспорту, 11 — у сфері будівництва, інформації і телекомунікації, решта — в інших сферах. Крім того, деяким суб'єктам малого і середнього підприємництва складно перейти в іншу групу підприємств, зокрема з групи суб'єктів мікропідприємництва перейти до групи суб'єктів малого підприємництва. У цілому мале і середнє підприємництво в Україні є неоднорідним, що потребує різних підходів до формування політики та відповідно інструментів її реалізації.

Причини прийняття рішення про започаткування провадження підприємницької діяльності в Україні є різними. Так, за даними міжнародних досліджень (Amway Global Entrepreneurship Report, 2016 рік), більше 34 відсотків опитуваних причиною назвали можливість отримання додаткового доходу, 21 відсоток — можливість самореалізації, 16 відсотків — можливість бути незалежним від роботодавця, 14 відсотків — альтернативу безробіттю. Таким чином, за способом започаткування мале і середнє підприємництво демонструє різноманітність — від створення можливостей для забезпечення достойного рівня життя до реалізації власних ідей.

Показники діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва в регіональному розрізі свідчать про існування варіацій у кількості суб'єктів господарювання на 10 тис. осіб наявного населення та кількості зайнятих працівників (додаток 6). Найбільша кількість фізичних осіб — підприємців зосереджена у Харківській області (537 на 10 тис. осіб та 8,7 відсотка загальної кількості зайнятих працівників у фізичних осіб — підприємців). Регіони з більш високим рівнем урбанізації мають високий рівень концентрації суб'єктів підприємництва, а центральна частина України має більш низькі показники через свою близькість до м. Києва. Частка фізичних осіб — підприємців у структурі зайнятості насамперед відображає особливості розташування суб'єктів великого підприємництва, значна кількість таких суб'єктів розташована у зазначених регіонах.

Національна економіка традиційно характеризувалася несприятливим бізнес-кліматом, що створює перешкоди для розвитку приватного сектору. Згідно з результатами міжнародних рейтингів, зокрема «Ведення бізнесу — 2017» та «Індекс глобальної конкурентоспроможності», бізнес-клімат в Україні є гіршим, ніж у країн-сусідів. Разом з тим результатами зазначених рейтингів доводять, що ситуація швидко покращувалася протягом останніх років. Зокрема, у рейтингу «Ведення бізнесу — 2017», що публікується Світовим банком, Україна піднялася з 152-го місця у 2012 році на 80-е місце в 2017 році. Така динаміка свідчить про те, що Україна має значний потенціал і активно реалізує реформи, однак необхідно покращити бізнес-клімат. Водночас у рейтингу «Індекс глобальної конкурентоспроможності», що публікується Всесвітнім економічним форумом, Україна займає 85-е місце серед 138 країн світу. За позиціями відповідності бізнесу сучасним вимогам та інновації Україна зайняла 98 і 52 місце відповідно.

Разом з тим, порівнявши місце України в рейтингу «Ведення бізнесу — 2017» з економіками країн Європи та Центральної Азії, виявилось, що всі країни (Польща, Казахстан, Білорусь, Російська Федерація, Молдова, Киргизстан) у групі випереджають Україну, а Польща є лідером групи (24 місце). Основні позиції рейтингу «Ведення бізнесу — 2017» показують, що найбільш складним питанням в Україні є відновлення платоспроможності (150 місце). Водночас наявні позитивні результати за позицією кредитування (20 місце) у зв'язку з наявністю міжнародного кредитування та фінансових ресурсів різних міжнародних фінансових організацій. За іншими позиціями рейтингу Україна займає такі місця: рестрація власності (63 місце), захист інвесторів (70 місце), забезпечення виконання контрактів (81 місце), оподаткування (84 місце), міжнародна торгівля (115 місце), підключення до електромереж (130 місце), отримання дозволу на будівництво (140 місце).

Однією із суттєвих проблем на шляху створення сприятливого бізнес-клімату є корупція, яка є однією з ключових причин уповільнення зростання приватного сектору, низького рівня диверсифікації економіки, експорту та продуктивності. У рейтингу «Індекс сприйняття корупції» Україна займає 131-е місце з 176 країн. Мале і середнє підприємство в Україні зазнає негативних наслідків, пов'язаних з корупцією під час ліцензування, оподаткування, перевірок, митних процедур тощо. Підприємства — учасники опитування «Бізнес-клімат та діяльність підприємств» (Європейський банк реконструкції та розвитку, BEEPS V, 2014 рік) зазначають, що доступ до фінансування (21,3 відсотка), корупція (19,2 відсотка), ставки податку (15,5 відсотка), політична нестабільність (11,9 відсотка) та тійнова економіка (7,7 відсотка) є основними перешкодами для провадження підприємницької діяльності. У 2012—2013 роках неформальні платежі, необхідні для отримання державних контрактів, згідно з результатами опитування підприємств, зросли з 3,8 відсотка в 2009 році до 14,2 відсотка суми контракту. Майже 100 відсотків підприємств — учасників опитування заявили, що здійснювали неформальні платежі для укладення державного контракту. Низькі темпи зростання приватного сектору є однією з основних причин низького рівня економічних показників та економіки в цілому, а також уповільнення темпів зростання економіки і низької продуктивності праці, малого обсягу прямих іноземних інвестицій насамперед в експорторієнтованому виробництві, високого рівня енергоємності.

В Індексі економічної політики у сфері малого і середнього підприємництва визначені критерії оцінки прогресу у сфері державної політики щодо малого і середнього підприємництва в шести країнах Східного партнерства з метою проведення оцінки застосування десятих принципів, визначених в Акті з питань малого бізнесу для Європи. За результатами оцінки, наведеної в Індексі економічної політики у сфері малого і середнього підприємства — 2016, прогрес України у сфері розвитку малого і середнього підприємництва з 2012 року є незначним.

Стосовно оцінок політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва, наведених у Індексі економічної політики у сфері малого і середнього підприємництва — 2016, слід звернути увагу на два важливі фактори. По-перше, оцінка прогресу України перебуває в діапазоні, близькому до 2 балів, що значно нижче рівня для кращих практик (5 балів найвища оцінка). По-друге, порівнюючи з попередньою оцінкою за регіонами країн Східного партнерства, Україна відстає майже за всіма показниками, Грузія є лідером у регіоні, а друге місце займає Вірменія.

Індекс економічної політики у сфері малого і середнього підприємництва містить рекомендацію щодо розроблення та реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні. Розбудова сектору малого і середнього підприємства відіграє ключову роль в підвищенні рівня конкурентоспроможності, відновленні сталого економічного зростання та розвитку сприятливого середовища для провадження підприємницької діяльності, залучення інвестицій в країну. З метою диверсифікації джерел економічного зростання держави політику у сфері малого і середнього підприємництва необхідно вдосконалювати.

Більша частина положень Угоди набрала чинності в листопаді 2014 р., а положення про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі (розділ IV Угоди) — з січня 2016 року. Угода передбачає лібералізацію торгівлі і запровадження процесу широкомасштабної адаптації законодавства, що буде сприяти подальшій економічній інтеграції до внутрішнього ринку ЄС, як це передбачено після завершення перехідного періоду. Угода передбачає верховенство права як одного із найважливіших елементів, зобов'язуючи Україну провести масштабну реформу судової системи і правоохоронних органів та посилити боротьбу з корупцією.

Для сектору малого і середнього підприємництва поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі створює нові можливості як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі встановлює безмитний доступ до найбільшого ринку та передбачає зменшення нетарифних обмежень торгівлі. На даний час роль малого і середнього підприємства в зовнішній торгівлі України є обмеженою. Так, за даними Держстату, лише 5,9 відсотка усіх суб'єктів малого і середнього підприємництва провадять діяльність з експорту товарів та послуг. Мале і середнє підприємництво задіяно у виробничих процесах великих експортерів і отримує певні вигоди від лібералізації торгівлі. Лібералізація торгівлі призводить до покращення доступу до капіталу та сировини, що є значною вигодою для малого і середнього підприємництва, оскільки його переговорні позиції щодо отримання знижок від виробників без посередників є слабкими порівняно із суб'єктами великого підприємництва.

На рівні країни поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі також сприяє створенню більш сприятливого середовища для провадження підприємницької діяльності всередині країни. Приведення законодавства у сфері конкуренції та інституційної структури у відповідність з європейськими стандартами та практикою повинно сприяти зниженню рівня монополізації економіки та стимулювати розвиток малого і середнього підприємництва. Захист прав інтелектуальної власності стимулюватиме інновації та пришвидшить економічний розвиток. Підвищення прозорості та передбачуваності у торговій політиці є вигідним для сектору малого і середнього підприємства, оскільки цей сектор найбільше потребує доступу до інформації.

Відповідно до Угоди повинно бути налагоджено тісне співробітництво між сторонами з метою покращення умов для провадження підприємницької діяльності, зокрема малими та середніми підприємствами (стаття 37б), з урахуванням принципів Європейської хартії малих підприємств, підписаної 19 червня 2000 року. Прийняття Стратегії стане важливим кроком у зазначеному напрямі.

Система технічного регулювання промислової продукції в Україні повинна відповідати європейській, що означає необхідність приведення нормативно-правових актів у відповідність з нормами ЄС, прийняття обов'язкових технічних регламентів для обраних категорій продукції і підтримання регуляторної ідентичності шляхом закріплення у національному законодавстві всіх законодавчих змін, що будуть запроваджені в законодавстві ЄС. На сьогодні Україна вже розпочала процес гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС, основні загальні вимоги до безпеки продукції відповідають стандартам ЄС, а більшість технічних регламентів ідентичні або базуються на відповідних директивах ЄС.

Складною є ситуація у сфері безпечності харчової продукції. Необхідно створити внутрішню систему безпечності харчової продукції, гармонізовану із системою, прийнятою в ЄС. Всеохоплююча стратегія імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схвалена розпо-

ДОКУМЕНТИ

рядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228, передбачає запровадження понад 250 стандартів ЄС. На даний час визнано національну процедуру здійснення контролю ЄС, що дало змогу вітчизняним підприємствам експортувати продукцію тваринного походження на зовнішній ринок. Однак більшість ферм та сільськогосподарських підприємств, що здійснюють виробництво та реалізацію харчових продуктів, працюють на внутрішньому ринку, а більшість з них не привели свою діяльність у відповідність з вимогами щодо безпечності харчової продукції. Процедури щодо запровадження нових стандартів згідно з європейськими вимогами можуть створити значні перешкоди для малого і середнього підприємництва, яке провадить свою діяльність на внутрішньому ринку. Водночас законодавство ЄС передбачає, що для малих виробників, які постачають продукцію на внутрішній ринок або виробляють традиційні регіональні страви, можуть бути застосовані менш суворі вимоги щодо безпечності харчової продукції. Необхідно створити умови для отримання суб'єктами малого і середнього підприємництва таких пільг.

Впровадження стандартів щодо екологічної безпеки створює додаткове навантаження для підприємництва. Перехід до нових стандартів виробництва згідно з міжнародною практикою є довготривалим процесом (у середньому 10 або більше років).

Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі встановлює чіткі вимоги щодо провадження діяльності для всіх суб'єктів господарювання. Ці вимоги є більш низькими, ніж ті, що існують в Україні. Мале і середнє підприємництво, чітко дотримуючися вимог, отримає певні вигоди від такого процесу. Середовище для провадження підприємницької діяльності в Україні характеризується низьким рівнем дотримання усіх вимог. Для малого і середнього підприємництва реалізація положень щодо створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі стане додатковим викликом у короткостроковій перспективі, зокрема стосуватиметься прав інтелектуальної власності, стандартів безпеки праці та інших сфер.

Ефективність і результативність реалізації Стратегії та виконання плану заходів з її реалізації залежить від ефективної координації зусиль відповідних ключових сторін. На сьогодні інституційне середовище малого і середнього підприємництва в Україні складається з:

Кабінету Міністрів України як вищого органу в системі органів виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики, має право законодавчої ініціативи, в тому числі щодо розвитку малого і середнього підприємництва;

Мінекономрозвитку, яке відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459, є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію політики у сфері підприємництва. На сьогодні з державного бюджету на підтримку та розвиток малого і середнього підприємництва виділяється недостатній обсяг фінансових ресурсів, тому необхідно вдосконалити підходи до формування та реалізації політики, зокрема шляхом підвищення інституційної спроможності;

Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України як постійно діючого консультативно-дорадчого органу, що, зокрема, готує пропозиції щодо створення правових, економічних та організаційних умов для подальшого розвитку підприємницької діяльності; інших центральних органів виконавчої влади, які в межах повноважень прямо чи опосередковано впливають на розвиток малого і середнього підприємництва, зокрема Мінфіну, МОН, Міноцполітики, Мінрегіону, Мін'юсту, МЗС, Мінергоугівля, Мінінфраструктури, МІП, Міномолодьспорту, Мінагрополітики, МТОТ, Держстат, Державного агентства з питань електронного урядування, ДРС;

місцевих органів виконавчої влади, що забезпечують виконання державних і регіональних програм соціально-економічного розвитку, в тому числі (у разі прийняття відповідного рішення) програм розвитку малого і середнього підприємництва, що фінансуються за рахунок коштів відповідних бюджетів або інших не заборонених законодавством джерел; органів місцевого самоврядування, що затверджують програми соціально-економічного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, які фінансуються за рахунок місцевих бюджетів або інших не заборонених законодавством джерел, та контролюють їх виконання;

Ради бізнес-омбудсмена як постійно діючого консультативно-дорадчого органу Кабінету Міністрів України, що сприяє прозорості діяльності органів державної влади, суб'єктів господарювання, які належать до сфери їх управління, запобіганню корупційним діям та/або іншим порушенням законних інтересів суб'єктів підприємництва;

інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва, що включає об'єднання суб'єктів господарювання, наукові установи, консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи, що створені при центральних органах виконавчої влади та місцевих держадміністраціях, Торгово-промислової палати України, 25 регіональних торгово-промислових палат, громадські об'єднання підприємців та роботодавців та інші. Визначити точну кількість об'єктів інфраструктури не є можливим, оскільки критерії віднесення до організацій, що провадять діяльність, спрямовану на розвиток і підтримку малого і середнього підприємництва, не визначені. Водночас, за попередніми даними, станом на 1 січня 2017 р. в Україні функціонували 310 бізнес-центрів, 2 660 інформаційно-консультативних установ, 55 бізнес-інкубаторів, 161 фонд підтримки підприємництва, 17 індустриальних парків; рамкового законодавства, зокрема:

- Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», що є підґрунтям для розвитку малого і середнього підприємництва, визначає принципи та напрями політики щодо малого і середнього підприємництва;

- Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014—2024 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 641. Програма не розроблена і буде замінена Стратегією та планом заходів з її реалізації;

- Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні, затвердженої Законом України від 21 грудня 2000 р. № 2157-III. Кошти з державного бюджету починаючи з 2014 року на фінансування заходів Програми не виділялися;

- Рекомендації парламентських слухань, схвалених постановою Верховної Ради України від 13 квітня 2016 р. № 1090-VIII, що містять пріоритетні напрями та заходи щодо реалізації державної політики, спрямованої на стимулювання підприємницької ініціативи для забезпечення економічного зростання України;

інших нормативно-правових актів у сфері підприємництва.

Проблеми, які потребують розв'язання

За результатами ґрунтовного аналізу стану та тенденцій розвитку малого і середнього підприємництва, в тому числі зовнішнього та внутрішнього середовища малого і середнього підприємництва (додаток 7), існують такі проблеми у сфері малого і середнього підприємництва:

відсутність налагодженої та ефективної координації дій заінтересованих сторін (центральных та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань підприємців, міжнародних організацій та проєктів міжнародної технічної допомоги, що діють на території України);

неузгодженість державної політики у сфері розвитку підприємництва;

нестабільне та непередбачуване регуляторне середовище, в якому функціонують суб'єкти малого і середнього підприємництва;

відсутність взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування щодо розв'язання поточних проблем малого і середнього підприємництва;

недостатня інституційна спроможність реалізації державної політики у сфері розвитку підприємництва;

низький рівень прямих іноземних інвестицій та обмежений обсяг інвестування в експорторієнтовані підприємства;

обмежене бюджетне фінансування внаслідок економічної рецесії 2014—2015 років (обмежена державна підтримка певних сфер державної політики, зокрема розвитку малого і середнього підприємництва);

обмеженість доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до ресурсів (фінансових, майнових, природних тощо);

значна частка неформального сектору економіки, що, за оцінками Європейського інвестиційного банку, становить близько 20 відсотків кількості зайнятого населення;

невідповідність існуючої інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва як потребам малого і середнього підприємництва, так і кількості та якості надання послуг, на регіональному рівні.

Водночас необхідно враховувати такі особливості:

децентралізація влади дає ширші можливості органам місцевого самоврядування, що, зокрема, повинно сприяти розвитку підприємництва;

Україна займає низьку позицію щодо якості інституцій у порівнянні з іншими країнами, причиною чого є недоліки законодавства у сфері захисту права власності, низька незалежність судової системи та неефективність витрачанням бюджетних коштів;

Угода, поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі та відкриття нових ринків надають значні можливості, зокрема експорти;

незважаючи на високий рівень освіченості громадян, Україна має найнижчу продуктивність праці в Європі та Центральній Азії; високий рівень монополізації економіки.

Мета і строки реалізації Стратегії

Метою Стратегії є сприяння розвитку підприємництва в Україні, створення сприятливих умов для відкриття, ведення і зростання малого і середнього підприємництва шляхом консолідації зусиль усіх заінтересованих сторін, що забезпечить соціально-економічний розвиток країни та підвищить рівень життя населення.

Стратегію передбачається реалізувати до 2020 року.

Шляхи і способи розв'язання проблем

Реалізація Стратегії здійснюється за такими стратегічними напрямами, які базуються на результатах проведеного аналізу розвитку сфери підприємництва в Україні з урахуванням міжнародної практики та опосередковано враховують принципи, визначені в Акті з питань малого бізнесу для Європи, та рекомендації Індексу економічної політики в сфері малого і середнього підприємництва:

- напрям 1. Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва;
- напрям 2. Розширення доступу малого і середнього підприємництва до фінансування;
- напрям 3. Спрощення податкової адміністрації для малого і середнього підприємництва;
- напрям 4. Популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок;
- напрям 5. Сприяння експорту/інтернаціоналізації малого і середнього підприємництва;
- напрям 6. Підвищення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва.

Важливе місце займає законодавство, інформація, стратегічні та програмні документи, інституційне середовище, співпраця між заінтересованими сторонами, державно-приватний діалог, а також охоплює питання сприятливого бізнес-клімату, можливості оцінки впливу зміни законодавства на провадження підприємницької діяльності, спрощений порядок реєстрації та закриття підприємств, отримання ліцензій та дозволів, розширення доступу малого і середнього підприємництва до публічних закупівель, що необхідно вирішити.

Напрям 1 передбачає:

підвищення рівня інформаційного забезпечення, в тому числі вдосконалення системи державної статистики. На даний час збирається та оприлюднюється недостатня кількість інформації про стан та розвиток малого і середнього підприємництва. Статистичні показники та їх якісний аналіз є необхідною умовою для формування ефективної державної політики у сфері розвитку підприємництва.

Єдиним офіційним джерелом з вільним доступом до актуальних статистичних даних щодо розвитку малого і середнього підприємництва є Держстат. Більшість статистичних даних стосується юридичних осіб, значно менше інформації про фізичних осіб — підприємців. Органи державної статистики повинні акумулювати та оприлюднювати більше інформації про фізичних осіб — підприємців, а також додаткові показники щодо демографії підприємств, дані щодо експортної діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва тощо.

Статистичними показниками щодо сектору малого і середнього підприємництва також володіє ДФС, отримати які можна за офіційним запитом (дані щодо кількості підприємств — платників податків (юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців), щодо надходжень податків від підприємств, що використовують спрощену систему оподаткування тощо). Такі показники повинні оприлюднюватися згруповано за законодавчими критеріями щодо підприємництва. Крім того, показники щодо кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва, які збираються, обробляються, а також вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, відрізняються.

Інформація про кредитування суб'єктів малого і середнього підприємництва (обсяги та умови надання банківських кредитів, виданих суб'єктам малого і середнього підприємництва, тощо) оприлюднюватиметься Національним банком.

Передбачається створення єдиної системи показників з відкритим доступом для відстеження стану та розвитку малого і середнього підприємництва, зокрема шляхом залучення до створення та забезпечення функціонування такої системи центральних і місцевих органів виконавчої влади (Держстат, Мінекономрозвитку, Національний банк, ДФС та інші) та органів місцевого самоврядування. Потрібно розширити перелік показників, що входять до щорічного звіту про стан розвитку малого і середнього підприємництва в Україні та звіту стосовно застосування Акта з питань малого бізнесу для Європи, для порівняння з іншими країнами. Необхідно також створити єдиний веб-портал для оприлюднення інформації та статистичних даних, що задовольнятиме потреби користувачів;

реалізацію принципу «спочатку думай про мале».

Під час підготовки проєктів регуляторних актів органи державної влади проводять аналіз регуляторного впливу (аналіз витрат і вигод) на суб'єктів господарювання відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту (постанова Кабінету

Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308), що є одним із головних інструментів державної регуляторної політики. З метою підвищення якості проведення аналізу регуляторного впливу у 2015 році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1151 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308», запроваджено обов'язковість здійснення регуляторними органами оцінки витрат суб'єктів малого підприємництва, що є реалізацією одного з принципів Акта з питань малого бізнесу для Європи — принципу «спочатку думай про мале».

Загалом тест щодо проведення оцінки витрат суб'єктів малого підприємництва є аналогом тесту малого і середнього підприємництва в ЄС (SME-test), що оцінює витрати суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог щодо регулювання. Методика проведення аналізу регуляторного впливу потребує вдосконалення та ефективного застосування, зокрема шляхом підвищення рівня спроможності державних службовців щодо практичного використання таких інструментів, проведення консультацій, у тому числі із суб'єктами малого і середнього підприємництва на регіональному рівні.

Також доцільно поширити використання інших принципів Акта з питань малого бізнесу для Європи, зокрема декларативного принципу, запровадження нерегуляторних механізмів; спрощення процедури реєстрації нових підприємств.

Процедура реєстрації значно спрощена з 2012 року та на сьогодні не потребує значних витрат часу (Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань»), що відображено в показниках рейтингу «Ведення бізнесу — 2017», де, зокрема, за показником «Започаткування бізнесу» Україна покращила свої позиції — з 112 місця в 2012 році до 20 місця в 2016 році. Після внесення змін до законодавства в 2015 році зареєструвати підприємство стало можливим протягом 24 годин, однак на практиці це може зайняти два — три дні. На сьогодні місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування і нотаріуси мають право реєструвати суб'єктів господарювання, а починаючи з квітня 2016 р. використовується принцип мовчазної згоди щодо реєстрації суб'єкта як платника податків. Суб'єкт господарювання може розпочати провадження діяльності після надсилання фінансовою установою інформації про відкриті рахунки до ДФС.

Існує потреба у центрах підтримки підприємств — початківцях для надання їм допомоги стосовно реєстрації, подання звітності та консультацій, а також супроводження протягом всього часу існування підприємства, зокрема за допомогою «гарячих ліній»; спрощення процедури закриття підприємства.

Процедура закриття підприємства або припинення діяльності юридичних осіб не спрощена і на сьогодні потребує кількох місяців з моменту прийняття рішення про ліквідацію, але на практиці може займати значно більше часу. Спрощена процедура використовується для фізичних осіб — підприємців (особа повинна звернутися із заявою про закриття до суб'єкта державної реєстрації).

Передбачається спрощення процедури закриття підприємств, зокрема шляхом зменшення витрат часу та коштів; надання послуг суб'єктам малого і середнього підприємництва через центри надання адміністративних послуг та Єдиний державний портал адміністративних послуг.

Основна увага в розвитку системи надання адміністративних послуг, зокрема для підприємців, приділялася утворенню центрів надання адміністративних послуг (далі — центри), забезпеченню нормативно-правового регулювання їх діяльності та спрямуванню зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування на забезпечення надання адміністративних послуг через центри. На сьогодні в Україні утворено 701 центр.

У центрах підприємці можуть отримати більш як 50 адміністративних послуг, зокрема послуги з реєстрації суб'єкта підприємства, майна (внесення змін до відповідних реєстраційних записів), отримання необхідних документів дозвільного характеру.

Для забезпечення надання адміністративних послуг в електронній формі забезпечено функціонування в тестовому режимі пилотної версії Єдиного державного порталу адміністративних послуг. З березня 2016 р. автоматизовано 12 послуг Мінекономрозвитку у сфері зовнішньоекономічної діяльності (реєстрація контрактів на здійснення експортних операцій, видача ліцензій на імпорт та експорт товарів) та інтегровано чотири послуги Держархбудінспекції щодо початку виконання підготовчих та будівельних робіт.

Подальша робота буде спрямована на: розширення мережі центрів, зокрема в об'єднаних територіальних громадах, утворення віддалених робочих місць для робіт адміністраторів центрів; забезпечення фінансової підтримки центрів; подальшу децентралізацію повноважень щодо надання найпопулярніших адміністративних послуг та розширення повноважень органів місцевого самоврядування; здійснення заходів щодо подальшої модернізації, розширення функціональних можливостей Єдиного державного порталу адміністративних послуг та розширення переліку адміністративних послуг, що надаються в електронній формі; спрощення процедури банкрутства та популяризація «другого шансу».

Законодавство про банкрутство (Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом») у цілому відповідає міжнародній практиці. Так, у разі банкрутства боржника з вини його засновників (учасників, акціонерів) або інших осіб, у тому числі керівника боржника, недостатності майна боржника на таких осіб може бути покладена субсидіарна відповідальність за зобов'язаннями боржника. Разом з тим процедура банкрутства залишається неефективною, тому Україна займає 148 місце серед 190 країн світу (за показником «Врегулювання процедури неплатоспроможності» в рейтингу «Ведення бізнесу — 2017»). Процедура банкрутства в Україні є витратною, тривалою, складною та з низьким рівнем повернення коштів інвесторам. Ця процедура переважно завершується ліквідацією суб'єкта господарювання (замість відновлення його платоспроможності). Таким чином, існує потреба у підвищенні ефективності зазначеної процедури.

Передбачається затвердження спеціальних процедур банкрутства для малого і середнього підприємництва, зокрема відповідно до пункту 24 плану дії щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених Групою Світового банку у методології рейтингу «Ведення бізнесу», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406. Проведення більш детального аналізу причин такої ситуації дасть змогу забезпечити можливості отримати «другий шанс» підприємцям, які бажають розпочати провадження підприємницької діяльності; удосконалення ліцензійної та дозвільної системи.

Протягом 2014—2016 років скасовано необхідність одержання значної кількості дозволів і ліцензій для провадження підприємницької діяльності (кількість дозволів скоротилася на 40 відсотків, а кількість видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, — на 46 відсотків), що сприяло спрощенню процедури започаткування та провадження окремих видів господарської діяльності. Також запроваджено електронне ліцензування, встановлено безстроковість дії ліцензій, заборонено вимагати від суб'єктів господарювання дані, які містяться в державних реєстрах, запроваджено можливість подання декларації про відповідність матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства в електронній формі.

За результатами проведеної оцінки ділового клімату в Україні щодо поліпшення процедур ліцензування та зменшення витрат на ліцензування протягом 2013—2016 років («Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016», Програма USAID ЛЕВ), акцент був зроблений на усунення надлишкових правил та скорочення тривалості процедури. Разом з тим 29,9 відсотка суб'єктів малого і середнього підприємництва відзначають спрощення процедур ліцензування у 2016 році, а 17,7 відсотка — їх ускладнення.

Існує необхідність у подальшій оптимізації кількості видів господарської діяльності, що потребують ліцензування, а також дозволів, у тому числі шляхом застосування декларативного принципу. Передбачається спрощення адміністративних процедур для провадження підприємницької діяльності та запровадження видачі дозволів в електронній формі;

подальша гармонізація законодавства у сфері технічних регламентів та оцінки відповідності (сертифікації) з європейськими вимогами.

На сьогодні в Україні здійснюється перехід від обов'язкової сертифікації продукції в державній системі сертифікації до проведення оцінки її відповідності вимогам технічних регламентів. Протягом 2005—2016 років перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, скорочено на 87,6 відсотка шляхом виключення з нього продукції, на яку поширюється дія технічних регламентів, а також продукції з низьким ступенем ризику. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» встановлює, зокрема, єдині правові та організаційні засади проведення оцінки відповідності згідно з європейськими вимогами та положеннями Угоди про технічні бар'єри в торгівлі. В Україні прийнято 49 технічних регламентів, з них 46 регламентів розроблено на основі актів законодавства ЄС, 48 регламентів є обов'язковими до застосування.

З 1 січня 2018 р. втрачає чинність Декрет Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 р. № 46-93 «Про стандартизацію і сертифікацію» та скасовується перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації.

Живитимуться необхідні заходи до підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів, що дасть можливість продукції, на яку розповсюджується дія Угоди, бути розміщеною на внутрішньому ринку ЄС без проведення додаткових випробувань і процедур оцінки відповідності. Завершено роботу з приведення технічних регламентів у трьох секторах промислової продукції у відповідність з європейським законодавством у сферах безпеки машин, низьковольтного електричного обладнання, електромагнітної сумісності обладнання. Опрацююватиметься питання розширення сфери дії Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів на інші пріоритетні сектори промислової продукції, що дасть змогу підвищити рівень конкурентоспроможності вітчизняної продукції та розширити експортні можливості України.

Продовжуватиметься робота з розроблення проєкту Дорожньої карти (плану-графіка) заходів щодо започаткування процесу офіційного оцінювання української інфраструктури якості з боку ЄС;

зниження контролюючого тиску на мале і середнє підприємництво.

Перевірки суб'єктів господарювання знають критику через їх спрямованість на виконання не попереджувальних, а каральних функцій. Так, за даними Мінекономрозвитку, окремими органами державного нагляду (контролю) протягом 2016 року накладено на суб'єктів господарювання штрафів у сумі понад 15 млн. гривень. Водночас кількість порушень, встановлених органами державного нагляду (контролю), не зменшується.

У 2016 році 68 відсотків суб'єктів малого і середнього підприємництва повідомили, що перевірені одним органом (23,9 відсотка — службою пожежної безпеки, 15,5 відсотка — ДФС («Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016», Програма USAID ЛЕВ). Разом з тим 46,3 відсотка опитуваних повідомляють про скорочення кількості перевірок протягом 2013—2016 років, що є результатом мораторію на перевірки малих підприємств, а також зменшення кількості органів державного нагляду (контролю).

З 2016 року запроваджено проведення комплексних планових перевірок, при цьому більш як на 16 відсотків зменшено кількість контактів органів контролю та суб'єктів господарювання.

Законом України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» до 31 грудня 2017 р. встановлено мораторій на проведення органами державного нагляду (контролю) планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

З 1 січня 2017 р. відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» спрощено та лібералізовано державний нагляд (контроль), розширено права суб'єкта господарювання, зменшено періодичність і тривалість перевірок, заборонено застосування санкцій у разі виконання суб'єктом господарювання у повному обсязі та у встановлений строк приписів про усунення порушень, впровадження інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

Необхідно реалізувати норми Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», зокрема привести галузеві закони в окремих сферах господарської діяльності у відповідність з нормами зазначеного Закону, які спрощують і лібералізують державний нагляд (контроль);

забезпечення виконання контрактів та позасудове врегулювання спорів.

Забезпечення виконання контрактів залишається неефективним, а судове врегулювання не є дієвим і, як наслідок, призводить до низької позиції України в рейтингу «Ведення бізнесу — 2017» за показником «Забезпечення виконання контрактів» (81 місце), що спричинило витратною процедурою (на забезпечення виконання контракту підприємництво витрачає майже половину суми позову за відповідним контрактом), низькою якістю існуючої системи судочинства (низька ефективність розгляду, низький рівень автоматизації роботи судових органів, наявність/доступності/поширеність процедур, які є альтернативними судовим). Виконання судових рішень здійснюється дуже повільно. Закон України «Про виконавче провадження» передбачає можливість залучення приватних виконавців. Крім того, необхідно підвищити рівень інституційної спроможності державних органів влади і забезпечити належне фінансування.

Передбачається формування відкритого Єдиного реєстру боржників, в якому міститиметься інформація про невиконані майнові зобов'язання боржників, використання автоматизованих процедур для електронної реєстрації документів.

Суперечки між суб'єктами малого і середнього підприємництва можуть бути врегульовані в позасудовому порядку шляхом арбітражу, якщо обидві сторони закрипили це відповідним положенням контракту, однак лише деякі контракти передбачають арбітражні положення. На сьогодні відсутня достатня кількість арбітражних виконавців в Україні, деякі з них провадять свою діяльність у сфері міжнародної торгівлі. Водночас відсутнє законодавство про медіацію, але проєкт Закону України «Про медіацію» (реєстраційний номер 3665) прийнято за основу з листопада 2016 року.

Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» набрав чинності 5 жовтня 2016 р. та спрямований на регулювання діяльності приватних виконавців. Таким чином, в Україні почала діяти змішана система виконавчого провадження.

Реалізація зазначеного Закону та нормативно-правових актів на практиці потребуватиме фінансових ресурсів, а також забезпечення на належному рівні доступу суб'єктам малого і середнього підприємництва до багатьох державних реєстрів; розширення доступу малому і середнього підприємництва до публічних закупівель.

ДОКУМЕНТИ

Закон України «Про публічні закупівлі» відповідає директивам ЄС. Починаючи з квітня 2016 р. всі центральні органи виконавчої влади та державні підприємства проводять електронні закупівлі через систему «Прозоро», інші замовники, у тому числі органи місцевого саморядування, — з серпня 2016 року. Використання системи «Прозоро» є обов'язковим для закупівель товарів та послуг, вартість яких перевищує 200 тис. гривень, і робіт вартістю більше 1,5 млн. гривень. Ця система використовується також для менших обсягів закупівель. Участь у тендері здійснюється на платній основі (від 17 гривень для тендерів вартістю до 20 тис. гривень і 1700 гривень для тендерів вартістю понад 1 млн. гривень). Виконання зобов'язань за тендером обмежено до 0,5 відсотка планової вартості тендера на роботи та до 3 відсотків на послуги і може надаватися в електронній формі.

Контракти можуть розділятися на більш дрібні лоти, що дуже зручно для малого і середнього підприємництва, і сприяє залученню більшої кількості підприємств. Мале і середнє підприємництво потребує кращої інформованості щодо можливості участі у публічних закупівлях, а також відповідної підготовки для підвищення його потенціалу у використанні можливостей публічних закупівель;

удосконалення трудового законодавства.

Кодекс законів про працю України успадкований від колишнього Радянського Союзу (1972 рік) і, незважаючи на внесення численних змін, не забезпечує виконання поставлених завдань на належному рівні та не відповідає сучасним вимогам. Правава процедура звільнення працівників є складною, що є серйозною проблемою для малого і середнього підприємництва, оскільки воно повинно мати можливість швидко врегулювати ситуацію з персоналом та пристосовуватися до постійно змінюваних умов ринку. Законодавство залишає працівників без відповідного захисту та накладає штрафні санкції на роботодавців за порушення.

Для задоволення усіх потреб малого і середнього підприємництва необхідно вдосконалити трудове законодавство (зокрема, проект Трудового кодексу України (реєстраційний номер 1658) прийнятий Верховною Радою України в першому читанні наприкінці 2015 року);

забезпечення розвитку ефективного державно-приватного діалогу.

Визнання якісного та орієнтованого на результат діалогу між державою та громадськістю є основою ефективної реалізації державної політики. Так, відповідно до пункту 12 Порядку проведення консультації з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996, обов'язково проводяться консультації щодо проектів нормативно-правових актів, що стосуються, зокрема, визначення стратегічних цілей державної політики, провадження регуляторної діяльності у певній сфері, у строк не менше 15 календарних днів. Водночас відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» проекти нормативно-правових актів оприлюднюються не пізніше ніж за 20 робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття. Крім того, відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження та пропозиції, встановлюється розробником проекту регуляторного акта і не може бути меншим ніж один місяць та більшим ніж три місяці з дня оприлюднення проекту регуляторного акта та проведення аналізу регуляторного впливу. Зазначені положення враховують більшість розробників нормативно-правових актів шляхом оприлюднення зазначених проектів на офіційних веб-сайтах. Водночас центральні органи виконавчої влади активно залучають заінтересовані сторони до співпраці, утворюються консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи при центральних і місцевих органах виконавчої влади, діяльність яких спрямована на більш активне залучення громадськості до процесу формування державної політики.

Така форма консультації повинна застосовуватися обов'язково та удосконалюватися. Доцільно застосовувати інші форми налагодження діалогу та проведення обговорення (засідання за круглим столом, семінари, громадські слухання з різних питань), які можуть вплинути на процес прийняття рішень. Необхідним є подальше покращення державно-приватного діалогу стосовно сектору малого і середнього підприємництва шляхом постійного двостороннього діалогу і співпраці. Важливим елементом у побудові діалогу повинна стати реформована і реорганізована Рада підприємств при Кабінеті Міністрів України, до складу якої необхідно включити представників регіональних рад підприємств, у рамках якої можливе утворення окремої робочої групи, орієнтованої на потреби малого і середнього підприємництва.

Напрям 2. Розширення доступу малого і середнього підприємництва до фінансування.

У більшості країн світу основним бар'єром для розвитку підприємництва є обмежений доступ до фінансування. Однак кредитування малого і середнього підприємництва в Україні на сьогодні є недостатнім, більшість підприємств задовольняють потреби у фінансуванні капітальних інвестицій за рахунок власних коштів (у 2016 році, за даними Держстат, 69,4 відсотка). Таким чином, існує нагальна потреба в активізації фінансування малого і середнього підприємництва комерційними банками, розширенні переліку кредитних послуг (гарантійні схеми, лізинг, факторинг, експорт, страхування тощо) і задоволенні потреб малого і середнього підприємництва.

Особливої уваги потребують питання щодо стабілізації фінансового сектору у постраждалих від проведення антитерористичної операції районах Донецької та Луганської областей, крім території проведення антитерористичної операції, а також суміжних з ними областей. Підтримка міжнародних фінансових організацій, зокрема гарантії Групи Світового банку або Європейського банку реконструкції та розвитку, сприятиме стимулюванню постконфліктного кредитування шляхом розподілу ризиків із банками, що працюють на зазначених територіях.

Водночас слід звернути належну увагу на питання заохочення банківських установ до розроблення цільових довгострокових програм кредитування з низьким рівнем відсоткової ставки за кредитами малого і середнього підприємництва для задоволення соціальних потреб (освіта, індивідуальне будівництво, започаткування підприємницької діяльності, споживчі позики тощо) та здійснення заходів, спрямованих на екологізацію діяльності малого і середнього підприємництва (виробництво еко- та біопродуктів, впровадження «зелених технологій»).

Напрям 2 передбачає:

розширення кредитування малого і середнього підприємництва комерційними банками.

До банківського сектору на сьогодні входять 99 ліцензованих банків, з яких три — перебувають в державній власності, 39 — мають іноземні інвестиції. Мале і середнє підприємництво має обмежені можливості для отримання кредитів: лише 26,7 відсотка малих і 33,2 відсотка середніх підприємств планують подати заявку на отримання кредиту в найближчий час (аналітичний звіт «Ділові очікування підприємств України» за І квартал 2017 р., Національний банк), незважаючи на зростання потреби в зовнішньому фінансуванні. Така ситуація є наслідком високих відсоткових ставок, надмірних вимог щодо забезпечення і складних процедур. Так, за даними Держстату, 7,1 відсотка загального обсягу капітальних інвестицій у 2016 році фінансувалися за рахунок банківських кредитів та інших позик. Близько 24 банків здійснюють фінансування малого і середнього підприємництва (12 — на загальнодержавному рівні та 12 — на регіональному рівні). Функціонує Незалежна асоціація банків, яка, зокрема, сприяє стимулюванню кредитування малого і середнього підприємництва шляхом реалізації пілотних ініціатив для випробування нових методів кредитування, нарощування потенціалу щодо забезпечення доступу малого і середнього підприємництва до фінансових продуктів/послуг, інструментів (страхування валюти та експорту, кредитування руху грошових потоків, управління ризиками тощо). Таку технічну підтримку разом з кредитними ресурсами може надавати банкам Німецько-Український фонд у рамках реалізації програм та проектів з підтримки фінансування малого і середнього підприємництва. Процесу кредитування малого і середнього підприємництва сприятиме виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, яка спрямована на відновлення кредитування національної економіки (зокрема, ініціатива «Відновлення кредитування»).

Налагодження ефективної співпраці між комерційними банками дасть можливість у повному обсязі задовольнити потреби малого і середнього підприємництва у фінансуванні на доступних умовах; створення умов для забезпечення безпеки депозитів.

У кризовий період (2014—2015 роки) значна частка суб'єктів малого і середнього підприємництва зазнала труднощів у здійсненні платежів, оскільки банки мали проблеми з ліквідністю, або взагалі втратили свої кошти в збанкрутіх банках. Подібні проблеми можуть значно обмежити сферу діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва. З 1 січня 2017 р. відповідно до пункту 6 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку» фізичні особи — підприємці отримали право на відшкодування коштів за вкладами від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб щодо банків, віднесених до категорії неплатоспроможних після 1 січня 2017 року.

Забезпечення виконання відповідних правил Національного банку та загальна стабілізація валютної системи покращить ситуацію для малого і середнього підприємництва, оскільки банківські джерела фінансування становлять значну частину капіталу мікропідприємств. Нові правила Національного банку і регулювання для банківського сектору (зокрема, мінімальні вимоги до капіталу) дадуть змогу через консолідацію банків поступово підвищити рівень безпеки депозитів для малого і середнього підприємства;

використання схем гарантування кредитів.

Схеми гарантування кредитів мають важливе значення, оскільки усувається перешкода для комерційних банків у сфері кредитування суб'єктів малого і середнього підприємництва, які не мають відповідної застави. Ефективні схеми гарантування кредитів, які потребують фінансової підтримки, сприятимуть покращенню доступу до фінансування для малого і середнього підприємництва. Існує міжнародний досвід у створенні ефективних схем гарантування кредитів, орієнтованих на мале і середнє підприємництво. Європейський інвестиційний банк створює в Україні схему гарантування кредитів на суму 40 млн. євро, яка орієнтована на інноваційні підприємства. Подібні схеми кредитних гарантій можуть стати додатковим інструментом фінансування для суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Схеми гарантування кредитів повинні розроблятися з урахуванням комерційних чинників та бути орієнтованими на суб'єктів малого і середнього підприємства, розвиток яких гальмується через нездатність задовольнити сучасні вимоги комерційних банків щодо застави;

активізація використання векселів.

Фінансовий інструмент (вексель), що містить письмову обіцянку однієї сторони виплатити іншій стороні певну грошову суму на вимогу або на певну дату в майбутньому, є ефективним фінансовим інструментом. Вексель містить такі пов'язані із заборгованістю складові, як сума заборгованості, відсоткова ставка, дата погашення, дата і місце видачі, підпис емітента. Однак у минулому цей інструмент використовувався для ухилення від сплати податків і відмивання грошей.

Суб'єкти малого і середнього підприємництва можуть використовувати векселі як додаткове джерело фінансування для збільшення обсягу обігових коштів і зниження їх вартості. Підвищення рівня поінформованості про можливості, які дає використання векселів, дасть змогу змінити їх негативне сприйняття у суспільстві та популяризувати їх використання;

активізація кредитування небанківськими фінансовими установами.

Альтернативою банківського кредитування може бути ефективне використання кредитних ресурсів небанківських фінансових установ, які спеціалізуються на кредитуванні суб'єктів малого і середнього підприємництва.

За дев'ять місяців 2016 р. небанківськими фінансовими установами (кредитними спілками та іншими фінансовими установами) надано кредитів для суб'єктів малого і середнього підприємства на загальну суму 3,9 млрд. гривень, з яких сума кредитів, наданих кредитними спілками, становить 123 млн. гривень (3,2 відсотка кредитного портфеля кредитними спілками та іншими фінансовими установами для суб'єктів малого і середнього підприємства). Частка наданих кредитними спілками кредитів для підтримки сільського господарства становить 49 відсотків (60,1 млн. гривень), решта 51 відсоток (62,9 млн. гривень) — інші комерційні кредити.

З огляду на викладене слід сприяти розбудові небанківських фінансових установ, що спеціалізуються на фінансуванні суб'єктів малого і середнього підприємства;

зменшення інформаційної асиметрії завдяки веденню реєстру кредитних історій.

Рівень охоплення фізичних осіб приватними кредитними бюро збільшився до 40 відсотків (доросле населення) у 2015 році. При цьому кредитна інформація система є фрагментарною, отримання інформації про користувачів кредитам, податки, банкрутство і кредитну історію потребує багато часу та призводить до затримки та додаткових витрат на схвалення кредиту (звіт «Україна. Фінансування малого і середнього бізнесу в країнах сусідства. Лютий 2016 року», Європейський інвестиційний банк). Існують сім приватних кредитних бюро і один кредитний реєстр у центральному банку. Починаючи з 2014 року банки зобов'язані надавати кредитну історію корпоративних позичальників до бюро кредитних історій. За даними Світового банку, бюро кредитних історій має інформацію про 122 тис. компаній із 343 тис., але ведення корпоративних кредитних історій не є пріоритетом для бюро кредитних історій, що обмежує надання послуг, які пропонуються для корпоративних позичальників.

Створення спеціалізованого бюро кредитних історій для корпоративних клієнтів дасть змогу підвищити рівень доступу до банківських кредитів для суб'єктів малого і середнього підприємства. Доцільним також є створення єдиного кредитного реєстру для подальшого вдосконалення системи і зменшення інформаційної асиметрії. Бюро кредитних історій можуть сприяти зменшенню вимог щодо забезпечення кредитів та відсоткових ставок для малого і середнього підприємства шляхом розв'язання проблеми асиметрії інформації;

зменшення дефіциту фінансування для суб'єктів малого і середнього підприємства шляхом надання послуг з лізингу.

Для суб'єктів малого і середнього підприємства, яким для роботи необхідне нове обладнання (зокрема промислове і сільськогосподарське), але які не використовують можливості кредитування, лізинг є ефективним способом фінансування їх потреб, зокрема шляхом ведення податкової обліку, що використовується рідко. Протягом дев'яти місяців 2016 р. укладено 7 401 договір фінансового лізингу на суму 7,8 млрд. гривень. Вартість договорів фінансового лізингу станом на 30 вересня 2016 р. становить 23,9 млрд. гривень, які переважно використані для придбання транспорту та сільськогосподарської техніки («Інформація про стан і розвиток фінансових компаній, лізингодавців та ломбардів України, Основні показники діяльності фінансових ком-

паній та лізингодавців, 9 місяців 2016 року». Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг).

Попит на послуги з лізингу з боку суб'єктів малого і середнього підприємництва може бути збільшений у разі проведення заходів з підвищення рівня обізнаності щодо лізингу для обладнання і залучення більш широкого спектру обладнання на умовах лізингу. Високі відсоткові ставки і відсутність податкових пільг для підприємств за спрощеною системою оподаткування (без податку на додану вартість та податку на прибуток) можуть обмежити попит на послуги з лізингу для суб'єктів малого і середнього підприємництва. Законодавство про фінансовий лізинг повинне бути переглянуто відповідно до міжнародної практики з метою сприяння комплексному удосконаленню механізмів здійснення операцій, створенню необхідних умов для залучення із застосуванням таких механізмів інвестицій в оновлення основних фондів суб'єктів малого і середнього підприємництва, що слід поєднувати з популяризацією лізингу через лізингові асоціації та об'єднання підприємств;

зменшення дефіциту фінансування суб'єктів малого і середнього підприємництва шляхом надання послуг з факторингу.

Спосіб для отримання суб'єктами малого і середнього підприємства доступу до фінансування з використанням їх дебіторської заборгованості як застави є ефективним способом розв'язання проблеми фінансування. Збільшення обсягу оборотного капіталу є можливим, оскільки у 2015 році суб'єкти малого і середнього підприємництва мали дебіторську заборгованість на рівні 69,2 відсотка річного обсягу реалізованої ними продукції. Протягом дев'яти місяців 2016 р. фінансові компанії уклали 14 521 договір факторингу на загальну суму 11,3 млрд. гривень. Більшість з таких договорів (понад 80 відсотків) була переуступкою проблемної заборгованості фінансових інститутів надавачам факторингових послуг («Інформація про стан і розвиток фінансових компаній, лізингодавців та ломбардів України, Основні показники діяльності фінансових компаній та лізингодавців, 9 місяців 2016 року»). Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг).

Створення механізмів залучення активів фінансовими установами для фінансування факторингових операцій (зокрема на умовах субординованого боргу), запровадження вимог, що обмежують ризики в діяльності фінансових установ та підвищують рівень поінформованості про можливості використання факторингу, сприятимуть розширенню можливостей фінансування потреб суб'єктів малого і середнього підприємства;

використання можливостей венчурного капіталу, залучення коштів неформальних інвесторів (бізнес-ангелів), добровільне об'єднання ресурсів для фінансування проектів (краудфандинг).

Венчурний капітал та інші форми фінансування, зокрема бізнес-ангели чи краудфандинг, на сьогодні не дуже активно використовуються новоствореними суб'єктами малого і середнього підприємства, що мають потенціал до зростання. Альтернативні джерела фінансування залишаються найбільш поширеним джерелом отримання капіталу для малого і середнього підприємства. Законодавство сприяє створенню сприятливих умов для венчурних фондів: у 2015 році такі фонди мали у своїх активах 232 млрд. гривень (Річний звіт «Ринок цінних паперів України: повне перевантаження», Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, 2015 р.), але вони переважно використовувалися холдинговими компаніями з управління активами з метою податкової оптимізації та захисту конфіденційності. Існує кілька діючих венчурних фондів, але вони не є сфокусованими на малому і середньому підприємстві. Законодавством не визначені спеціальні умови для краудфандингу, але його застосування можливе в рамках загального договірного права.

Проведення аналізу удосконалення законодавства з метою запобігання неправомірному використанню венчурних фондів під час забезпечення надання переваг інвесторам сприятиме збільшенню обсягу такого фінансування, в тому числі для суб'єктів малого і середнього підприємства.

Створення мережі неформальних інвесторів (бізнес-ангелів) сприятиме розвитку малого і середнього підприємства, що має бути відповідно відображено у законодавстві.

Слід переглянути питання регулювання сфери договірного права в частині забезпечення прозорості та захисту прав кредиторів у системах краудфандингу;

розширення джерел фінансування суб'єктів інноваційного малого і середнього підприємства.

Суб'єкти інноваційного малого і середнього підприємства та новостворені малі і середні підприємства мають труднощі із залученням фінансових ресурсів через брак кредитної історії та відсутність венчурного капіталу.

Використання різноманітних інструментів для мобілізації фінансових ресурсів дасть нові можливості для розвитку малого і середнього підприємництва. Підвищення рівня поінформованості про можливості міжнародних програм та проектів, зокрема у межах Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» (далі — Програма «Горизонт 2020»), сприятиме реалізації інноваційного потенціалу малого і середнього підприємства;

фінансування експорту, страхування, гарантії.

Експортне фінансування для суб'єктів малого і середнього підприємства існує на тих самих умовах, що і для суб'єктів великого підприємства, отже експортери із стабільним надходженням іноземної валюти мають кращий доступ до кредитів, ніж інші групи позичальників. Вони також мають можливість брати позики в іноземній валюті за відсотковою ставкою на 8-10 відсоткових пунктів нижче, ніж у гривні. Україна не надає державних експортних гарантій або страхування. АТ «Укресімбанк» є одним з найбільших системних банків України на ринку фінансування експорту, однак не надає подібних послуг. Водночас Законом України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» передбачається утворення Експортно-кредитного агентства, яке на добровільних засадах здійснюватиме страхування, перестраховування, надання гарантій та договорів, що забезпечують розвиток експорту, а також братиме участь у виконанні програми часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами.

З урахуванням можливості поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, а також широкого доступу до державної підтримки експортних кредитів, гарантій, страхування тощо у багатьох країнах-конкурентах надання підтримки щодо експортного фінансування для суб'єктів малого і середнього підприємства в Україні є необхідним;

впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності для суб'єктів малого і середнього підприємства.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає стандарти звітності та бухгалтерського обліку для підприємств, що діють на території України. Суб'єкти малого і середнього підприємництва мають право на подання спрощеної звітності, затвердженої Мінфіном. У цілому міжнародні стандарти фінансової звітності є обов'язковими для публічних акціонерних товариств, банків, страхових компаній і підприємств, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Суб'єкти малого і середнього підприємництва використовують спрощені національні стандарти звітності, які є менш жорсткими, ніж міжнародні стандарти фінансової звітності.

Проектом Закону України «Про аудиторську діяльність» (реєстраційний номер 2534), вимоги якого у разі прийняття поширюватимуться на всі фінансові установи і підприємства, передбачається підвищення стандартів. Суб'єкти малого і середнього підприємства, особливо середні підприємства, які хотіли б залучати іноземні інвестиції та підвищити рівень доступу до комерційних джерел фінансування, можуть адаптуватися до міжнародних стандартів фінансової звітності. Існує потреба у підвищенні рівня поінформованості та надання співфінансування для підтримки суб'єктів малого і середнього підприємства у приведенні стандартів своєї діяльності у відповідність з міжнародними стандартами фінансової звітності.

Напрям 3. Спрощення податкового адміністрування для суб'єктів малого і середнього підприємства.

Попри те, що бізнес-клімат в Україні покращився (підвищення позиції на три пункти за результатами рейтингу «Ведення бізнесу — 2017»), підприємства витрачають на вирішення податкових питань на 1,6 години більше, ніж середньостатистичні підприємства Європи чи Азії та удвічі більше, ніж країни Організації економічного співробітництва та розвитку. Так, 27 відсотків суб'єктів малого і середнього підприємства зазначили, що податкове адміністрування є однією з основних перешкод на шляху розвитку і 80 відсотків повідомляють про те, що пріоритетним заходом має бути спрощення податкового адміністрування («Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016», Програма USAID ЛЕВ). Суб'єкти малого і середнього підприємства хотіли б бачити у ДФС надавача послуг, а не інспектора.

Спрощення податкового адміністрування та зміни у функціонуванні ДФС повинні підвищити рівень сприйняття процесів адміністрування з боку суб'єктів малого і середнього підприємства. Завданням Стратегії не є вирішення питання податкових ставок, основною є проблема спрощення податкового адміністрування, зокрема щодо реєстрації, здійснення платежів, повернення податку на додану вартість, неформального сектору економіки, податкового статусу (самозайнятості).

Кабінетом Міністрів України 3 квітня 2017 р. затверджено Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року, яким передбачено проведення ряду ключових реформ, які сприятимуть забезпеченню сталого економічного зростання та створенню сприятливих умов для розвитку підприємництва в Україні, зокрема здійсненню заходів, спрямованих на спрощення адміністрування податків.

Крім того, з метою побудови сучасної та ефективної системи управління державними фінансами, яка спроможна забезпечити надання якісних послуг, ефективне акумулювання ресурсів та розподіл їх відповідно до пріоритетів розвитку держави у середньо- та довгостроковій перспективі, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142 схвалено Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки.

Зазначеною Стратегією передбачено, зокрема, виконання завдань з підвищення рівня стабільності та прогнозованості податкової системи, якості та ефективності податкового адміністрування.

Для виконання зазначених завдань передбачено розроблення стратегії розвитку податкової системи на середньострокову перспективу, яка узгоджуватиметься із стратегією економічного розвитку, реформування бюджетного процесу та пенсійної системи.

Спрощення податкового адміністрування для суб'єктів малого і середнього підприємства здійснюватиметься в рамках виконання завдань та заходів відповідно до Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану заходів з реалізації цієї Стратегії.

Напрям 3 передбачає:

впровадження електронної податкової реєстрації.

Процес податкової реєстрації змінений, але не задовольняє потреб суб'єктів малого і середнього підприємства. Починаючи з 2016 року ДФС не може відхилити реєстрацію або затвердити припинення діяльності, якщо підприємство не провадить свою діяльність за місцем реєстрації. Крім того, починаючи з квітня 2016 р. діє принцип «мовчазної згоди» щодо процесу реєстрації суб'єкта як платника податків. Суб'єкт господарювання може розпочати свою діяльність з моменту надсилання до ДФС через фінансові установи інформації про відкриття рахунків.

Мас буде підкріплене дотриманням відповідних законодавчих положень. Подальше спрощення податкового адміністрування передбачатиме також надання електронних послуг;

спрощення системи податкової звітності, в тому числі через електронний кабінет платника податків.

Спрощення системи податкової звітності для суб'єктів малого і середнього підприємства є актуальними. На сьогодні суб'єкти господарювання сплачують усі податки на різні рахунки до Казначейства, після чого подають звітність щодо кожного сплаченого податку. Сплата податків і звітність є простими для підприємств, що працюють за спрощеною системою оподаткування, оскільки вони сплачують щороку єдиний податок і подають одну звітність для 1-ї і 2-ї груп або здійснюють щокварталу платежі та подають відповідну звітність.

Електронна податкова звітність стає доступнішою для платників податків, але різні надавачі програмного забезпечення повинні зробити систему обміну даними простішою (різні учасники операцій використовують різне програмне забезпечення). Застосування електронних кабінетів для кожного платника податків, що значно мінімізує його взаємодію із податковими інспекторами, дасть змогу контролювати ситуацію із сплатою податків у режимі реального часу, що сприятиме запобіганню виникненню податкової заборгованості або затримці подання звітності.

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» передбачає запровадження повноцінного електронного кабінету платника податків з 1 липня 2017 р. (доступ до всієї податкової інформації про платника, проведення звірки розрахунків з бюджетом, заповнення та подання податкової звітності, управління надміру сплаченими коштами, реєстрація податкових та акцизних накладних, інформування про перевірки та надання актів або довідок перевірок, листування з контролюючим органом);

забезпечення ефективного процесу повернення податку на додану вартість.

Для суб'єктів малого і середнього підприємства ефективна сплата та повернення податку на додану вартість є особливо важливими, оскільки інші засоби ліквідності обмежені. Для виявлення фактів зловживання правом на повернення податку на додану вартість у 2015 році започатковано функціонування електронної системи адміністрування податку на додану вартість, яка повинна забезпечити своєчасне і повне відшкодування податку на додану вартість експортерам. Проте введення двох реєстрів підприємств для відшкодування податку на додану вартість з 2016 року не сприяло розв'язанню проблеми непрозорості повернення податку на додану вартість і заборгованості з відшкодування податку на додану вартість (16 млрд. гривень станом на жовтень 2016 р., за даними рейтингу «Ведення бізнесу — 2017», період повернення в середньому становить 28,2 тижня).

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» передбачає, зокрема, удосконалення системи електронного адміністрування податку на додану вартість, запровадження єдиного публічного Реєстру заяв на бюджетне відшкодування податку на додану вартість, запровадження публічного тимчасового Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування.

Покращення адміністрування податку на додану вартість сприятиме підвищенню ліквідності для суб'єктів малого і середнього підприємства, що дасть змогу зменшити кількість передумов для реєстрації тих, хто використовує спрощену систему оподаткування та сплачує єдину ставку податку, яка включає в себе податок на додану вартість, і у зв'язку з чим реєстрація окремо для податку на додану вартість вже буде не потрібною; врегулювання питання прострочених платежів.

ДОКУМЕНТИ

До запровадження системи електронних закупівель «Прозоро» суб'єкти малого і середнього підприємництва мали проблеми у зв'язку із простроченими платежами за контрактами державних закупівель. Розв'язання цих проблем стало можливим завдяки електронній процедурі оскарження та більш ефективному державному контролю за закупівлями. Законодавство сприяє розв'язанню проблем, пов'язаних з простроченими платежами на рівні підприємств. За прострочення платежу можлива сплата додатково 3 відсотків комісії, які індексуються з урахуванням інфляції, але максимальний розмір не повинен перевищувати подвійного розміру облікової ставки Національного банку.

Для подальшого захисту суб'єктів малого і середнього підприємництва необхідно встановити максимальний строк сплати, зокрема 60 днів, як у країнах ЄС; спрощення вимог до ведення документації.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг» (набрав чинності з 3 січня 2017 р.) внесено зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо спрощення системи документообігу підприємств шляхом зменшення вимог до первинного документа та скорочення переліку його обов'язкових реквізитів, що дасть змогу спростити ведення бухгалтерського обліку і зменшити час на оформлення господарських операцій як для великих, так і для малих і середніх підприємств; зменшення обсягів неформальної зайнятості у суб'єктів малого і середнього підприємництва та сприяння її переходу у формальну.

За даними Мінекономрозвитку, тіньова економіка становить 35 відсотків валового внутрішнього продукту (дев'ять місяців 2016 року). Кількість неформально зайнятого населення, за даними Держстату, у 2015 році становить 4,3 млн. осіб, більшість з яких займають в сільськогосподарській галузі, торгівлі та будівництві. Часткова або повна робота деяких підприємств у неформальному секторі економіки призводить до необхідності конкуренції (переваги за рахунок неправдивої, шахрайської або неетичної ділової поведінки) для суб'єктів малого і середнього підприємництва у формальному секторі економіки, обмежуючи його потенціал. Основними причинами неофіційного працевлаштування є високий регуляторний тиск, надмірне адміністративне навантаження, зміни в законодавстві, нестабільна політична ситуація тощо.

Спрощення правил та податкового адміністрування, впровадження системи ефективного регулювання і стабільної політики сприятиме зменшенню кількості працівників у неформальній економіці. Необхідно ініціювати підвищення рівня корпоративного управління, корпоративної соціальної відповідальності, а також сприяти формалізації за рахунок використання, з одного боку, ефективних методів комунікації («гарячі лінії»), а з іншого — підвищення рівня поінформованості запровадження відповідних стимулів.

Слід створити умови для переведення працівників з неформального у формальний сектор зайнятості із забезпеченням їх соціального захисту та соціального страхування; підвищення гнучкості ринку праці.

Стосовно фізичної особи, зареєстрованої як підприємець, яка працює за спрощеною системою оподаткування, застосовується спрощене податкове адміністрування та менше податкове навантаження для роботодавця, ніж стосовно особи, яка офіційно працевлаштована як штатний працівник. Така ситуація призводить до того, що багато суб'єктів господарювання, зокрема малого і середнього підприємництва реєструють своїх працівників як фізичних осіб — підприємців, які працюють за спрощеною системою оподаткування, зменшуючи таким чином витрати на сплату податків (єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та податок на доходи фізичних осіб). Можлива також ситуація, коли великі підприємства поділяються на менші за розміром, щоб використовувати спрощену систему оподаткування для уникнення звичайних податкових та облікових зобов'язань, що призводить до зменшення фінансальних надходжень до державного/місцевих бюджетів від таких суб'єктів і недобросовісної конкуренції з іншими підприємствами, які офіційно реєструють своїх працівників та платять податки у повному обсязі.

Оптимізація функцій фондів соціального захисту підвищить їх привабливість для працівників, які вимагають офіційного оформлення як працівників підприємств, що узгоджується із Стратегією реформування системи управління державними фінансами на 2017—2021 роки, якою передбачено Завдання 3. «Розширення бази оподаткування», зокрема запобігання зловживанням за спрощеною системою оподаткування шляхом перегляду умов її застосування щодо категорій осіб, видів діяльності, обсягу доходу та ставок податку. Слід також переглянути трудове законодавство з метою підвищення гнучкості ринку праці за рахунок використання кращих міжнародних практик.

Напряма 4. Популяризація підприємницької культури та розвиток навчання підприємницьким навичкам.

Необхідною умовою підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності підприємництва є розвиток людського капіталу. Такий підхід повинен реалізовуватися в усій системі освіти. Крім того, існує невідповідність між результатами роботи системи освіти і потребами суб'єктів малого і середнього підприємництва. Суб'єкти малого і середнього підприємництва визнають важливість підвищення професійного рівня своїх працівників, однак не завжди готові фінансувати їх навчання через ризик втрати кваліфікованого працівника. Важливого значення набуває популяризація підприємництва шляхом здійснення заходів з урахуванням різних категорій населення.

Напряма 4 передбачає:

забезпечення розвитку та популяризацію культури підприємництва.

Культура підприємництва в Україні на цей час перебуває на низькому рівні. Динаміка розвитку підприємництва частково відображає схильність до працевлаштування, ніж до провадження підприємницької діяльності. Зокрема, статистичні дані щодо розвитку малого і середнього підприємництва свідчать про те, що істотна частина підприємців фактично перебуває у трудових відносинах із замовниками їх послуг. За результатами незалежних досліджень, самозайнятості є стратегією адаптації, яка обирається людьми як додаткове джерело доходу для виживання, а не як шлях до реалізації власних ідей або незалежності від роботодавців (32 відсотки порівняно з 21 і 16 відсотками відповідно до Сьомого щорічного Глобального дослідження Amway про підприємництво за 2016 рік). На сьогоднішній день у суспільстві має місце негативне сприйняття підприємництва та образу підприємця, що частково є відображенням пострадянської економіки.

Підвищення рівня поінформованості та розуміння позитивної ролі підприємництва в суспільстві сприятиме збільшенню кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва. Довгострокова інформаційна кампанія у співпраці із засобами масової інформації, яка презентуватиме підприємницькі роліові моделі або історії ділового успіху, дасть змогу популяризувати позитивний образ підприємця в суспільстві. Проведення заходів з популяризації підприємництва, зокрема конкурсів для суб'єктів малого і середнього підприємництва, в тому числі «Кращий підприємець/новатор/експортер», Європейського тижня малого і середнього підприємництва в Україні, є надзвичайно важливим. Досягненню зазначеної мети також сприятиме проведення у загальноосвітніх навчальних закладах вікторин, конкурсів, турнірів, проєктів тощо на державному, регіональному та місцевому рівні для виявлення творчого потенціалу та навичок підприємливості у молоді.

МОН з 2018 року планує розпочати впровадження підприємницької компетентності в навчальні плани з урахуванням найкращих практик та рекомендацій, передбачених прийнятою у 2016 році Європейською рамкою підприємницької компетентності Європейського Союзу. Передбачається також підготовка педагогів за новими (інноваційними) методиками викладання навчальних предметів, забезпечення навчальною літературою, формування ефективної інфраструктури. Таким чином, буде сформована система навчання підприємництва;

участь у проведенні Глобального моніторингу підприємництва.

Глобальний моніторинг підприємництва є важливим інструментом для проведення аналізу сфери підприємництва. Для моніторингу використовують дані за результатами опитування дорослого населення та національного експертного опитування.

Інформація за результатами моніторингу дає важливі дані для формування державної політики у сфері малого і середнього підприємництва;

проведення на постійній основі Європейського тижня малого і середнього підприємництва в Україні.

З 2016 року проводиться Європейський тиждень малого і середнього підприємництва в Україні, що сприяє поширенню інформації про фінансову та нефінансову підтримку малого і середнього підприємництва та заохоченню населення займатися підприємством. До проведення відповідних заходів повинні залучатися представники всіх заінтересованих сторін, зокрема центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, торгово-промислових палат, об'єднань суб'єктів господарювання, громадських об'єднань, установ та організацій, міжнародних організацій та проєктів тощо;

стимулювання до навчання протягом усього життя.

З метою задоволення потреб населення у навчанні слід приділяти увагу навчанню протягом усього життя, що є складовою європейської моделі освіти (Європейські еталонні рамки, передбачені Рекомендацією 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року).

Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до співпраці з професійно-технічними і вищими навчальними закладами, а також проведення профорієнтаційних заходів разом із допоміжними службами сприятиме задоволенню потреб у навчанні та розв'язанню проблем у сфері зайнятості.

Особлива увага повинна приділятися також неформальному навчанню населення окремих видів підприємництва, що має сприяти підвищенню ефективності малого і середнього підприємництва та забезпеченню його сталого розвитку; забезпечення відповідності системи освіти потребам малого і середнього підприємництва.

На сьогоднішній день пропозиція на ринку праці не узгоджується із попитом, що негативно впливає як на роботодавців, так і на працівників.

Система професійно-технічної підготовки повинна враховувати точний та реалістичний прогноз стосовно майбутнього кваліфікаційного попиту на ринку праці для забезпечення відповідності потребам малого і середнього підприємництва. Існує необхідність використання кращих міжнародних практик для збору даних, застосування сучасних методів і систем прогнозування; заохочення роботодавців до навчання своїх працівників.

Можливості малого і середнього підприємництва у сфері забезпечення навчання працівників є достатньо обмеженими. За результатами дослідження Щорічної оцінки ділового клімату в Україні: 2016, Програма USAID ЛЕВ, 20 відсоткам суб'єктів малого і середнього підприємництва бракує кваліфікованих працівників, що є однією з основних перешкод на шляху розвитку підприємництва. Міжнародні програми відзначення найкращих роботодавців, такі як програма «Інвестори в людей», пропонують дієві інструменти для розвитку та навчання працівників та встановлюють відповідні стандарти, на які може орієнтуватися підприємство.

Навчальні програми у сфері професійно-технічної освіти потребують модернізації з метою врахування потреб ринку праці залежно від виду економічної діяльності.

Підвищення кваліфікації працівників малого і середнього підприємництва, а також надання державною службою зайнятості ефективної допомоги зареєстрованим безробітним, які хочуть стати підприємцями, є необхідними;

активізація навчання суб'єктів малого і середнього підприємництва навичок ведення експортної діяльності.

Для провадження діяльності на міжнародному ринку суб'єкти малого і середнього підприємництва повинні володіти відповідними знаннями та практичними навичками, в тому числі з питань експорту, імпорту, залучення фінансування, співпраці з підприємцями в різних країнах. Також важливим є забезпечення формування ефективної взаємодії між суб'єктами малого і середнього підприємництва і підвищення рівня професійності надавачів освітніх послуг (у сфері регулювання, менеджменту та професійної майстерності).

Важливим є забезпечення розширення можливостей участі громадян, заінтересованих у провадженні підприємницької діяльності, та існуючих суб'єктів малого і середнього підприємництва у програми ЄС «Еразмус для молодих підприємців», яка може активізувати навчання у сфері інтернаціоналізації та культури малого і середнього підприємництва;

забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у сфері малого і середнього підприємництва.

За результатами досліджень «Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016», Програма USAID ЛЕВ) гендерний портрет малого і середнього підприємництва характеризується таким співвідношенням керівників чоловіків та жінок: три чверті — чоловіки, одна чверть — жінки.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 229 схвалено Концепцію Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року.

Статистичні дані, що наводяться у зазначеній Концепції, також свідчать про незадовільний стан забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні. Наголоситься на необхідності розширення економічних можливостей жінок у сфері зайнятості та розвитку підприємницького потенціалу і на потребі у статистичних показниках за ознакою статі, без чого неможливо реалізувати гендерний підхід у програмах, документах, стратегіях, планах на всіх рівнях, у тому числі у сфері малого і середнього підприємництва;

підтримка підприємництва для окремих категорій населення (внутрішньо переміщені особи, колишні військовослужбовці, молоді, старше покоління).

Окремі програми державної підтримки у сфері підприємництва для внутрішньо переміщених осіб, колишніх військовослужбовців, молоді, старшого покоління (старше 50 років) на сьогодні відсутні. Однак державна служба зайнятості проводить навчання підприємств для зареєстрованих безробітних. Так, професійне навчання у 2016 році проходили 166,6 тис. безробітних. Безробітним з числа застрахованих осіб, які виявили бажання провадити підприємницьку діяльність, виплачується допомога по безробіттю одноразово для організації такої діяльності відповідно до Закону України «Про зайнятість населення», однак оцінка ефективності такого виду допомоги не проводилася, а такої виплати вистачає лише для початку підприємницької діяльності. За даними державної служби зайнятості, з 2015 року послугами служби зайнятості скористалися 59,6 тис. безробітних з числа військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції, зокрема у січні — лютому 2017 р. — 29,9 тис. осіб. З початку 2015 року започаткували власну справу за рахунок виплати допомоги по безробіттю 2,1 тис. учасників антитерористичної операції (у січні — лютому 2017 р. — 44 особи). Ряд програм підтримки для внутрішньо переміщених осіб та військовослужбовців діють за участю інститутів громадянського суспільства та міжнародних організацій.

Налагодження чіткої координації та забезпечення проведення моніторингу ефективності таких програм є важливим елементом побудови комплексної системи підтримки для окремих категорій населення, зокрема суб'єктів господарювання, переміщеного з території проведення антитерористичної операції, в тому числі із залученням місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Активізація інформаційно-просвітницьких кампаній стосовно програм підтримки сприятиме їх ефективній реалізації для задоволення потреб окремих категорій населення. Запровадження навчання підприємництва для різних вікових груп дасть змогу подолати перешкоди для відновлення доступу до зайнятості, зокрема для молоді;

підвищення рівня фінансової грамотності.

За результатами досліджень («Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016», Програма USAID ЛЕВ) серед очікуваних заходів державної політики з підтримки малого і середнього підприємництва 47 відсотків опитаних суб'єктів малого і середнього підприємництва потребують консультацій та тренінгів з питань започаткування та розвитку бізнесу.

Проблемною також є недостатня фінансова грамотність щодо контролю фінансових ресурсів протягом життєвого циклу підприємства та їх ефективного комбінування. Значною перешкодою для розвитку малого і середнього підприємництва є відсутність знань, навичок і розуміння щодо реалізації планів розвитку на майбутнє, через що підприємці приймають неефективні фінансові рішення. Наявність зазначеної проблеми також ускладнює суб'єктам малого і середнього підприємництва доступ до фінансування.

Підвищення рівня поінформованості та проведення навчання з метою підвищення рівня фінансової грамотності серед суб'єктів малого і середнього підприємництва в рамках взаємодії з комерційними банками, небанківськими кредитно-фінансовими установами, об'єднаннями підприємств та торгово-промисловими палатами матиме позитивні результати у короткостроковій перспективі. Крім того, необхідно проводити навчання фінансової грамотності в загальноосвітніх навчальних закладах. Продовження використання у навчальному процесі курсу «Фінансова грамотність» також матиме позитивні результати;

сприяння розвитку соціального підприємництва.

Соціальне підприємство втілює новаторські ідеї для розв'язання соціальних і екологічних проблем. На законодавчому рівні поняття «соціальне підприємство» не визначено. Відповідно до міжнародної практики соціальні підприємства класифікуються як комерційні організації, що використовують свої ресурси для творчого вирішення соціальних питань, некомерційні організації, що допомагають людям створювати свої власні комерційні підприємства, або як некомерційні підприємства, що спрямовують прибуток для фінансування своїх власних програм або для створення робочих місць.

Проведення дослідження кращої світової практики у сфері соціального підприємництва дасть змогу оцінити поточну ситуацію в Україні та прийняти рішення, спрямовані на розширення можливостей для провадження відповідного виду діяльності; сприяння соціальній відповідальності малого і середнього підприємництва.

Наявність позитивного впливу результатів господарської діяльності на навколишнє природне середовище, споживачів, працівників, а також сприяння розвитку громад, на території яких провадиться господарська діяльність, є загальними цілями соціальної відповідальності підприємства.

Черговим поштовхом для інтеграції соціальної відповідальності у плани діяльності суб'єктів господарювання, в тому числі суб'єктів малого і середнього підприємництва, стало схвалення у 2015 році Генеральною Асамблеєю ООН Цілей Сталого Розвитку до 2030 року, де було визначено 17 цілей сталого розвитку.

Натомість рівень усвідомлення важливості та переваг в результаті соціальної відповідальності серед суб'єктів малого і середнього підприємництва залишається досить низьким та потребує підвищення поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про користь та переваги відповідального ставлення до провадження своєї господарської діяльності, що полягає як у додаткових конкурентних можливостях, так і в можливості безпосередньої участі підприємця у покращенні життя суспільства.

Напряма 5. Сприяння експорту / інтернаціоналізації малого і середнього підприємництва.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, сприяло переорієнтації торговельних потоків від Російської Федерації до країн ЄС та інших країн. Ця подія відкрила нові та досі не використані повною мірою можливості, зокрема для суб'єктів малого і середнього підприємництва (5,9 відсотка провадять експортну діяльність).

З метою створення диверсифікованої і конкурентоспроможної економіки особливої уваги потребує імплементація європейських стандартів для промислових, сільськогосподарських і харчових продуктів. Експортна стратегія України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі України 2016—2020 роки визначатиме пріоритети і заходи державної політики.

Напряма 5 передбачає:

створення сприятливих умов для провадження експортної діяльності суб'єктами малого і середнього підприємництва.

Реалізація Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС та інших угод про вільну торгівлю призведе до серйозних змін на внутрішньому ринку. Узгодження економічних правил, у тому числі вимог до безпечності, захисту прав інтелектуальної власності, конкуренції і державної політики допомоги тощо, з нормами ЄС зробить середовище функціонування підприємств більш передбачуваним та прозорим, що, натомість, потребуватиме дотримання нормативних вимог.

Короткостроковим завданням є підвищення рівня конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва шляхом створення сприятливого середовища (ефективне регулювання, розширення доступу до фінансових ресурсів, демонополізація економіки, боротьба із корупцією). Особливу увагу слід приділяти залученню суб'єктів малого і середнього підприємництва до міжнародних виробничо-збутових процесів шляхом заохочення розвитку ділових контактів і промислових кластерів.

Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі з ЄС створить нові можливості для розвитку експортного потенціалу малого і середнього підприємництва шляхом забезпечення безмитних і низьких нетарифних бар'єрів до ринку ЄС з понад 500 млн. споживачів. З огляду на малу частку суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять експортну діяльність, лише незначна частина суб'єктів малого і середнього підприємництва зможе швидко скористатися перевагами доступом на ринки ЄС.

Важливим завданням Експортної стратегії України: Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі на період 2017—2021 років, що має бути прийнята до кінця 2017 року, буде сприяння розвитку інфраструктури з підтримки торгівлі з метою надання заінтересованим суб'єктам малого і середнього підприємництва необхідних послуг;

стимулювання експортної діяльності малого і середнього підприємництва шляхом запровадження відповідного навчання та інформаційна.

Основними перешкодами виходу на міжнародний ринок для суб'єктів малого і середнього підприємництва є відсутність партнерів, обмежений доступ до фінансових ресурсів, відсутність інформації та обмежувальні процедури торгівлі.

Посилення спроможності таких інститутів підтримки торгівлі, як торгові палати та об'єднання підприємців, постачальники торговельного фінансування, консультанти та інші державні чи приватні установи, що надають послуги, пов'язані з торгівлею, має важливе значення для розв'язання проблем відсутності партнерів та задоволення інформаційних потреб суб'єктів малого і середнього підприємництва. Можливості організації, що представляють інтереси малого і середнього підприємництва, повинні бути розширені. Для розвитку потенціалу малого і середнього підприємництва необхідним є відповідне навчання та професійна підготовка з акцентом на експортній готовності, а також співфінансування інституцій взаємодії підприємств, функціонування виставок та інших ділових заходів, що спрямовані на стимулювання експортної діяльності;

наближення законодавства України до законодавства та стандартів ЄС.

Наближення законодавства України до законодавства та стандартів ЄС, яке досі триває, у сфері якості та безпечності харчової та нехарчової продукції, охорони праці та охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки може створити серйозну проблему для суб'єктів малого і середнього підприємництва через необхідність додаткових витрат на приведення їх діяльності у відповідність із стандартами ЄС.

Заходи, що спрямовані на допомогу малому і середньому підприємству, можуть включати в себе консультаційні послуги та розвиток конкурентного ринку послуг з оцінки відповідності для забезпечення більш широкого доступу для суб'єктів малого і середнього підприємництва. Фінансова підтримка інноваційного малого і середнього підприємництва, що потребує надання послуг з оцінки відповідності, також сприятиме технологічному розвитку;

підвищення рівня поінформованості щодо можливостей Європейської мережі підприємств та програми ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)».

Сьогодні суб'єкти малого і середнього підприємництва в Україні недостатньо представлені в Європейській мережі підприємств, найбільшій в Європі мережі підприємств, яка була створена Європейською комісією у 2008 році та працює в рамках програми ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)».

У березні 2017 р. Україна ратифікувала Угоду про участь України у програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)», що, зокрема, дасть можливість суб'єктам малого і середнього підприємництва, більш активно долучитися до Європейської мережі підприємств. Тому доцільно сприяти поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про можливості та переваги участі у зазначеній програмі та Європейській мережі підприємств.

Напряма 6. Підвищення рівня конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва.

Розвиток конкурентного ринкового середовища є важливою умовою для розвитку малого і середнього підприємництва, де основна увага приділяється конкурентоспроможності, ціні, інноваціям тощо. Таким чином, сприяння підвищенню рівня конкурентоспроможності та інноваційності малого і середнього підприємництва має важливе значення для внутрішнього ринку (зокрема, через стимулювання суб'єктів малого і середнього підприємництва до надання якісних послуг, встановлення нижчих цін, впровадження інновацій), а також для міжнародного ринку, сприяючи суб'єктам малого і середнього підприємництва в отриманні доступу до потенційних можливостей, що їх пропонує Угода та Поглиблена та всебічна зона вільної торгівлі та інші угоди про вільну торгівлю. Удосконалення потребує такі сфери, як розвиток послуг з підприємств і консалтинг, створення інфраструктури підтримки для новостворених суб'єктів малого і середнього підприємництва і зростаючих підприємств (зокрема, інкубатори та акселератори), допомога суб'єктам малого і середнього підприємництва у залученні наукових досліджень і розробок, а також налагоження зв'язків з іноземними та внутрішніми інвесторами, розширення доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до програм ЄС, таких як «Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)» і Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020», зокрема на регіональному рівні.

Напряма 6 передбачає:

розширення спектра та якості надання послуг для суб'єктів малого і середнього підприємництва:

Послуги для підприємств останнім часом стали доступні для більшої кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва здебільшого у зв'язку із збільшенням кількості міжнародних ініціатив (програм, проєктів). Разом з тим державне фінансування залишається доволі обмеженим. Надавачі таких послуг орієнтовані в основному на середні і великі підприємства, які мають змогу платити за такі послуги, проте не охоплюють мікро- і малі підприємства, зокрема потенційні і новостворені суб'єкти малого і середнього підприємництва. Надання послуг здійснюється здебільшого в секторі поточної, а не стратегічної діяльності з високою доданою вартістю послуг.

Вирішальне значення має розвиток ринку послуг (розширення переліку послуг та підвищення якості їх надання), зокрема тих, що спрямовані на підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва, зокрема підвищення їх конкурентоспроможності, інноваційності, продуктивності, енергоефективності, розширення доступу до нових внутрішніх і міжнародних ринків, збільшення загальної доданої вартості. Такий розвиток можна стимулювати відповідними ініціативами (ваучери, співфінансування тощо). Слід також підвищити рівень надання державних послуг для потенційних і новостворених суб'єктів малого і середнього підприємництва. Важливо приділити увагу також регіональній доступності таких послуг, зокрема в сільській місцевості, в тому числі дорадчих послуг;

підвищення якості надання консалтингових послуг.

Надання консультацій суб'єктам малого і середнього підприємництва з метою підвищення ефективності організації і реалізації новітніх бізнес-процесів є необхідним для малого і середнього підприємництва. Зростаючі інноваційні та експортноорієнтовані суб'єкти малого і середнього підприємництва повинні отримувати необхідні навички, знання і підтримку, яка допоможе їм перейти на наступний етап своєї діяльності.

Надання підтримки бізнес-консалтинговим організаціям з метою підвищення їх професійних стандартів і диверсифікації послуг, що надаються, є важливим, зокрема, в наданні тих послуг, що мають високу додану вартість;

посилення інституційної спроможності об'єднань підприємств.

Громадські об'єднання підприємств виконують важливу роль в підтримці розвитку малого і середнього підприємництва з погляду їх інформування, надання навчальних послуг, забезпечення підтримки та захисту своїх членів. На цей час відсутня комплексна інформація про кількість об'єднань підприємств, перелік та обсяг послуг, які вони надають. За результатами досліджень («Інституції підтримки підприємництва: концепція, особливості, моделі», Центр громадської експертизи, Представництво Фонду Фрідріха Науманна в Україні, Програма USAID ЛЕВ, 2016 рік) отримано зворотний зв'язок від 103 об'єднань підприємств, різних правових форм (зокрема благодійних установ, громадських об'єднань), типів засновників (приватні, державні, змішані). Об'єднання підприємств представляють один або кілька секторів економіки, мають різну спрямованість (зокрема, 57 об'єднань підприємств є членськими організаціями, бізнес-асоціаціями, решта — інкубаторами, бізнес-центрами, аналітичними центрами). Регіональні торгово-промислові палати утворені в усіх областях України і є важливим ресурсом.

Необхідно дослідити поточну ситуацію з об'єднаннями підприємств, створити умови для посилення інституційної спроможності, впровадити кращу міжнародну практику з метою підвищення якості надання послуг для суб'єктів малого і середнього підприємництва, зростання їх членських баз, провадження ефективного консультування (адвокації) та сталого розвитку організацій шляхом бенчмаркінгу;

забезпечення врахування регіональних особливостей малого і середнього підприємництва.

Розвиток малого і середнього підприємництва на рівні регіонів істотно відрізняється від регіону до регіону. Крім того, в деяких регіонах реалізуються стратегії чи програми розвитку малого і середнього підприємництва, в деяких — ні, до того ж їх істотно та

ДОКУМЕНТИ

ефективність варіюються. Ця Стратегія та інші програмні документи часто можуть не узгоджуватись із державною політикою, не реалізовуватися послідовно, отримувати недостатнє фінансування і не мати розвинутої інфраструктуру.

Слід забезпечити узгодження регіональних стратегій або програм розвитку малого і середнього підприємництва на державно-ному, регіональному та місцевому рівнях (з урахуванням особливостей кожного окремого регіону), а також забезпечити відображення в них реальних потреб малого і середнього підприємництва, ефективне використання ресурсів, проведення моніторингу, координації та оцінки на рівні регіонів. Співвідношення із стратегічними напрямками, визначеними цією Стратегією, сприятиме кращій координації зусиль між регіонами, налагодженню взаємного діалогу на загальнодержавному та місцевому рівні.

Збройний конфлікт у східних регіонах країни спричинив руйнування виробничих потужностей та транспортної інфраструктури, втрату міжгалузевих і логістичних зв'язків, ускладнення міжнародних відносин, зростання інвестиційних ризиків. Усе це комплексно вплинуло на зменшення обсягів діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва у Донецькій і Луганській областях. Центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні впроваджувати ефективну політику та інструменти для підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва у зазначених регіонах до закінчення строку дії конфлікту, а також на наступний постконфліктний період;

модернізація існуючої інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва.

Сьогодні інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва складається з: торгово-промислових палат, профільних структурних підрозділів органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та об'єднань підприємств тощо. Крім того, відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» та постанови Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 р. № 258 «Про затвердження Типового положення про агенцію регіонального розвитку» передбачається створення 25 агенцій регіонального розвитку з метою підтримки малого і середнього підприємництва на регіональному рівні.

Існуюча інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва потребує подальшої модернізації для забезпечення належної та оперативної консультативної та інформаційної підтримки та супроводження малого і середнього підприємництва на постійній основі.

Зазначена мета буде досягнута шляхом створення в межах існуючої інфраструктури регіональних центрів підтримки підприємництва, зокрема за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги (наприклад, утворення Європейським банком реконструкції та розвитку регіональних центрів підтримки підприємництва);

інтенсифікація процесу передачі здобутків науки до сфери підприємництва.

Академічне підприємництво є способом передачі знань і технологій із сфери науки і вищої освіти в сектор підприємництва, що може сприяти інноваційності та конкурентоспроможності малого і середнього підприємства. Рівень академічного підприємництва не є високим частково через неефективну інфраструктуру його підтримки. Наукові парки, бізнес-інкубатори та інші аналогічні заклади є в системі вищої освіти і в державних наукових установах, але їм не вистачає ресурсів і потенціалу. Співпраця між установами обмежена, тому вони не можуть скористатися потенційною економією в масштабі та позитивними результатами навчання.

Необхідно сприяти співробітництву наявних об'єктів інфраструктури і вищих навчальних закладів, які спрямовані на заохочення і підтримку академічного підприємництва із зосередженням уваги на малому і середньому підприємстві, наприклад таких, як віртуальні інкубатори, наукові парки тощо, які працюють для забезпечення обміну знаннями, досвідом і кращими практиками; групи експертів; створення мережі консультантів (менторів) з приватного сектору, органів державної влади та інститутів громадянського суспільства;

започаткування цільових ініціатив щодо кластерів та ланцюгів доданої вартості.

Кластери відіграють порівняно незначну роль у сприянні економічному зростанню. Інформація про кількість кластерів в Україні відсутня, але більшість кластерів існує в традиційних галузях (зокрема, будівництво, сільське господарство і текстильна промисловість). Високотехнологічні кластери в Україні ще недостатньо розвинуті, крім сфери інформаційних технологій.

Існує необхідність у виконанні комплексних програм підтримки для зміцнення ряду перспективних кластерів з фокусом на мале і середнє підприємництво в різних галузях економіки та на базі партнерських відносин між підприємствами, державою, міжнародними організаціями. Більш системний підхід до сприяння інтеграції суб'єктів малого і середнього підприємництва в ланцюги доданої вартості повинен бути розроблений на основі стимулювання започаткування ділових контактів, кластерної підтримки, модернізації виробничих потужностей;

стимулювання залучення прямих іноземних інвестицій.

Прямі іноземні інвестиції можуть сприяти розвитку малого і середнього підприємництва шляхом налагодження зв'язків між іноземними та вітчизняними підприємствами, в результаті чого здійснюватиметься передача «ноу-хау», новітніх технологій.

У зв'язку з тим, що залучення прямих іноземних інвестицій в розвиток малого і середнього підприємства має вирішальне значення для економічного розвитку, важливо приділяти увагу ініціативам, спрямованим на залучення прямих іноземних інвестицій в сектор малого і середнього підприємництва та забезпечення відповідних зворотних зв'язків;

стимулювання фінансування у дослідження та інновації.

Поточний рівень витрат на дослідження і розробки як частки валового внутрішнього продукту невисокий (0,61 відсотка, з яких 0,21 відсотка — державні витрати). Крім того, зв'язок між сектором досліджень і розробок і реальним сектором економіки слабкий, що стримує розроблення нових продуктів і послуг, процесів, технологій тощо. Суб'єкти малого і середнього підприємництва демонструють низький рівень інновацій (13,1 відсотка опитаних суб'єктів малого і середнього підприємництва в 2012—2014 роках порівняно з майже повною опитаних в ЄС, за даними опитування Європейського банку реконструкції та розвитку, 2012—2014 роки). З метою сприяння інноваціям фокус повинен бути спрямований в бік малого і середнього підприємництва, що орієнтовані на розвиток та інновації. Десять цієї мети можливо за рахунок поліпшення зв'язку між науковими установами і науково-дослідними інститутами і суб'єктами малого і середнього підприємництва з урахуванням співфінансування між заінтересованими сторонами ланцюга «науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи — впровадження в реальний сектор економіки», а також через підвищення рівня поінформованості та залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до таких програм, як програма ЄС «Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)» і Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020», Європейська мережа підприємств тощо;

активізація трансферу технологій.

Трансфер технологій дає можливість для підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств, в тому числі суб'єктів малого і середнього підприємництва. Слабкий зв'язок між суб'єктами малого і середнього підприємництва та наукою є однією з основних перешкод на шляху до ефективного трансферу технологій. Створення офісів з трансферу технологій, зокрема тих, що відкриті в багатьох українських університетах, а також наукових відділах і установах протягом останніх років, насамперед через відсутність або недостатній рівень їх фінансування, не завжди сприяло як трансферу технологій загалом, так і розвитку малого і середнього підприємництва зокрема.

Приєднання до програми ЄС «Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)» повинне сприяти активізації трансферу технологій у мале і середнє підприємництво за рахунок участі в Європейській мережі підприємств та інших тематичних технологічних платформах, що стають доступними за рахунок більш тісної інтеграції з ЄС. Крім того, повинні бути здійснені додаткові заходи державної політики, що заохочують зв'язок між підприємством та наукою (зокрема, кластерні ініціативи, технопарки), а також стимулюють розширення співпраці та взаємодії між малим та середнім підприємством і науковими колами та науково-дослідницькими інститутами;

сприяння екологізації малого і середнього підприємництва.

Поліпшення екологічних показників діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва є одним з інструментів підвищення рівня їх конкурентоспроможності, а також сприяє суб'єктам малого і середнього підприємництва як постачальникам товарів і послуг. Відповідно до Індексу економічної політики у сфері малого і середнього підприємництва екологізація є найслабшим аспектом державної політики у сфері розвитку підприємництва в Україні і практично всі ініціативи впроваджуються за фінансової підтримки міжнародних організацій. Суб'єктам малого і середнього підприємництва в Україні бракує теоретичних та практичних знань стосовно екологізації, а також потенціалу і підтримки для ефективної участі у цьому процесі. Існує потреба в активній реалізації політики сталого споживання та виробництва, запровадження екоефективних та енергоефективних способів провадження діяльності.

Поліпшення екологічних показників діяльності підприємств здійснюється шляхом запровадження європейських норм і вимог щодо граничних рівнів викидів у повітря і скидів у воду чи ґрунт, закачування під землю, перенесення різних видів забруднювачів відповідно до Протоколу про реєстри викидів та перенесення забруднювачів та забезпечення екологічних прав громад і кожного громадянина на території розміщення підприємств відповідно до Орхуської конвенції.

Буде посилено інформаційне забезпечення та впровадження інструментів підтримки малого і середнього підприємництва для сприяння дотриманню екологічного законодавства, впровадженню моделей сталого споживання та виробництва, «зелених практик» ведення бізнесу, включаючи впровадження систем екологічного менеджменту, екологічної сертифікації та екологічного маркування згідно з вимогами міжнародних стандартів серії ISO;

використання можливостей Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» має загальний бюджет на 2014—2020 роки для всіх країн у розмірі близько 80 млрд. євро без урахування приватних інвестицій. Програма спрямована на здійснення інновацій та винаходів, зокрема шляхом трансферу нових технологій з лабораторій на ринок. Суб'єкти малого і середнього підприємництва на сьогодні загалом не змогли скористатися інструментом зазначеної Рамкової програми, в якому був закладений великий обсяг фінансування для інноваційних компаній. З 44 проєктів, які отримали фінансування на суму 7 млн. євро, тільки два — для суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Важливо підвищити рівень поінформованості та зміцнити потенціал національних контактних пунктів (сьогодні існує два контактні пункти для суб'єктів малого і середнього підприємництва на базі МОН та Мінекономрозвитку);

використання можливостей програми ЄС «Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)».

Програма ЄС «Підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)» має бюджет на 2014—2020 роки для всіх країн у розмірі 2,3 млрд. євро (ратифікована в березні 2017 року). Програма на 2017 рік складається із 22 підпрограм, які класифіковано за трьома напрямками: полегшення виходу на зовнішній ринок; поліпшення умов для конкурентоспроможності; формування культури провадження підприємницької діяльності. Слід підвищити рівень поінформованості про можливості програми та максимізувати участь суб'єктів малого і середнього підприємництва з України в Програмі.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік виконавцям, відповідальним за виконання заходів, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

Організаційне забезпечення та механізм реалізації Стратегії

Координація виконання та контроль за виконанням плану заходів щодо реалізації Стратегії здійснюється Мінекономрозвитку. Процес розроблення плану заходів буде здійснюватися під координацією Мінекономрозвитку протягом трьох місяців з дати схвалення Стратегії із залученням відповідних заінтересованих сторін. План заходів визначатиме перелік заходів, відповідальних виконавців, строки виконання завдань, індикатори виконання (додаток 8).

Ураховуючи процеси децентралізації в Україні, значна роль у вирішенні питань місцевого значення належатиме органам місцевого самоврядування, зокрема питань сприяння розвитку малого і середнього підприємництва. З метою забезпечення ефективного масштабування пріоритетів державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва на рівень регіонів необхідно приділяти увагу посиленню діалогу між центральними та місцевими органами виконавчої влади із залученням регіональних рад підприємств.

Мінекономрозвитку для забезпечення ефективності реалізації державної політики у сфері розвитку підприємництва проводитиме двічі на рік моніторинг виконання Стратегії і плану заходів із залученням співвиконавців, які для участі в засіданнях робочих груп делегують уповноваженого представника з питань малого і середнього підприємництва. Крім того, до роботи можуть бути залучені представники Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України, в рамках якої заплановано утворити робочу групу, що розглядатиме питання підприємництва.

Для виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії можуть залучатись центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, їх об'єднання, громадські об'єднання підприємств та роботодавців. Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України, наукові установи, громадські ради при центральних органах виконавчої влади та місцевих держадміністраціях, консультанти, порадичі та інші допоміжні органи з питань розвитку малого і середнього підприємництва. Рада бізнес-омбудсмена, регіональні ради підприємств, міжнародні організації, донори міжнародної технічної допомоги та інші.

За результатами моніторингу та отриманої від співвиконавців інформації Мінекономрозвитку двічі на рік готуватиме звіти про хід реалізації Стратегії та виконання плану заходів щодо її реалізації. З цією метою Мінекономрозвитку здійснюватиме координацію дій з виконання плану заходів, підготовку та проведення засідань робочих груп (кожного півріччя або у разі потреби). У разі потреби заходи здійснюватимуться шляхом прийняття відповідних актів Кабінету Міністрів України або надання доручень Прем'єр-міністром України.

Ураховуючи обмеженість фінансування розвитку підприємництва за рахунок державного бюджету, Мінекономрозвитку проводитиме двічі на рік зустрічі з представниками міжнародних фінансових організацій та донорів міжнародної технічної допомоги з метою координації дій із залучення їх допомоги для виконання плану заходів щодо реалізації Стратегії.

З метою забезпечення прозорості, відкритості та неупередженості до проведення моніторингу і оцінювання ефективності реалізації Стратегії може бути проведене незалежне оцінювання із залученням міжнародних експертів, наукових установ та інших кваліфікованих сторін. Результати такого оцінювання стануть основою для підготовки нової стратегії після 2020 року.

На сьогодні формування та реалізація державної політики у сфері розвитку підприємництва здійснюється Мінекономрозвитку відповідно до Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459.

Для проведення фахових консультацій з питань, що стосуються розвитку підприємництва, в тому числі ефективного виконання завдань, визначених Стратегією, буде утворено консультативно-дорадчий орган при Мінекономрозвитку — Офіс розвитку малого і середнього підприємства. Фінансування діяльності Офісу здійснюватиметься за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

Таким чином, будуть закладені основи для функціонування ефективної інституційної моделі формування та реалізації державної політики у сфері розвитку підприємства.

У 2019 році у разі істотних змін умов функціонування економіки та/або зміни стратегічних пріоритетів загальнодержавної політики, в тому числі з урахуванням кращої міжнародної практики, підходи до інституційної моделі формування та реалізації державної політики у сфері розвитку підприємства можуть бути переглянуті.

Очікувані результати

Реалізація Стратегії передбачає досягнення індикаторів, які дадуть змогу оцінити результати реалізації державної політики у сфері розвитку підприємства.

Індикатор	Поточне значення (звітний рік)	Значення 2020 року
Загальні показники		
Частка інноваційних підприємств, відсотків загальної кількості підприємств	14,6 (2012—2014)	20
Частка витрат підприємств на науково-дослідницьку діяльність, відсотків валового внутрішнього продукту	0,42 (2015)	0,426
Частка ринків із конкурентною структурою, відсотків загального обсягу реалізованої продукції	42,7 (2015)	49,5
Спеціальні показники		
Частка суб'єктів малого і середнього підприємництва у доданій вартості за витратами виробництва, відсотків загального обсягу	59 (2015)	60,5
Частка суб'єктів малого і середнього підприємництва в загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг), відсотків загального обсягу	63 (2015)	66
Частка прибутку, отриманого суб'єктами малого і середнього підприємства, відсотків загального обсягу	72,8 (2015)	78
Частка підприємств-експортерів, відсотків загальної кількості	5,9 (2014)	9
Частка суб'єктів малого і середнього підприємництва, які впроваджують інноваційні продукти або процеси, відсотків загальної кількості	7,4 (2012—2015)	7,9
Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів		
Фінансування заходів з реалізації цієї Стратегії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, що передбачаються на утримання відповідних органів державної влади, міжнародної технічної допомоги, а також інших джерел, не заборонених законодавством.		
Обсяг фінансування, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації цієї Стратегії, визначається щоріку з урахуванням можливостей джерел фінансування.		
		Додаток 1 до Стратегії
ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ДОКУМЕНТИ. які прямо чи опосередковано впливають на розвиток малого та середнього підприємництва		
Найменування документа	Основні цілі/завдання	
Стратегія сталого розвитку «Україна 2020», схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5	забезпечення сталого розвитку забезпечення безпеки держави, бізнесу та громадян відповідальність і соціальна справедливість гордість за Україну в Європі та світі політичний діалог та реформи зовнішня політика та політика безпеки юстиція, свобода і безпека торгівля економічне та секторальне співробітництво фінансове співробітництво економічне зростання ефективне врядування розвиток людського капіталу верховенство права і боротьба з корупцією безпека та оборона створення сприятливих умов для ведення бізнесу	
Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII	входження України до провідної двадцятки країн світу у рейтингу Ведення бізнесу	
Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року та план пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275	поетапне зниження в Україні масштабу бідності, соціального відчуження та запровадження нових механізмів її запобігання	
План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 615	поетапне зниження в Україні масштабу бідності, соціального відчуження та запровадження нових механізмів її запобігання	
План дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відобраних Групою Світового банку у методології рейтингу «Ведення бізнесу», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1406	створення умов для динамічного, збалансованого розвитку регіонів України	
Стратегія подолання бідності, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 161	територіальна соціально-економічна інтеграція та просторовий розвиток	
План заходів на 2016—2017 роки з реалізації Стратегії подолання бідності, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. № 573	ефективне управління регіонального розвитку	
Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385	усунення технічних бар'єрів у торгівлі між ЄС і Україною виконання зобов'язань України після вступу до СОТ модернізація економіки за рахунок збільшення обсягу інвестицій і підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції на світовому ринку	
Стратегія розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 844	дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі	
Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142	підвищення ефективності розподілу ресурсів забезпечення ефективного виконання державного бюджету підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами	
Секторальні та галузеві стратегічні та програмні документи		
Транспортна стратегія України на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 р. № 2174	забезпечення стабільного і ефективного розвитку транспортного сектору, створення умов для соціально-економічного розвитку, підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки і рівня життя населення	
Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затверджена постановою Правління Національного банку від 18 червня 2015 р. № 391	створення фінансової системи, здатної забезпечувати стабільний економічний розвиток за рахунок ефективного перерозподілу фінансових ресурсів в економіці на основі розбудови повноцінного ринкового конкурентоспроможного середовища згідно із стандартами ЄС	
Енергетична стратегія України на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 1071	розроблення стратегій для таких галузей промисловості, як електроенергія, ядерна енергія, вугілля, нафта і газ	
Стратегія розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 р. № 806	інтеграція в енергетичний сектор Європейського Союзу	
Концепція реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 червня 2016 р. № 402	створення організаційних та економічних умов для ефективного розвитку аграрного сектору	
План заходів з реалізації Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 632	створення оптимальної якісної та ефективної державної системи правової охорони інтелектуальної власності	
Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затверджені Законом України від 21 грудня 2010 р. № 2818-VI	створення оптимальної якісної та ефективної державної системи правової охорони інтелектуальної власності	
стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища шляхом інтеграції екологічної політики до галузевих програм та стратегій розвитку		
гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення		
впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем		

ДОКУМЕНТИ

Можливості	Загрози
Підтримка з боку міжнародної спільноти Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та інші угоди про вільну торгівлю Стратегія сталого розвитку «Україна 2020» та комплексна програма реформування Подальший розвиток системи публічних закупівель Участь у рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» та програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014—2020)» Повноцінне використання можливостей Європейської мережі підприємств Високі темпи зростання інформаційно-телекомунікаційних технологій та інформатизації Спроможність банківським сектором кредитувати суб'єктів малого і середнього підприємництва Підвищення рівня енергоефективності Підвищення рівня спроможності об'єднань підприємців Взаємодія заінтересованих сторін, які надають підтримку малому і середньому підприємництву	Продовження геополітичної нестабільності на сході країни Повільне відновлення економіки або нові макроекономічні потрясіння Повільні темпи виконання програм реформування Непередбачувані зміни в законодавстві Соціальні заворушення

Додаток 8 до Стратегії			
ПЛАН заходів з реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року			
Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Індикатор виконання

	КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 7 червня 2017 р. № 391-р Київ	

Про внесення зміни до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2015 р. № 765

Внести зміну до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2015 р. № 765 «Про комплексні заходи щодо стабілізації роботи енергогенеруючих компаній та теплоелектроцентралей для забезпечення надійності роботи об'єднаної енергетичної системи України в осінньо-зимовий період 2015/16 року» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 60, ст. 1982; 2016 р., № 61, ст. 2098), замінивши у підпункті 2 цифри і слова «1 липня 2017 р.» цифрами і словами «1 травня 2018 р.».

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення

Петропавлівський районний суд Дніпропетровської обл. (адреса суду: 52700, Дніпропетровська обл., смт Петропавлівка, вул. Радянська, 74а) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться 08.08.2017 о 09:00 до Жила Олег Олександрович (останнє відоме місце реєстрації: 52744, Дніпропетровська обл., Петропавлівський р-н, с. Миколаївка, вул. Піонерська, буд. 3) справа № 188/640/17, **суддя Ніколаєва І. К.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Оріхівський районний суд Запорізької області, що розташований за адресою: 70500, Запорізька область, м. Оріхів, вул. Травнева, 23, викликає в судове засідання як відповідача Мокрого Володимира Володимировича за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» в особі філії Донецьке обласне управління АТ «Ощадбанк» до Мокрого Володимира Володимировича про стягнення заборгованості на 09 годину 00 хвилин 08 серпня 2017 року. У разі неявки у судове засідання справа буде розглянута у його відсутність за наявними у справах доказами.

Суддя Л.С. Щербань

 ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження гуманного ставлення до тварин

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) текст статті 89 викласти в такій редакції:

«Жорстоке поводження з тваринами - знущання над тваринами, завдання побиттів або вчинення інших насильницьких дій, що завдали тварині фізичного болю, страждань і не спричинили тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі, залишення тварин напризволяще, у тому числі порушення правил утримання тварин, —

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією тварини, якщо перебування тварини у власника становить загрозу для її життя або здоров'я.

Ті самі дії, вчинені стосовно двох і більше тварин, або групою осіб, або особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме порушення, пропаганда жорстокого поводження з тваринами —

тягнуть за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб з конфіскацією тварини, якщо перебування тварини у власника становить загрозу для її життя або здоров'я».

Насильницькі дії стосовно тварин, спрямовані на задоволення статевої пристрасті, —

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією тварини, якщо перебування тварини у власника становить загрозу для її життя або здоров'я»;

2) статтю 221 після слова та цифр «статтями 85¹, 88—88²» доповнити цифрами «89»;

3) у частині першій статті 222 слово та цифри «стаття 44¹» замінити словом та цифрами «стаття 89»;

4) абзац другий пункту 1 частини першої статті 255 після цифр «51²» доповнити цифрами «88¹, 89».

2. Статтю 299 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) викласти в такій редакції:

«Стаття 299. Жорстоке поводження з тваринами

1. Жорстоке поводження з тваринами, що відносяться до хребетних, у тому числі безпритупними тваринами, що вчинене умисно

та призвело до каліцтва чи загибелі тварини, а також нацьковуванн тварин одна на одну чи інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, публічні заклики до вчинення діянь, які мають ознаки жорстокого поводження з тваринами, а також поширення матеріалів із закликами до вчинення таких дій —

караються арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до трьох років.

2. Ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього чи неповнолітнього, —

караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені з особливою жорстокістю або у присутності малолітнього чи неповнолітнього, або щодо двох і більше тварин, або повторно, або групою осіб, або вчинені активним способом, —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років».

3. У статті 1 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 27, ст. 230):

1) абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

«жорстоке поводження з тваринами — знущання над тваринами, у тому числі безпритупними, що спричинило мучення, завдало їм фізичного страждання, тілесні ушкодження, каліцтво або призвело до загибелі, нацьковування тварин одна на одну та на інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення домашніх та сільськогосподарських тварин напризволяще, у тому числі порушення правил утримання тварин»;

2) після абзацу дванадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«пересувний звіринець — спеціально обладнані некапітальні споруди, тимчасові приміщення, транспорт, мобільні клітки, огорожі, інші пересувні конструкції, що використовуються закладами культури, церквами, пересувними церквами, гастролями центрами та іншими особами для тримання і транспортування диких тварин з метою їх використання у цирковій, естрадній, розважальній діяльності (публічного і приватного характеру), а також для їх публічної демонстрації, залучення до показів, виставок, що не мають наукового значення».

У зв'язку з цим абзаци тринадцятий — п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим — шістнадцятим.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
22 червня 2017 року
№ 2120-VIII

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ «Дельта Банк»: організатор торгів ТОВ «ЗАКУПКИ.ПРОМ.УА»	
Номер лота:	Q80226b2270
Короткий опис активів (майна) в лоті:	Право вимоги за кредитними договорами
Електронна адреса для доступу до відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	http://www.prozorro.sale/
Дата проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	28.08.2017
Час проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale
Детальна інформація щодо лота	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/118-delta/16663-28082017-7033

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК ПІДОЗРЮВАНОГО при здійсненні спеціального досудового розслідування

Підозрюваний Мітрущенко Руслан Геннадійович, 04.05.1974 року народження, який проживає за адресою: Донецька область, м. Горлівка, вул. Кірова, буд.5, кв.69, на підставі ст.ст. 297-5, 133, 135 КПК України, Вам необхідно з'явитися 11.08.2017, 14.08.2017, 15.08.2017 року у період часу з 09.00 до 18.00 годин до старшого слідчого першого слідчого відділу слідчого управління прокуратури Донецької області Снурнікова Д.О. за адресою: Донецька область, м. Краматорськ, вул. Румянцев, 4 «а», для проведення за Вашою участю слідчих дій у кримінальному провадженні №42016050000001286 від 08.12.2016 за ч. 1 ст. 258-3 КК України — вручення Вам повідомлення про підозру, допиту як підозрюваного, закінчення досудового розслідування та відкриття Вам матеріалів кримінального провадження, відповідно до вимог ст. ст. 46, 47, 54, 278, 290, 291 КПК України.

Кобеляцький районний суд Полтавської області викликає Маранчук Ларису Ісидорівну, 15.07.1967 року народження, останнє місце проживання: Одеська область, Саратський район, с. Новоселівка, вул. Бесарабська (до перейменування Калініна), 21 як відповідачку в судове засідання в цивільній справі за позовом Маранчук Григорія Георгійовича до Маранчук Лариси Ісидорівни про розірвання шлюбу.

Судове засідання відбудеться 06 жовтня 2017 року о 09 год. 30 хв. в приміщенні суду за адресою: м. Кобеляки, вул. Шевченка, 16/25, Полтавська область.

Якщо до суду є обов'язковою. В разі неявки справу, буде розглянуто за вашої відсутності.

Відповідач зобов'язаний повідомити суд про причини неявки в судове засідання.

Суддя Т.В. Тєслєнко

ПОВІДОМЛЕННЯ про виключення з державного реєстру фінансових установ ТОВ «ФІНАНС-ГОЛД»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФІНАНС-ГОЛД» (код в ЄДР: 39705983; місцезнаходження: 01103, м. Київ, бульвар Дружби Народів, буд. 28-А, нежиле приміщення № 6, офіс 1 повідомляє про те, що 07 липня 2017 року загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю «ФІНАНС-ГОЛД» було прийнято рішення виключити Товариство з обмеженою відповідальністю «ФІНАНС-ГОЛД» з Державного реєстру фінансових установ та подати до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг заяву про виключення фінансової установи з Державного реєстру фінансових установ.

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ «Дельта Банк»: організатор торгів ТОВ «ВЕР-ТАС»	
Номер лота:	Q83626b14152-Q83626b14156
Короткий опис активів (майна) в лоті:	Нерухомість житлова, нежитлова, земельні ділянки
Електронна адреса для доступу до відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	http://www.prozorro.sale/
Дата проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	23.08.2017
Час проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) /електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale
Детальна інформація щодо лота	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/118-delta/16637-23082017-7019

Ухвалою Біловодського районного суду Луганської області від 03.05.2017 року прийнято до провадження обвинувальний акт, внесений до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за № 12014130430000240 відносно Сергєєнкової Ірини Анатоліївни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

До суду як обвинувачена викликається Сергєєнкова Ірина Анатоліївна у підготовче судове засідання, яке призначене на 13 годину 00 хвилин 8 серпня 2017 року та відбудеться в приміщенні суду за адресою: Луганська область, смт Біловодськ, вул. Луганська, 30.

З дня опублікування оголошення, обвинувачена вважається повідомленою про дату, час та місце слухання справи.

Наслідки неявки передбачені ст. 323 КПК України.

Суддя Є.О. Соболев

Вінницький міський суд Вінницької області викликає як відповідача Біляк Дениса Володимировича, останнє місце реєстрації: вул. Отважних, буд. 15, кв. 11, м. Донецьк, в судове засідання, яке відбудеться 30.08.2017 року о 14 год. 30 хв. за адресою: м. Вінниця, вул. Грушевського, 17, каб. № 36, по цивільній справі № 127/14388/16-ц за позовом Мазур Андрія Віталійовича до Товариства з обмеженою відповідальністю «АВТО ГЕО», Біляк Дениса Володимировича, Мельниченка Олександра Петровича про визнання договору купівлі-продажу недійсним та витребування майна у добросовісного покупця та за позовом Мельниченка Олександра Петровича до Товариства з обмеженою відповідальністю «Авто Гео», Мазура Андрія Віталійовича про визнання частково недійсною додаткової угоди № 1 до договору доручення № 10/10 від 26.10.2015 року. Справу розглядає суддя Жмудь О.О.

Якщо відповідача до суду є обов'язковою. У випадку неявки в судове засідання, справу буде розглянуто за відсутності відповідача.

Суддя О.О. Жмудь

Апеляційний суд Чернівецької області (м. Чернівці, Центральна площа, 9) повідомляє Бабенцького Андрія Ілліча, останнє відоме місце реєстрації: вул. Надрічна, 23, м. Чернівці, відповідача у справі за позовом Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до Бабенцького Андрія Ілліча, Лехіцького Андрія Ігоровича про стягнення заборгованості за кредитним договором, про те, що 22 серпня 2017 року о 10.00 годині в залі судових засідань Апеляційного суду Чернівецької області відбудеться розгляд вказаної справи за апеляційною скаргою Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» на рішення Садгірського районного суду міста Чернівці від 10 травня 2017 року.

У випадку неявки Бабенцького Андрія Ілліча у судове засідання, справа буде розглядатися за його відсутності.

Суддя О.О. Одинак

Краснолиманським міським судом Донецької області (84406, Донецька область, м. Лиман, вул. Незалежності, 13) в спеціальному судовому провадженні розглядається кримінальне провадження по обвинуваченню Маринченка Юрія Миколайовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

Обвинувачений Маринченко Юрій Миколайович викликається до каб. № 16 суду на 10 серпня 2017 року о 14 годині 00 хвилин для участі у підготовчому судовому засіданні.

Суддя Шаньшина М.В.

Олевський районний суд Житомирської обл. (адреса суду: 11000, Житомирська обл., м.Олевськ, вул. Володимирська, 7) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться 09.08.2017 об 11:30 до Рубанський Олександр Сергійович (останнє відоме місце реєстрації: 11001, Житомирська обл., м. Олевськ, вул. Острівського, 9А) справа № 287/106/17-ц, **суддя Волощук В. В.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Слов'янський міськрайонний суд Донецької обл. (адреса суду: 84100, Донецька обл., м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться:

08.08.2017 о 16:10 до Свиридов Михайло Олександрович (останнє відоме місце реєстрації: 84101, Донецька обл., м. Слов'янськ, пров. Володимира Івасюка (Павленка), буд. 3) справа № 243/5332/17, **суддя Кузнєцов Р. В.**

08.08.2017 о 16:20 до Секірський Василь Олександрович (останнє відоме місце реєстрації: 84100, Донецька обл., м. Слов'янськ, пр. Курганський, буд. 16) справа № 243/5322/17, **суддя Кузнєцов Р. В.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Добропільський міськрайонний суд Донецької області (85004, м. Добропілля, Донецької області, вул. Банкова, 39а) розглядає цивільну справу за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» до Константінова Володимира Олександровича про стягнення заборгованості.

Відповідач Константінов Володимир Олександрович, 1988 р.н., викликається на 18 вересня 2017 року о 09.00 годині до Добропільського міськрайонного суду, кабінет № 15, для участі у розгляді справи у відкритому судовому засіданні.

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття повинен повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута у його відсутність.

Суддя Здоровиця О.В.

Фрунзівський районний суд Одеської області по цивільній справі № 517/288/17 за позовом Кредитної спілки «Кредитінвест» до Тріль Олександра Миколайовича, Бурдейного Миколи Григоровича, ТОВ «Автотрансгруп» про стягнення заборгованості, місце знаходження яких невідомо, викликає як відповідачів на 11.00 годину 14 серпня 2017 року.

Судове засідання відбудеться у приміщенні Фрунзівського районного суду Одеської області за адресою: смт Захарівка, вул. Одеська, 53.

У разі неявки в судове засідання справа буде розглядатися за відсутності Бурдейного Миколи Григоровича, Тріль Олександра Миколайовича.

Голова суду І.В. Гончар

Саратський районний суд Одеської області (68200, смт Сарата, Одеської області, вул. Крістіана Вернера, 107, суддя Кожокар Т.Я.) викликає в судове засідання на 28 серпня 2017 року, на 14 годину 00 хвилин як відповідачів Буданову Галину Геннадіївну, Буданова Михайла Михайловича, Лозовського Олександра Валентиновича, які зареєстровані в с. Плахтіївка вулиця Сонячна (Кірова), 153, Саратського району, Одеської області по цивільній справі за позовом Філіпповського Вячеслава Степановича до Буданової Галини Геннадіївни, Буданова Михайла Михайловича, Лозовського Олександра Валентиновича, третя особа: Плахтіївська сільська рада Саратського району Одеської області про усунення перешкод в користуванні власністю шляхом зняття з реєстрації місця проживання.

В разі неявки та невиконання обов'язку повідомити суд про причину неявки, справу буде вирішено без вашої участі за наявними у справі доказами.

Суддя Кожокар Т.Я.

ОГОЛОШЕННЯ

Артемівський міськрайонний суд Донецької обл. (адреса суду: 84511, Донецька обл., м. Артемівськ, вул. Артема, 5) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться:

08.08.2017 об 11:20 до Друпл (Шкурина) Наталя Іванівна (останнє відоме місце реєстрації: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, пров. 2-й Совнаркома, буд. 12) справа № 219/3431/17, **суддя Павленко О. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Спіцина Наталя Юріївна (останнє відоме місце реєстрації: 84526, Донецька обл., Бахмутський р-н, с. Різниківка, вул. Леніна, буд. 20) справа № 219/4572/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Широченко Галина Вікторівна (останнє відоме місце реєстрації: 84522, Донецька обл., Бахмутський р-н, м. Сіверськ, вул. Енергетиків, буд. 34, кв. 3) справа № 219/4433/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Ковтун Оксана Анатоліївна (останнє відоме місце реєстрації: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, пров. Першотравневий, буд. 96) справа № 219/5088/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Рогаченко Євген Едуардович (останнє відоме місце реєстрації: 84501, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Зелена, буд. 38) справа № 219/4586/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Волін Роман Олегович (останнє відоме місце реєстрації: 84503, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Маріупольська, буд. 33, кв. 2) справа № 219/4966/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Кравсун Наталя Данилівна (останнє відоме місце реєстрації: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Петровського, буд. 189, кв. 21) справа № 219/4279/17, **суддя Медінцева Н. М.**

09.08.2017 о 15:00 до Однораленко Анатолій Володимирович (останнє відоме місце реєстрації: 84545, Донецька обл., Бахмутський р-н, м. Соледар, вул. Полеглих Героїв, буд. 7) справа № 219/4486/17, **суддя Медінцева Н. М.**

17.08.2017 об 15:00 до Полтавець Олег Вікторович (останнє відоме місце реєстрації: 84522, Донецька обл., м. Сіверськ, вул. Леніна, буд. 58) справа № 219/3419/17, **суддя Павленко О. М.**

18.08.2017 об 14:30 до Кравченко Катерина Петрівна (останнє відоме місце реєстрації: 84522, Донецька обл., Артемівський р-н, м. Сіверськ, вул. Орджонікідзе, буд. 51) справа № 219/3621/17, **суддя Павленко О. М.**

18.08.2017 об 11:20 до Гнесь Ганна Володимирівна (останнє відоме місце реєстрації: 84500, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Леваневського, буд. 20, кв. 62) справа № 219/3737/17, **суддя Павленко О. М.**

18.08.2017 об 11:40 до Малашицький Станіслав Йосипович (останнє відоме місце реєстрації: 84511, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Радянська, буд. 95) справа № 219/3483/17, **суддя Павленко О. М.**

22.08.2017 о 12:30 до Линник Ірина Анатоліївна (останнє відоме місце реєстрації: 84522, Донецька обл., Бахмутський р-н, м. Сіверськ, вул. Бахмутська, буд. 20) справа № 219/3751/17, **суддя Павленко О. М.**

01.09.2017 о 09:45 до Молодецька Світлана Олексіївна (останнє відоме місце реєстрації: 84552, Донецька обл., Бахмутський р-н, м. Часів Яр, вул. Пушкіна, буд. 51) справа № 219/7372/17, **суддя Чопик О. П.**

08.09.2017 о 09:45 до Максименко Микола Олександрович (останнє відоме місце реєстрації: 84551, Донецька обл., Бахмутський р-н, м. Часів Яр, вул. Гагаріна, буд. 15) справа № 219/4537/17, **суддя Дубовик Р. С.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України.

З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Добропільський міськрайонний суд Донецької області (85004, м. Добропілля Донецької області, вул. Банкова, буд. 39а) розглядає цивільну справу за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний Ощадний банк України» в особі філії – Донецьке обласне управління АТ «Ощадбанк» до Тарасова Олександра Олександровича про стягнення заборгованості. Відповідач: Тарасов Олександр Олександрович, 22.11.1980 року народження, що мешкає за останньою відомою адресою: Донецька обл., м. Зугрес, вул. 60 років Жовтня, 44/8, викликається до Добропільського міськрайонного суду Донецької області, як відповідач по цивільній справі.

Судове засідання відбудеться 11.08.2017 року о 08.40 год. у приміщенні суду за адресою: Донецька область, м. Добропілля, вул. Банкова (Радянська), 39А. У разі неявки відповідача до суду справу буде вирішено на підставі наявних у ній даних чи доказів.

Суддя С.А. Питуляк

Слов'янський міськрайонний суд Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) розглядає цивільну справу за позовною заявою Тарасенко Олени Олександрівни, яка діє в своїх інтересах та в інтересах неповнолітнього сина Тарасенка Василя Васильовича, 1 липня 2005 року народження, до Горлівської міської ради Донецької області про визнання права власності на частку в спільному сумісному майні подружжя та визнання права власності на рухоме майно в порядку спадкування за законом. Відповідач по справі: Горлівська міська рада Донецької області, останнє відоме місце розташування: Донецька область, м. Горлівка, проспект Перемоги, будинок № 67, викликається на 9 серпня 2017 року о 08 годині 00 хвилин до Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2), для участі в розгляді справи по суті.

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття відповідач повинен повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута в його відсутність.

Суддя Хаустова Т.А.

Слов'янський міськрайонний суд Донецької області (84112, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2) розглядає цивільну справу про стягнення заборгованості за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» до відповідача Rogozina Olexandra Михайловича, останнє місце реєстрації та проживання: Донецька обл., м. Горлівка, вул. Колхозна, буд. 32, викликається 10 серпня 2017 року о 10 год. 30 хв. до суду, для участі у розгляді справи по суті.

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття відповідач повинен повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута в його відсутність.

Суддя Кузнецов Р.В.

Куйбишевський районний суд Запорізької області викликає в судові засідання на 10 год. 00 хв. 11 серпня 2017 року та 10 год. 00 хв. 18 серпня 2017 року як відповідачку Тямасеву Світлану Михайлівну, останнє відоме місце проживання якої: Донецька обл., м. Сніжне, вул. 250 років Донбасу, буд. 8, кв. 36, по цивільній справі №319/882/17 за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк» в особі філії – Донецьке обласне управління АТ «Ощадбанк» до Тямасєвої Світлани Михайлівни про стягнення заборгованості за кредитом. Розгляд справи відбудеться в залі засідань Куйбишевського районного суду Запорізької області за адресою: 71001, Запорізька обл., смт Білямак, вул. Центральна, буд. 26а. Явка до суду обов'язкова. Відповідачці пропонується надати свої заперечення до позову та докази. У разі неявки відповідачка повинна повідомити суд про причини неявки. В разі неявки без поважних причин справу буде розглянуто у відсутності особи згідно із ч. 4 ст. 169 ЦПК України за наявними в ній доказами.

Суддя Хамзін Т.Р.

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих електронних торгів (аукціону) з продажу активів — прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ КБ «СВРБАНК» на електронному торговельному майданчику Товариство з обмеженою відповідальністю «Електронні торги України»	
Номери лотів:	№№ Q8253b13714 — Q8253b13715
Коротка назва лота/номера кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними з юридичними особами та договорами забезпечення зобов'язань.
Місце проведення аукціону:	https://ubiz.ua/
Дата проведення аукціону:	21.08.2017
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті організатора торгів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/175-pat-kb-yevrobank/16413-21082017-6791

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих електронних торгів (аукціону) з продажу активів — прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ КБ «СВРБАНК» на електронному торговельному майданчику ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКУПІВЛІ ЮА»	
Номери лотів:	№№ Q8263b13716 — Q8263b13723
Коротка назва лота/номера кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними з юридичними особами та договорами забезпечення зобов'язань
Місце проведення аукціону:	https://sale.zakupki.com.ua/
Дата проведення аукціону:	21.08.2017
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті організатора торгів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/175-pat-kb-yevrobank/16414-21082017-6792

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих електронних торгів (аукціону) з продажу активів — прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ КБ «СВРБАНК» на електронному торговельному майданчику ТОВ «ІТ-КОНТРАКТ»	
Номери лотів:	№№ Q8283b13727 — Q8283b13732
Коротка назва лота/номера кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними з юридичними особами та договорами забезпечення зобов'язань
Місце проведення аукціону:	https://public-bid.sale/purchases
Дата проведення аукціону:	21.08.2017
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті організатора торгів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/175-pat-kb-yevrobank/16416-21082017-6797

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих електронних торгів (аукціону) з продажу активів — прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ КБ «СВРБАНК» на електронному торговельному майданчику Товарна біржа «Універсальна товарно-сировинна біржа»	
Номери лотів:	№ Q8303b13733
Коротка назва лота/номера кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними з юридичними особами та договорами забезпечення зобов'язань
Місце проведення аукціону:	https://tb.kiev.ua
Дата проведення аукціону:	21.08.2017
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті організатора торгів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/175-pat-kb-yevrobank/16417-21082017-6803

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих електронних торгів (аукціону) з продажу активів — прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ КБ «СВРБАНК» на електронному торговельному майданчику ЦЕНТРАЛЬНА УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА	
Номери лотів:	№№ Q8273b13724 — Q8273b13726
Коротка назва лота/номера кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними з юридичними особами та договорами забезпечення зобов'язань
Місце проведення аукціону:	https://eauction.centrex.com.ua
Дата проведення аукціону:	21.08.2017
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті організатора торгів
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/175-pat-kb-yevrobank/16415-21082017-6793

У провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) знаходиться цивільна справа № 2/243/2511/2017 (243/3849/17) за позовом Решетняк Лідії Дмитрівни до Територіальної громади Маяківської сільської ради Слов'янського району Донецької області, Волох Світлани Олександрівни, за участю третіх осіб: Відділу державної реєстрації Слов'янської райдержадміністрації Донецької області, Відділу з питань надання адміністративних послуг, Другої Слов'янської державної нотаріальної контори, про визнання права власності.

Суддя Мірошніченко Л.С. викликає відповідачку по справі: Волох Світлану Олександрівну, адреса: 84100, м. Слов'янськ, вул. Свободи, буд. 34, кв. 100, у судове засідання, яке відбудеться 8 серпня 2017 року о 13 годині 30 хвилин у залі судового засідання № 7.

Відповідачці пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття відповідачка повинна повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута в її відсутність.

Орджонікідзевський районний суд м. Харкова викликає Гриника Олега Івановича, 11.02.1980 р.н., у судове засідання, яке відбудеться 10 серпня 2017 року о 13.45, як відповідача по цивільній справі №644/1853/17; н/п 2/644/1429/17 за позовом Кохана Олександра Петровича до Гриника Олега Івановича про стягнення боргу за договором позики. Судове засідання відбудеться у приміщенні суду за адресою: м. Харків, пр. Архітектора Альошина, 7. **Головуючий у справі суддя Шевченко С.В.**

У разі Вашої неявки без поважних причин судом буде винесено заочне рішення.

Згідно з протоколом № 10 Позачергових Загальних зборів учасників ТОВ «Інстафф» від 20.07.2017 р. прийнято рішення щодо припинення Товариства з обмеженою відповідальністю «Інстафф» (08132, м. Вишневе, вул. Ломоносова, буд. 1-Б, оф. 2, код ЄДПРОУ 38151163) шляхом його ліквідації у добровільному порядку. Головою ліквідаційної комісії призначено Пріщенка Павла Анатолійовича. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців від дня публікації оголошення.

Болевівський міський суд Івано-Франківської обл. (адреса суду: 77200, Івано-Франківська обл., м. Болевів, вул. Коновальця, буд. 34) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться 08.08.2017 о 09:40 до Мельник Василь Степанович (останнє відоме місце реєстрації: 77220, Івано-Франківська обл., Болевівський р-н, с. Тисів, вул. Шевченка, буд. 7) справа № 339/218/17, **суддя Сметанюк В. Б.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Ємільчинський районний суд Житомирської обл. (адреса суду: 11200, Житомирська обл., смт. Ємільчине, вул. Жовтня, 2) викликає відповідача за позовом ПАТ КБ Приватбанк, про стягнення заборгованості, у судове засідання, яке відбудеться 08.08.2017 о 09:00 до Гнітецька Людмила Вікторівна (останнє відоме місце реєстрації: 11250, Житомирська обл., Ємільчинський р-н, смт Яблунець, вул. Чапаєва, буд. 7) справа № 277/308/17, **суддя Гресько В. А.**

У разі неявки відповідача у призначений час або неповідомлення про причини неявки справа буде розглянута за його відсутності за наявними доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З опублікуванням цього оголошення відповідач по справі вважається належним чином повідомленим про час, день та місце проведення судового засідання.

Старобільський районний суд Луганської області (92700, вул. Пролетарська, 38а) викликає відповідачку Чернікову Людмилу Володимирівну в справі №431/14/17-ц за позовом ПАТ «Альфа-Банк» до Чернікової Людмили Володимирівни про стягнення заборгованості в судове засідання, призначене на 08.08.2017 р. о 09.00 год. **Суддя Озеров В.О.**

У разі неявки відповідачки на призначений час та неповідомлення про причини неявки, справа буде розглянута за її відсутності за наявними в ній доказами на підставі ст. 169 ЦПК України. З публікацією оголошення, відповідачка вважається повідомленою належним чином.

Краснолиманським міським судом Донецької області (84406, м. Лиман, вул. Незалежності, 13) розглядається цивільна справа № 225/5605/16-ц за позовом Публічного акціонерного товариства «Альфа Банк» до Прокоф'єва Олександра Олександровича про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Відповідач Прокоф'єв Олександр Олександрович викликається до каб. №12 суду на 14 серпня 2017 року о 16 годині 00 хвилин для участі у розгляді справи по суті.

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У разі неявки відповідача, справа буде розглянута у його відсутність за наявними доказами.

Суддя Саржевська І.В.

Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області викликає в судове засідання на 10 год. 30 хв. 7 серпня 2017 року як відповідача Тарарака Артема Олександрович (останнє відоме місце проживання: вул. Шевченка, 31-Б, кв. 1 у м. Вознесенську Миколаївської області), у справі за позовом Лопушенко Лідії Іванівни до Тарарака Артема Олександрович про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

Засідання відбудеться в приміщенні Вознесенського міськрайонного суду за адресою: м. Вознесенськ Миколаївської області, вул. Кібрика, 11, каб. № 14.

В разі неявки відповідача в судове засідання, справа буде розглянута без його участі на підставі наявних у ній матеріалів.

Суддя О.В. Вуйів

Печерський районний суд м. Києва викликає обвинуваченого Бастрікова Владислава Олександровича, 27.09.1976 р.н. (останнє відоме місце проживання: Київська область, Вишгородський район, с. Старі Петрівці, пров. Виноградний, буд. 8) у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України в судове засідання, яке відбудеться 08 серпня 2017 року о 15 год. 00 хв. Явка до суду обов'язкова. При собі необхідно мати паспорт або документ, який посвідчує особу.

Слухання кримінального провадження відбудеться в приміщенні Печерського районного суду м. Києва за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 42а, зал № 3, каб. 17, **під головуванням судді Шапутько С.В.**

Також повідомляємо, що відповідно до ухвали Печерського районного суду м. Києва від 05.07.2017 призначено судовий розгляд на підставі обвинувального акта за обвинуваченням Бастрікова Владислава Олександровича, 27.09.1976 р.н., у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, в порядку спеціального судового провадження.

У разі неявки обвинуваченого до суду, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватися за відсутністю обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

ОГОЛОШЕННЯ

Дзержинський міський суд Донецької області (85200, м. Торецьк, вул. Дружби, 4) розглядає цивільну справу за позовною заявою ПАТ «Укрсоцбанк» до Альпатцевої Вікторії Василівни, Гашимова Ниджат Мезахир огли про стягнення заборгованості за кредитним договором.

Відповідачі по справі Альпатцева Вікторія Василівна, зареєстрована за адресою: вул. Соцгородок, будинок 89, смт Кірове, м. Дзержинськ, Донецька область, Гашимов Ниджат Мезахир огли, зареєстрований за адресою: вул. Радянська, будинок 52, м. Дзержинськ, Донецька область, викликаються на 20 вересня 2017 року о 13.00 год. до суду, каб. № 7, для участі у розгляді справи по суті.

Відповідач, зареєстроване місце проживання (пребування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, викликається в суд через оголошення у пресі. З опублікуванням оголошення про виклик відповідач вважається повідомленим про час і місце розгляду справи.

Відповідачам пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття, відповідачі повинні повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута у їх відсутність.

Суддя В.В. Андреев

Дніпровський районний суд м. Києва в зв'язку з розглядом цивільної справи за позовом Публічного акціонерного товариства «УкрСиббанк» до Волощук Андрія Миколайовича, Шуруби Ніни Олексіївни, Волощук Анни Вікторівни про стягнення заборгованості за кредитним договором, викликає в судове засідання, яке відбудеться 26 вересня 2017 року о 14 годині 00 хвили в приміщенні Дніпровського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. І. Сергієнка, 3, каб. 39) як відповідача Шуруб Ніну Олексіївну, останнє місце проживання за адресою: м. Київ, пр-т Маяковського, буд. 69, кв. 211.

В разі неявки в судове засідання, справа буде розглянута без вашої участі.

Суддя В.П. Катющенко

Старобільський районний суд Луганської області викликає Коннову Ольгу Миколаївну, яка мешкає за адресою: Луганська обл., м. Антрацит, с. Кам'яне, як відповідачу у судове засідання по цивільній справі № 431/2647/17 провадження № 2/431/999/17 за позовом Коннова Павла Дмитровича до Коннові Ольги Миколаївни про розірвання шлюбу, яке відбудеться 14 серпня 2017 року о 09 годині 00 хв. в приміщенні суду за адресою: Луганська область, м. Старобільськ, вул. Миру (Пролетарська), 38а.

У разі неявки на вказане судове засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст. 169 ЦПК України.

Суддя Олійник С.В.

Конотопський міськрайонний суд Сумської області викликає Чухно Олександра Анатолійовича як відповідача по цивільній справі № 2/577/1133/17 за позовом Чухно Раїси Іванівни до Чухно Олександра Анатолійовича, третя особа: орган реєстрації Конотопської міської ради про визнання особи такою, що втратила право користування приміщенням 15 серпня 2017 року о 08. год. 00 хв. в приміщенні суду за адресою: Сумська область, м. Конотоп, вул. Садова, 8, каб. № 10, тел. 2-63-04. При собі необхідно мати паспорт.

Суддя Т.А. Буток

Маньківський районний суд Черкаської області викликає в судове засідання по цивільній справі № 701/534/17-ч за позовом Манжолі Романа Вікторовича до Манжолу Катерини Миколаївни про розірвання шлюбу та стягнення аліментів, як відповідача Манжолі Катерину Миколаївну. Судове засідання відбудеться о 09.00 год. 16 серпня 2017 року в приміщенні суду за адресою: вул. Соборна, 8, смт Маньківка, Маньківського району, Черкаської області. У разі неявки відповідача справа буде розглянута без її участі.

Суддя І.Д. Калієвський

15 серпня 2017 року на Аграрній біржі відбудеться загальний аукціон з продажу необробленої деревини лісгосподарських підприємств Луганського та Донецького обласних управлінь лісового та мисливського господарств (ресурс IV-го кварталу 2017 року).

Сесія з продажу деревини (всі сортименти) відбудеться 15 серпня о 10:00. Відомості про обсяги запропонованої для продажу необробленої деревини, її породи, продавців, якісні характеристики, кількість та розміри лотів, початковий рівень ціни лота, крок аукціону, умови поставки, строки поставки, кінцевий термін прийняття заявок на участь в аукціоні, розмір та термін перерахунку гарантійного внеску, а також інші умови проведення аукціону можна отримати на сторінці Аграрної біржі в мережі Інтернет — agrex.gov.ua або за адресою: 04073, м. Київ, вул. Копилівська, 67, корп. 5, будівля Аграрної біржі, тел. (044) 468-69-27, e-mail: wood@agrex.gov.ua.

Прийом заявок на аукціон завершується 14 серпня 2017 року о 10:00 год.

В провадженні судді Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області О.В. Стадченко знаходиться кримінальне провадження № 233/2982/17 за обвинуваченням Федяніна Максима Сергійовича, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 258-5 КК України зареєстрованого за адресою: Донецька область, м. Макіївка, мікрорайон Зелений, буд. 12, кв. 175.

Відповідно до ухвали Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області від 27 липня 2017 року розгляд кримінального провадження за обвинуваченням Федяніна Максима Сергійовича проводиться в порядку спеціального судового провадження (in absentia) за відсутності обвинуваченого.

Суд викликає обвинуваченого Федяніна Максима Сергійовича у підготовче судове засідання на 09 серпня 2017 року о 10 годині 00 хвили, яке відбудеться у приміщенні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, пр. Ломоносова, 157, корпус 2, каб. № 17.

Суддя О.В. Стадченко

Добропільський міськрайонний суд Донецької області (85004, м. Добропілля Донецької області, вул. Банкова, 39а) розглядає цивільну справу 227/1952/17 за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» в особі філії – Донецьке обласне управління АТ «Ощадбанк» до Новикової Ольги Сергіївни, Новикова Григорія Вікторовича про стягнення заборгованості.

Відповідачка: Новикова Ольга Сергіївна, 26 листопада 1977 року народження, уродженка: м. Харцизьк Донецької області, викликається на 11 серпня 2017 року о 08.00 годині до Добропільського міськрайонного суду, кабінет № 3, для участі у розгляді справи.

Відповідач: Новиков Григорій Вікторович, 16 лютого 1974 року народження, уродженець: м. Харцизьк Донецької області, викликається на 11 серпня 2017 року о 08.00 годині до Добропільського міськрайонного суду, кабінет № 3, для участі у розгляді справи.

Відповідачам пропонується подати письмові пояснення по суті позову та за наявністю заперечення проти позову та докази. У випадку неприбуття вони повинні повідомити суд про причини неявки інакше справа буде розглянута у їхню відсутність.

Суддя Кошля А.О.

Хміляр Юлія Костянтинівна, 19 березня 1986 року народження, яка мешкає за адресою, вул. Леніна, буд. 16, кв. 81, м. Антрацит, Луганської області, викликається як відповідачка у судове засідання по цивільній справі № 2/431/1002/17 за позовом Хміляр Олександра Івановича до Хміляр Юлії Костянтинівни про розірвання шлюбу, яке відбудеться 09 серпня 2017 року о 09 годині 10 хв., в приміщенні суду за адресою: Луганська область, м. Старобільськ, вул. Миру, 38а.

У разі неявки на вказане судове засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст. 169 ЦПК України.

Суддя О.М. Березка

Старобільський районний суд Луганської області викликає Гасанову Елладу Мамедалі кизи, яка мешкає за адресою: Луганська обл., м. Антрацит, вул. Крупської, буд. 41, як відповідачку у судове засідання по цивільній справі № 431/2648/17 провадження № 2/431/1000/17 за позовом Алдаркіна Емілія Хафізівича до Гасанові Елладі Мамедалі кизи про розірвання шлюбу, яке відбудеться 14 серпня 2017 року о 08 годині 00 хв. в приміщенні суду за адресою: Луганська область, м. Старобільськ, вул. Миру (Пролетарська), 38а.

У разі неявки на вказане судове засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст. 169 ЦПК України.

Суддя Олійник С.В.

Солом'янський районний суд м. Києва повідомляє, що розгляд справи за позовом Онищенко Інни Олегівни до Осадчої Вероніки Ігорівни, третя особа: СПРФО Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві про визнання особи такою, що втратила право користуватися жилим приміщенням та зняття з реєстрації обліку відбудеться 18 жовтня 2017 року об 11. год. в приміщенні суду за адресою: м. Київ, вул. Полковника Шутова, 1, каб. 19.

У судове засідання викликається як відповідачка Осадча Вероніка Ігорівна.

В разі вашої неявки справу буде розглянуто у вашу відсутність.

Суддя С.І. Кушнір

У провадженні Бориспільського міськрайонного суду Київської області знаходиться цивільна справа за позовом Лисенок Дениса Анатолійовича до Лисенок Наталії Олександрівни, третя особа: Відділ державної реєстрації актів цивільного стану Деснянського районного Управління юстиції у м. Києві про виключення відомостей про особу, як батька дитини з актового запису про її народження.

Викликаємо як відповідачку: Лисенок Наталію Олександрівну.

Розгляд вище зазначеної справи відбудеться 18.08.2017 року об 11 год. 00 хв. в приміщенні суду за адресою: м. Бориспіль, вул. Київський Шлях, 72, каб. № 1.

Суддя Вознюк С.М.

16 серпня 2017 року на Аграрній біржі відбудеться загальний аукціон з продажу необробленої деревини лісгосподарських підприємств Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства (ресурс IV-го кварталу 2017 року).

Сесія з продажу деревини (всі сортименти) відбудеться 16 серпня о 10:00. Відомості про обсяги запропонованої для продажу необробленої деревини, її породи, продавців, якісні характеристики, кількість та розміри лотів, початковий рівень ціни лота, крок аукціону, умови поставки, строки поставки, кінцевий термін прийняття заявок на участь в аукціоні, розмір та термін перерахунку гарантійного внеску, а також інші умови проведення аукціону можна отримати на сторінці Аграрної біржі в мережі Інтернет — agrex.gov.ua або за адресою: 04073, м. Київ, вул. Копилівська, 67, корп. 5, будівля Аграрної біржі, тел. (044) 468-69-27, e-mail: wood@agrex.gov.ua.

Прийом заявок на аукціон завершується 15 серпня 2017 року о 10:00 год.

Добропільський міськрайонний суд Донецької області (85004, м. Добропілля, Донецької області, вул. Банкова, буд. 39А) розглядає цивільну справу № 227/1600/17 за позовом Вегери Галини Миколаївни до Ковальчука Романа Володимировича, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору виконком Білицької міської ради, про визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням.

Відповідач Ковальчук Роман Володимирович, місце реєстрації: Донецька область, м. Білицьке, вул. Харківська, буд. 25, кв.17, викликається на 11 серпня 2017 року о 10.45 годині до Добропільського міськрайонного суду, кабінет № 7, для участі у розгляді справи. До розгляду цивільної справи пропонується надати суду письмові пояснення та заперечення, а також усі наявні докази по справі.

У випадку неприбуття до судового засідання відповідача, необхідно повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута у його відсутність на підставі наявних у ній даних чи доказів і ухвалено заочне рішення.

Суддя Тимофєєва Г.Л.

Залізничний районний суд м. Львова викликає Шпека Василя Володимировича, останнє відоме місце проживання: м. Львів, вул. Таллінська, 4/4, як заінтересованої особи по справі за заявою ДП МОУ «Готель Власта» про поновлення пропущеного строку повторного пред'явлення виконавчого документа по справі за позовом ДП МОУ «Готель Власта» до Шпека Василя Володимировича про відшкодування збитків на 10 год. 00 хв. 01 вересня 2017 р. за адресою: м. Львів, вул. С. Бандери, 3, каб. 18.

У випадку неявки Шпека Василя Володимировича у судове засідання на вказану адресу, розгляд справи буде проведений у його відсутності.

Суддя Боровков Д.О.

Орджонікідзевський районний суд міста Маріуполя (місто Маріуполь, проспект Перемоги, 6) розглядає справу за кримінальним провадженням відносно Дибова Едуарда Вікторовича, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України.

Обвинувачений Дибов Едуард Вікторович викликається на 09 серпня 2017року на 08.45 годину, до Орджонікідзевського районного суду міста Маріуполя Донецької області для участі в розгляді справи по суті.

Суддя Щербіна А.В.

Новоайдарський районний суд викликає представника Луганської обласної бібліотеки, як відповідача в судове засідання за позовною заявою Мінакової Тетяни Миколаївни в інтересах Колєнської Тетяни Петрівни до Луганської обласної бібліотеки для дітей про розірвання трудових відносин, що відбудеться 04 вересня 2017 року о 12.00 годині в приміщенні суду за адресою: Луганська область, смт Новоайдар, вул. Миру, 38.

У разі неявки на вказане судове засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст. 169 ЦПК України.

Суддя В.Б. Мартинюк

Куйбишевський районний суд Запорізької області викликає як відповідачів Пономарцова Романа Анатолійовича, Пономарцову Валентину Павлівну в судове засідання, яке призначене на 12.00 годину 18 серпня 2017 року, для розгляду цивільної справи за позовом ПАТ КБ «Правекс-Банк» про стягнення заборгованості за кредитним договором, яке відбудеться за адресою: вул. Центральна 26а, смт Більмак Запорізької області.

Суддя Мальований В.О.

Старобільський районний суд Луганської області повідомляє Федорова Костянтина Олександровича, який зареєстрований за адресою: вул. Миру, буд. 20, кв. 8, м. Антрацит, Луганської області, про те, що 27 липня 2017 року, було винесено рішення по цивільній справі № 431/2858/17; провадження № 2/431/1071/17 р. за позовом Федорові Марини Олександрівни до Федорова Костянтина Олександровича про надання дозволу на тимчасовий виїзд за кордон неповнолітньої дитини без згоди батька, яким позовні вимоги позивача задоволено.

Суддя О.В. Ткач

Богунський районний суд м. Житомира (м. Житомир, м-н Соборний, 1) викликає як обвинуваченого Гасімова Ібрагіма Аловсат Огли в підготовче судове засідання, яке відбудеться 11.08.2017 року о 15 год. 00 хв. в залі суду 4-Б-4, по кримінальному провадженню по обвинуваченню Гасімова Ібрагіма Аловсат Огли за ст. 115 ч. 1 КК України.

Суддя Н.А. Гулак

Самарський районний суд м. Дніпропетровська, у зв'язку з розглядом цивільної справи за позовом Гостевої Юлії Вікторівни до Гостева Євгена Євгеновича про стягнення аліментів, викликає в судове засідання Гостева Євгена Євгеновича (останнє відоме місце реєстрації: м. Дніпро, вул. Новаторська ,10) як відповідача, яке відбудеться 11 серпня 2017 року о 09.00 годині в приміщенні Самарського районного суду м. Дніпропетровська по вул. Електричний 1-а (каб. 205).

Суддя К.С. Маштак

Мозговий Геннадій Олександрович, 14 квітня 1971 року народження, який мешкає за адресою, вул. Геологічна, буд. 9, кв. 1, м. Антрацит Луганської області, викликається як відповідач у судове засідання по цивільній справі № 2/431/997/17 за позовом Глаголевої Олени Володимирівни до Мозгового Геннадія Олександровича про надання дозволу на тимчасовий виїзд за кордон неповнолітньої дитини без згоди та супроводу батька, яке відбудеться 09 серпня 2017 року о 09 годині 20 хв., в приміщенні суду за адресою: Луганська область, м. Старобільськ, вул. Миру, 38а.

У разі неявки на вказане судове засідання, суд розглядатиме справу без вашої участі на підставі ст. 169 ЦПК України.

Суддя О.М. Березка

До Любомльського районного суду Волинської області за адресою: м. Любомль, вул. Ярославла Мудрого, 3, в судове засідання на 10 годину 11 серпня 2017 року як відповідача в цивільній справі № 163/1595/17 за позовом Киричука Руслана Петровича про встановлення порядку користування нерухомим майном викликається Киричук Наталія Петрівна, яка проживає по вулиці Бойовій, 9, кв. 26, в місті Феодосія АР Крим.

Відповідач має право подати свої докази чи заперечення проти позову, чи повідомити про них суд.

В разі неявки відповідача може бути проведений заочний розгляд справи.

Суддя С.С. Чишій

Слов'янський міськрайонний суд у Донецькій області (84112, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2) розглядає цивільну справу за позовом Мальцевої І.Р. до Сюняєвої В.В., третя особа: Орган опіки та піклування Слов'янської міської ради про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

Відповідачка по справі Сюняєва Вікторія Володимирівна, що проживає за адресою: Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Гудованцева, 6. 26, викликається о 08.00 годині 11 серпня 2017 року до суду для участі у розгляді справи по суті.

Відповідачі пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття відповідачка повинна повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута за її відсутності.

Суддя І.О. Сидоренко

Дубенський міськрайонний суд Рівненської області (вул. Д. Галицького, 22 м. Дубно, Рівненської області) викликає в судове засідання на 10 годину 00 хвили 03, 04, 05, 06 жовтня 2017 року обвинуваченого Зарембо Андрія Анатолійовича, 11 березня 1988 року народження, уродженця м. Сургут Тюменської області Російської Федерації, зареєстрованого: вул. Волинської Дивізії, буд. 31, кв. 62, м. Рівне, Рівненської області, Україна, останнє відоме місце перебування: вул. Чехова, 49, м. Сургут, Тюменської області, Російської Федерації у кримінальному провадженні № 1201219008000136 відносно Зарембо Андрія Анатолійовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України.

Відповідно до ст. ст. 297-5, 323 КПК України з моменту опублікування повістки про виклик, обвинувачений вважається належним чином ознайомлений з її місцем.

Суддя Р.В. Ралець

Барський районний суд Вінницької області повідомляє як відповідача Білошкурського Олександра Борисовича, що судове засідання по цивільній справі за позовом Мірчук Анастасії Ігорівни до Білошкурського Олександра Борисовича про стягнення аліментів на утримання дитини, відбудеться о 09 годині 00 хвилин 15 серпня 2017 року. У разі неявки у судове засідання відповідача справу буде вирішено на підставі наявних у ній доказів.

Суддя Єрмічова В.В.

17 та 18 серпня 2017 року на Аграрній біржі відбудеться загальний аукціон з продажу необробленої деревини лісгосподарських підприємств Київського та по м. Києву обласного управління лісового та мисливського господарства (ресурс IV-го кварталу 2017 року).

Сесія з продажу хвойних порід деревини відбудеться 17 серпня о 10:00. Сесія з продажу листяних порід деревини відбудеться 18 серпня о 10:00. Відомості про обсяги запропонованої для продажу необробленої деревини, її породи, продавців, якісні характеристики, кількість та розміри лотів, початковий рівень ціни лота, крок аукціону, умови поставки, строки поставки, кінцевий термін прийняття заявок на участь в аукціоні, розмір та термін перерахунку гарантійного внеску, а також інші умови проведення аукціону можна отримати на сторінці Аграрної біржі в мережі Інтернет — agrex.gov.ua або за адресою: 04073, м. Київ, вул. Копилівська, 67, корп. 5, будівля Аграрної біржі, тел. (044) 468-69-27, e-mail: wood@agrex.gov.ua.

Прийом заявок на аукціон завершується 16 серпня 2017 року о 10:00 год.

Шевченківський районний суд м. Чернівці викликає Барабашука Андрія Васильовича, який проживає за адресою м. Чернівці, вул. Винниченка, буд. 88 як відповідача у судове засідання по цивільній справі за позовом Василенко Майї Василівни до Чернівецької міської ради, Барабашука Андрія Васильовича та Пекарського Валерія Вікторовича про визнання незаконними та скасування рішень міської ради о 14.30 год. 30 серпня 2017 року за адресою: м. Чернівці, вул. Кафедральна, 4, каб. 5.

В разі неявки в судове засідання відповідача Барабашука Андрія Васильовича справу буде розглянуто у його відсутність за наявними матеріалами справи.

Суддя О.Г. Літвінова

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

У скарбниці скіфського золота — нові знахідки

РОЗКОПКИ. Дослідникам Більського городища на Полтавщині цього року знову посміхнулася доля

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»
(фото автора)

Під час цього річного археологічних розкопок в урочищі Скоробір, що розташоване на території Більського городища в Котелевському районі Полтавської області, студенти та науковці Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна під керівництвом кандидата історичних наук Ірини Шрамко в одному з курганів виявили унікальні артефакти скіфської доби.

Масивні золоті прикраси, знайдені ними, ймовірно, належали тогочасним заможним людям. Також археологи виявили рідкісну для цієї частини Європи імпортовану посудину, схожу на кубок або чашу, до того ж цілу та неушкоджену, що також дуже цінно. Не розчарував і сусідній курган-поховання скіфського воїна на коні, де крім пошкодженої керамічної посудини виявили певну кількість бронзових, покритих платиною бляшок-прикрас для кінної зброї, виконаних у «тваринному» стилі. Бляшки імітують хижого птаха із загнутим дзьобом.

Знайдена у похованні вершника керамічна посудина

Герой України Тетяна Корост звертає увагу на рідкісну знахідку — імпортовану неушкоджену посудину, яку тільки-но виявили

Нагадаємо, минулого року поталанило Ірині Шрамко. Тоді вона знайшла більш як 30 золотих скіфських прикрас, датованих першою половиною VI століття до нашої ери. Нині вони зберігаються у фондах Полтавського обласного краєзнавчого музею імені Василя Кричевського.

Рідкісна посудина та золоті скіфські прикраси, знайдені в кургані Більського городища

Як повідомив директор історико-культурного заповідника «Більськ» Ігор Корост, усі знайдені на городищі речі з жовтого металу вчені передають у фонди Полтавського краєзнавчого або університетського музе-

їв, де є відповідні умови для їхнього зберігання. У фондах заповідника «Більськ» нині перебуває близько 12 тисяч археологічних знахідок, страхова ринкова вартість яких становить понад мільйон доларів.

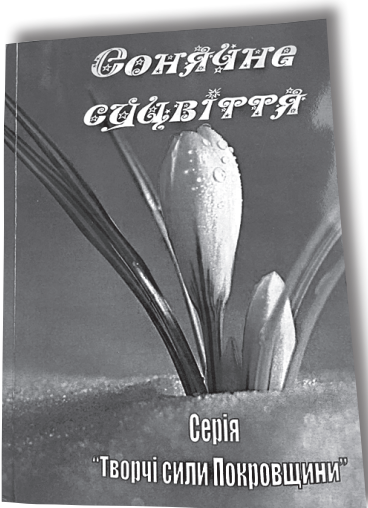
Творчий букет Покровщини

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ЛІТФРОНТ. У Покровську на Донеччині побачила світ книга «Сонячне суцвіття», до якої увійшли твори місцевих поетів і прозаїків, публіцистів, краєзнавців та майстрів мистецтва. Солідне видання започаткованої свого часу серії «Творчі сили Покровщини» стало дуже доречним подарунком до десятиліття місцевого творчого об'єднання «Суцвіття», що діє при Покровській центральній міській бібліотеці імені Т.Г. Шевченка. З перших років свого існування об'єднання активно розвивалося та популяризувало літературу і мистецтво, і невдовзі до нього приєдналися творчі люди з інших міст та районів Донеччини: з Родинського, Мирнограда, Гродівки, Селидового. Саме вони стали співавторами низки колективних літературних збірок, які в попередні роки видали в ТО «Суцвіття»: «Зоряна криниця», «Царина степу», «Зимової симфонії» та інші. Крім того, любителі слова, починаючи з 2010 року, випускають ще й власну газету «Суцвіття», де друкуються твори місцевих авторів та літераторів з інших міст і областей України. Причому особливу увагу тут приділяють початківцям, серед яких немало школярів, котрі можуть розраховувати на підтримку з

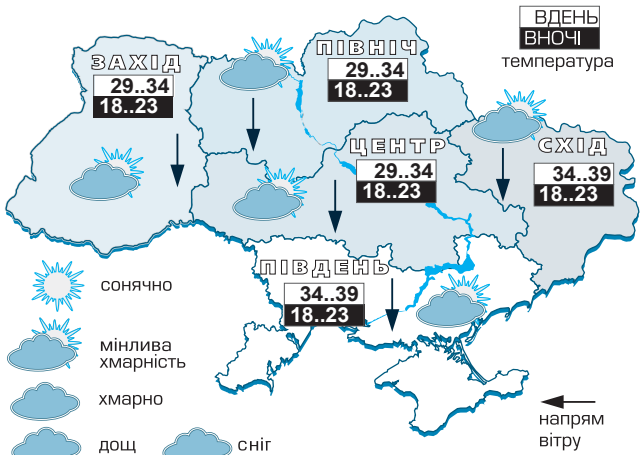
боку досвідченіших авторів та редакторів. «Славною пам'яткою будь-якої доби є не лише дороги, архітектурні споруди, горіхові гаї чи парки, але й події культурного життя міста. Книга «Сонячне суцвіття» є також ознакою нашого сьогодення, яке згодом перейде в минуле, а потім і у далеке минуле. Час усе зруйнує, а видання переживе політичні події і життєві, доки існуватиме місто Покровськ», — вважає одна із авторів збірки, краєзнавець Діана Білокінь із Покровського району.

Так виглядає збірка літературних творів, видана до 10-річчя творчого об'єднання «Суцвіття»

Так виглядає збірка літературних творів, видана до 10-річчя творчого об'єднання «Суцвіття»

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 5 СЕРПНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+18 +23	+28 +33	Черкаська	+18 +23	+28 +33
Житомирська	+18 +23	+28 +33	Кіровоградська	+18 +23	+33 +38
Чернігівська	+18 +23	+28 +33	Полтавська	+18 +23	+28 +33
Сумська	+18 +23	+28 +33	Дніпропетровська	+18 +23	+33 +38
Закарпатська	+18 +23	+33 +38	Одеська	+20 +25	+33 +38
Рівненська	+18 +23	+28 +33	Миколаївська	+20 +25	+33 +38
Львівська	+18 +23	+28 +33	Херсонська	+20 +25	+33 +38
Івано-Франківська	+18 +23	+28 +33	Запорізька	+20 +25	+33 +38
Волинська	+18 +23	+28 +33	Харківська	+20 +25	+28 +33
Хмельницька	+18 +23	+28 +33	Донецька	+20 +25	+33 +38
Чернівецька	+18 +23	+28 +33	Луганська	+20 +25	+33 +38
Тернопільська	+18 +23	+28 +33	Крим	+20 +25	+33 +38
Вінницька	+18 +23	+33 +38	Київ	+21 +23	+31 +33

Укргідрометцентр

Дитячі малюнки подорожують країною

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ВИСТАВКА. У приміщенні Вінницької міської ради країни мали можливість ознайомитися з міжнародною виставкою дитячих малюнків «Мій край — мій дім». На ній зокрема представлено малюнки дітей із зони проведення АТО. Виставка нагадує, що треба все зробити, щоб в Україні настав мир. Ідея створення експозиції належить громадській організації «Словацько-український центр партнерства». Свої малюнки для огляду надали майже 40 дітей, восьмеро з яких — діти із сімей внутрішньо перемішених осіб, що проживають у Вінниці. Експозиція налічувала 45 робіт. Протягом двох днів вінничани мали можливість відвідати виставку, а потім вона вирушила в інші міста країни, де в кожному поповнюватиметься новими дитячими малюнками. Експозиції демонструватимуть і в Києві. У Вінниці виставка відбулася завдяки громадській організації «Об'єднання переселенців «Спільна справа» та за підтримки департаменту культури міської ради.

За новими знаннями до літнього табору

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

ЦЕНТР МОЛОДІ. На базі Запорізького обласного центру молоді протягом літа 2017 року працює літній IT-табір. Це — навчальний проект для молодих запоріжців, які цікавляться комп'ютерними технологіями, програмуванням, веб-дизайном, анімацією, маркетингом та основами IT-бізнесу. Його реалізації сприяла фінансова підтримка з боку соціальної програми «Ми — це місто», яку проект виборов у конкурсі на отримання грантів від «Запоріжсталі». Учасники вивчають інформаційні технології, основи програмування і SEO, вчать розробляти сайти, опановують комп'ютерну графіку та веб-дизайн. Крім того, зареєстровані учасники мають змогу познайомитися з провідними фахівцями в IT-сфері, навчитися працювати в команді та завести нові, корисні в майбутньому знайомства. Загалом, проект зібрав близько 85 учасників, серед яких є як зовсім юні (13 років), так і люди старшого віку. Головне, що всі вони розуміють: прийшли навчатися і йти за своєю метою — освоювати засади програмування та створювати в майбутньому власний продукт.

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Павло БЕБА, Лариса УСЕНКО

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 55585. Тираж 19023

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Бовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua